
Dialoguri și
confesiuni

Paul Negoită, Religie și societate – Dialoguri

© 2014 by Editura Omega

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace sau sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau în conformitate cu legile în vigoare.

Editura Omega,
Buzău, Sat Focșănei, Str. Principală, Nr. 39,

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NEGOIȚĂ, PAUL IULIUS

Religie și societate / Paul Iulius Negoită. - Buzău:
Omega, 2014

ISBN 978-606-568-186-6

2

Religie și societate

Dialoguri

Paul Negoită

Dialoguri

Cu aproximativ 15 ani în urmă, a trebuit să încep o lupta cu propria-mi timiditate. După ce în copilărie și adolescență am suferit cumplit de această boală, contextul și așteptările publice m-au vindecat, dacă nu total, cel puțin parțial.

Provocatorii noii mele atitudini au fost jurnaliștii din presa națională și mai ales din cea locală. E drept, aveam deja experiența Amvonului, deoarece, duminică de duminică, sărbătoare de sărbătoare, eveniment după eveniment, le vorbeam oamenilor din comunitatea parohială Gherăseni, din județul Buzău. Aveam și o experiență radiofonică, fiind colaborator al unor emisiune religioase, dar, tematica abordată și expunerea publică erau reduse la domeniul teologic.

Colaborarea cu presa m-a obligat la o împingerea a granițelor tematice. Generozitatea comportamentală a unor jurnaliști sau hidoșenia morală a intrușilor m-au obligat la o stare de veghe. E firesc, ca după un interviu în care poți comunica idei importante, cu miez, să te simți încărcat pozitiv, iar după o invitație făcută să-ți arunce o întrebare neroadă sau chiar rău intenționată, venită în ultimul minut, când genericul îți sufocă glasul, pentru ca telespectatorul să rămână cu o ultimă impresie

deplasată, să-ți dea trăiri contrarii. La început am fost naiv. Credeam în buna intenție a tuturor celor care mă „provocau la dialog”. Am înțeles, apoi, că sunt anumite posturi locale, unde adevărul este un pretext, iar invitatul trebuie executat în direct. Motivul!? Reglarea de conturi... sau neacumulare în conturi. Deontologia profesională este doar o poveste în astfel de cazuri. Vulgaritatea și mercantilismul comportamental sunt realitatea. Dar, slavă Domnului, aceste situații au fost rare.

Am colaborat în toți acești ani cu mulți jurnaliști. Am acordat, probabil, peste 3000 de interviuri. Am vorbit oamenilor în calitate de preot, profesor, director, inspector, purtător de cuvânt al Inspectoratului Școlar Buzău, conducător al acestei instituții, consilier local și candidat la Primăria Buzău.

Mi-am dorit să comunic public și nu să înșir vorbe goale. Prefer anonimatul, decât logoreea fără sens, promovată în presa vremurilor noastre, bolnavă de dezbateri sterile, la care participă personaje care, deși pe burtieră sunt anunțate ca fiind cu funcții importante, prezența constantă și goală de conținut a mesajului transmis de ele, te face să te întrebi când mai au timp pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu.

Mi-am dorit o comunicare cu sens, inspiratoare. Dar, așa cum spun englezii, iadul este pavat cu bune intenții. Dacă am reușit să-mi ating obiectivul unei comunicări normale, care informează, creează stare pozitivă și îmbogățește spiritual, rămâne ca publicul să judece. Consider că am foarte multe de învățat, iar măgulitorul

compliment de bun comunicator, făcut de câțiva jurnaliști, îl iau cu precauție.

Le sunt recunoscător tuturor celor ce mi-au acordat încredere. Le mulțumesc, în mod special, dragilor mei colaboratori, mai noi sau mai vechi din presă: Călin Bostan, Daniela Șontică, Eugenia Golub și Anca Murgoci. Această carte apare datorită lor.

Am denumit cartea cu un titlu mai general: „Religie și societate – dialoguri”. Diversitatea tematică a conținutului m-a obligat la o formulare care poate părea foarte amplă, însă, între un titlu metaforic și titlul pentru care am optat, consider că acesta este mai explicit.

Nu putem separa societatea, viața publică, de viața religioasă, fără să devenim schizofrenici. Nu-l putem „închide” pe Dumnezeu în Biserică, așa cum Biserica nu poate cere ca societatea să aibă tabuuri în relația cu ea. Noi, oamenii, avem curiozități, avem nevoie de răspunsuri, avem nevoie de informații.

Desigur, sub aspectul contestărilor vulgare sunt încălcate valori de la sine înțelese. Dar sunt și curiozități legitime, poate doar contextuale, dar reale, cărora societatea le caută răspuns. Biserica trebuie să lucreze în societate și pentru societate. Altfel, sensul uman, sensul Întrupării Domnului, sensul chenozei, al smereniei Fiului lui Dumnezeu care s-a întrupat și s-a făcut om, este deturnat.

Plecând de la convingerea exprimată mai sus, am considerat că dialogurile la care am fost provocat, mai cu seamă pentru ziarul „Lumina”, meritau purtate. Poate că răspunsurile mele nu sunt

destul de bine formulate sau fundamentate, însă, ele pot fi completate, contestate sau ignorate. De fapt așa se și întâmplă. Articolele fiind preluate și de alte periodice sau ziare online, au fost deja „cenzurate” cu sete de bloggeri.

Deci, dialogul nu este doar între mine și jurnalist. Este o comunicare deschisă. Stocul de cunoștințe actuale este divers. De aceea participarea la dialog este firească. Actele de comunicare ne schimbă, punctele de vedere enunțate, capătă nuanțe de-a lungul vremii și tocmai de aceea, lucrarea este o invitație la dialog și nu este un test de erudiție. Așa cum spunea Horațiu, este greu să tratezi o temă comună într-un stil personal. Nu invoc originalitatea ideilor. Nu am utilizat un aparat critic deoarece lucrarea nu are pretenții academice. Scopul este unul de “popularizare”.

În acest demers editorial, am intervenit asupra textelor apărute inițial, acolo unde am considerat necesar, dar nu am făcut modificări de substanță. Am preluat în integritate declarațiile celorlalți participanți la dialog: Părintele Lucaciu, doamna psiholog Taisia Trica și doamna psiholog Alina Maria Blăgoi.

Am modificat, totuși, titlurile apărute inițial în diferitele publicații (excepție fac interviurile din capitolul al III-lea), deși erau foarte bine alcătuite din punct de vedere jurnalistic.

Am considerat că trebuie să dau unitate acestui volum.

De asemenea, am preluat și două interviuri acordate de tatăl meu, preotul Iulian Negoită. Sunt

materiale in care m-am regăsit și pe care le-am considerat potrivite în capitolul „Dialoguri inedite”.

Așadar, dragi cititori vă rog să fiți critici. Dumneavoastră sunteți cei care decideți dacă am reușit să redactez un mesaj accesibil, să vă stârnesc interesul și să spun lucruri care merită reținute.

Santiago Ramon y Cajal scria că dreptul de a greși se tolerează numai celor consacrați, deci cu mine să nu aveți rețineri. Conținutul cărții va fi postat și pe situl personal paulnegoita.ro și, astfel, dialogul va continua.

Paul Negoită,
Buzău 30 dec 2015

Capitolul I

Religie și Societate

Filantropia*

Prima zi din an are pentru creștinii ortodocși o întreită semnificație: mai întâi este praznicul împărătesc al *Tăierii împrejur* a Pruncului născut în ieslea Betleemului, apoi este ziua Sfântului Vasile cel Mare, arhiepiscopul orașului Cezareea Capadociei, precum și începutul Noului An. Dintre toate, cea mai mare importanță o are, desigur, Tăierea împrejur.

Când pruncul Iisus s-a făcut de opt zile, a fost tăiat împrejur, ca să împlinească legea iudaică, după ritualul mozaic. Mântuitorul spune "n-am venit să stric legea, ci s-o împlinesc" și așa s-a făcut. Actul cultic petrecut în a opta zi a avut și alt rol în istoria mântuirii. „A astupat gura ereticilor” care au spus, mai târziu, ca Domnul nu a avut fire omenească.

La împlinirea celor opt zile se punea și numele copilului. Praznicul închinat Mântuitorului Iisus Hristos amintește de primul *act religios*, prima *inițiere religioasă* a noului născut. Ritualul religios al tăierii împrejur a fost legiferat de Moise în amintirea izbăvirii evreilor din robia egipteană. În cadrul ritualului i se punea numele noului născut. Astfel, pruncul născut din Fecioara Maria, a primit numele

* Interviu apărut în „Jurnalul Național”, acordat doamnei Daniela Șontică

Iisus, care se tâlcuiește din limba ebraică: „Dumnezeu mântuiește sau Dumnezeu este mântuirea”, explică preotul profesor Paul Negoită, de la Parohia Sfântul „Apostol Andrei” din Buzău.

La 1 ianuarie este sărbătorit și Sfântul Vasile cel Mare. S-a născut în anul 330 (după alții 329) în Cezareea Capadociei. Apreciat atât în Răsărit, cât și în Apus, Sfântul Vasile a luptat, alături de Sfântul Atanasie al Alexandriei, împotriva ereziilor ce au tulburat Biserica în sec. al IV-lea. A fost frate cu Sfântul Grigorie de Nyssa și bun prieten cu Sfântul Grigorie de Nazianz. Cele trei personalități ale creștinismului, atunci când sunt amintiți împreună, sunt denumiți *Părinții Capadocieni*.

Numele Sfântului Vasile, ce vine din grecescul basilios (*împărătesc*), este, alături de Ioan, printre cele mai populare nume purtate de creștini.

Părinții ierarhului care a păstorit scaunul Arhiepiscopiei din Capadocia, Vasile și Emilia, proveneau din familii creștine distinse și, se pare, făceau parte din clasa aristocrată. Bunicii dinspre tată suferiseră în timpul persecuției lui Maximin Galeriu, fiind condamnați la muncă silnică în minele munților din Pont. Emilia era și ea fiica unui martir. Vasile și Emilia au avut zece copii, dintre care cinci sunt pomeniți astăzi în calendar: Macrina cea Tânără, Vasile cel Mare, Grigorie de Nyssa, Petru al Sevastei și Naucratos, care a murit de tânăr în mănăstire. Lor li se adaugă bunica dinspre tată, Macrina cea Bătrână, precum și părinții, Vasile și Emilia.

Sfântul Vasile a demonstrat de mic o mare înclinație spre viața virtuoasă și spre învățătura. Distingându-se între ceilalți elevi din Cezareea, a fost trimis la studii în Constantinopol, apoi la Atena. Aici s-a împrietenit cu Sfântul Grigorie de Nazianz, amândoi uimindu-și profesorii, prin capacitățile lor intelectuale, dar și prin ascetismul vieții lor. Câștigând o mare faimă la Atena, i s-a propus să rămână la universitate, dar a refuzat, întorcându-se în Cezareea, în anul 356.

Întemeierea de către mama sa, Emilia, și de către sora, Macrina, a unei mănăstiri în Annesi, moartea fratelui său, Naucratie, precum și dorința sa de desăvârșire, l-au făcut să primească botezul și să se dedice vieții creștine. A făcut un pelerinaj prin locuri monastice din Egipt, Palestina, Siria și Mesopotamia, după care s-a retras la Ibora, aproape de mănăstirea surorii sale. Sfântul Vasile a întemeiat primele mănăstiri de obște din Capadocia, mulți tineri strângându-se în jurul lui. Le-a organizat viața monahală prin cele *313 reguli mici*, pe care le-a concentrat ulterior în cele *55 de reguli mari*. A fost preoțit, iar în anul 370, murind Eusebiu, a fost ales episcop în locul său. Ca episcop, a dus o mare luptă împotriva arianismului. Sunt remarcabile scrierile pe care le-a lăsat: "Omiliile la Hexaimeron" (ce cuprind omilii la cele șase zile ale creației) și "Tâlcuirile la Psalmi".

Ne-a rămas de la Sfântul Vasile una dintre cele trei Sfinte Liturghii. Se oficiază de 10 ori pe an și este o sinteză a textelor liturgice utilizate de creștinii de până atunci.

În toate bisericile, în ziua Sfântului Vasile cel Mare, la sfârșitul Sfintei Liturghii, se citesc niște rugăciuni speciale, numite molitve. Molitvele se rostesc de către ierarh sau preot și, în general, persoanelor care sunt stăpânite de demoni.

Imediat după hirotonirea sa ca episcop, în anul 370, a folosit moștenirea primită din partea mamei, precum și bogatele donații de la prieteni și cunoștințe, pentru a construi un complex de instituții filantropice, în care și-a făcut reședința. Complexul includea un orfelinat, un azil pentru bătrâni, o casă de oaspeți pentru călătorii și vizitatorii săraci, un spital pentru boli infecțioase și un așezământ pentru cei sărmani, toate grupate în jurul unei biserici. La un loc, instituțiile au devenit cunoscute sub numele de Vasiliada, constituindu-se într-un nou oraș, aflat la periferia Cezareei. Personalul era alcătuit atât din mireni, cât și din clerici. Istoricul Sozomen scria despre Vasiliada că era "cel mai renumit cămin pentru săraci". Sf. Grigorie de Nazianz vorbește despre Vasiliada ca despre un "oraș nou, un depozit de smerenie" Acolo boala era privită în lumina credinței.

Motivația și complexitatea creației Sfântului Vasile cel Mare a fost considerată de creștini superioară celor șapte minuni ale lumii sau altor construcții impresionante.

Implicarea Sfântului era totală. Fiindu-i foarte milă de leproși, Vasile se îngrijea personal de ei, spălându-le rănilor cu mâinile sale.

La 1 ianuarie 379, la doar 50 de ani, a trecut la cele veșnice, plâns de credincioși, dar mai ales de cei sărmani, pe care îi iubea foarte mult.

Mai sărbătorim la 1 ianuarie și începutul anului. Părintele Negoită lămurește motivul pentru care prăznuim: „Deși anul nou bisericesc începe la 1 septembrie, biserica sărbătorește printr-o slujbă de mulțumire și Anul Nou civil. Sărbătoarea Anului Nou este o cinstitie a timpului dăruit fiecăruia de milostivul Dumnezeu”.

Credința*

În această perioadă ne îndreptăm atenția mai mult decât altă dată spre teme precum viața de familie, botezul și cununia, aflându-ne în anul pe care Sinodul Bisericii Ortodoxe Române l-a declarat "Anul Familiei, al Botezului și al Tainei Sfintei Cununii". Lămuriri referitoare la Taina Botezului își găsesc răspunsul în interviul acordat de părintele Paul Negoită, slujitor la Biserica "Sfântul Apostol Andrei" din Buzău și profesor de Religie la Liceul de Artă din același municipiu.

-Părinte profesor Paul Negoită, vă rog să ne spuneți la ce se referă sintagma "Un domn, o credință, un botez"?

-În primul rând, aș dori să vă spun că inițiativa Sfântului Sinod de a desemna anul 2011 "Anul Familiei, al Botezului și al Tainei Sfintei Cununii" este un act binecuvântat. 2011 este anul uneia dintre cele mai profunde realități de care societatea contemporană are nevoie, familia, microcosmos al societății, fundament al ei. Creștinismul oferă un model experimentat de secole, al familiei care primește binecuvântarea lui Dumnezeu, în care dragostea soților, încrederea

* Interviul apărut în Ziarul „Lumina”, acordat domnișoarei Eugenia Golub

reciprocă și nașterea de prunci, dau trăinicie, stabilitate și creează un mediu afectiv în care celulele microcosmosului social se regăsesc una în cealaltă. Familia sănătoasă morală dă stabilitatea întregului corp social prin unitatea sa și are ca model de armonie și indestructibilitate legătura dintre Hristos Domnul și Biserica Sa.

Revenind la întrebarea dumneavoastră privitoare la sintagma *Un domn, o credință, un botez*, la semnificația ei, trebuie lămurite aspectele esențiale ale Sfintei Taine a Botezului – unitatea și unicitatea tainei de inițiere creștină. Botezul este unul singur, are caracter indelebil, efecte de neșters, deci nu poate fi repetat, așa cum precizează Canonul 47 apostolic, canonul 1 Cartagena care-l definește ca fiind "unul".

Biserica noastră are reguli clare privitoare la administrarea Sfântului Botez. Cel botezat mărturisește, direct sau prin intermediul nașilor, credința într-un sigur Dumnezeu, Unul în ființă, întreit în persoane, iar harul lui Dumnezeu se pogoară în timpul întreitei afundări, în apa sfințită, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Credința este, de asemenea, una singură și izvorăște din unicitatea mărturisirii și unicitatea Domnului în numele căruia s-a oficiat Sfânta Taină a Botezului.

Botezul nu are caracter facultativ, ci obligatoriu, deoarece toți oamenii sunt întinați de păcatul strămoșesc. Deci și copiii sunt botezați pentru a li se șterge acest păcat. Botezul nu se repetă pentru că, după cum este o singură naștere trupească, tot astfel e o singură naștere duhovnicească. Prin Botez se șterge păcatul

strămoșesc. Acest păcat este unul singur. Dacă a fost șters o dată, nu mai este nevoie de un al doilea botez, căci altfel s-ar presupune că primul Botez n-a avut acest efect. De aceea Sfântul Apostol Pavel spune că este un Domn, o Credință, un Botez (Efeseni 4, 5)

— „Cine a întemeiat Taina Sfântului Botez?”

— Sfânta Taină a fost instituită de Mântuitorul Hristos înainte de Înălțarea la Cer, prin cuvintele adresate Apostolilor: "Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului" (Matei 28, 19).

Condiția obligatorie este ca Botezul să se facă în numele Sfintei Treimi. Mărturisirea are loc încă de la început. La slujba Botezului se începe cu binecuvântarea mare, ca la Sfânta Liturghie și Cununie, semn al importanței sacramentale a Tainei care se oficiază în numele Sfintei Treimi: "Binecuvântată este împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh", arătându-se prin aceasta că cel botezat va intra în Împărăția lui Dumnezeu, Biserica.

Puterea de a boteza a fost dată de Sfinții Apostoli prin punerea mâinilor (hirotonie) episcopilor și preoților. În cazul botezului de necesitate sau de urgență, dacă nu este de față vreun preot, pruncii pot fi botezați de tatăl lor sau de oricine altcineva se află în preajmă, cu condiția să fie creștin-ortodox.

— „Când este indicat să botezăm un copil, la câte zile de la naștere?”

— În Biserica noastră este generalizat botezul nou-născuților. Sfinții Apostoli, în activitatea lor misionară, au botezat persoane adulte,

familii, și, uneori, comunități întregi. Mărturiile Sfinților Părinți atestă existența practicii botezului copiilor încă din perioada apostolică. Sfântul Irineu (202), Origen (250), Fericitul Augustin (430) sau Dionisie Areopagitul, în secolul al IV-lea, vorbesc despre botezul copiilor ca practică ce a existat dintotdeauna, făcând parte din opera de însușire a mântuirii adusă de Hristos pentru toți, iar Canonul 110 de la Cartagena anatematizează pe cei care neagă necesitatea botezului copiilor. Botezul este poarta de intrare în creștinism, este momentul în care cel botezat este curățat de păcatul strămoșesc și devine membru al Bisericii. Dobândește "cetățenie bisericească" și devine subiect de drepturi și obligații.

Fără a exista o uniformitate liturgică a timpului când un copil trebuie botezat, din analiza mărturiilor scripturistice, canonice și a celor oferite de Sfânta Tradiție, botezul copiilor nu trebuie amânat o perioadă îndelungată după naștere. După generalizarea botezului pruncilor nu au mai fost rânduite zile speciale pentru botez, ci el se putea săvârși oricând, în orice zi și la orice oră. Dacă pruncul nu era amenințat de moarte, conform Canonului 37 al Sfântului Ioan Postitorul, botezul copiilor ar trebui să aibă loc la 7 zile de la naștere pentru ca acesta să nu moară nebotezat.

Cu excepția botezului de necesitate sau de urgență, botezul copiilor este recomandat să se facă începând cu cea de-a șaptea zi după naștere, până în jurul împlinirii celor 40 de zile. Vechile pravile nu permiteau amânarea botezului după această perioadă. Singura situație care ar fi fost exceptată de

la regulă, era aceea în care cele 40 de zile ar fi picat în unul din cele patru posturi, mai cu seamă în Postul Paștelui, deoarece ospățul nu putea fi făcut, însă, desigur, în cazul în care copilul se află în primejdie de moarte, botezul se poate oficia oricând. Regula a rămas valabilă și astăzi, dar, din păcate, nu se mai respectă. De aceea recomandarea ar fi aceea ca botezul să se facă în jurul celor 40 de zile de la naștere, dar să nu se facă în posturi.

— „După ce criterii trebuie să alegem numele cu care ne botezăm copiii?”

— Între rugăciunile și rânduielile legate de nașterea unui prunc este și cea intitulată "Rugăciunea la însemnarea pruncului", când i se pune numele. Conform rânduielii, această rugăciune se citește în a opta zi după naștere. Copilul are însă la această dată deja un nume, deoarece înregistrarea copilului la Oficiul de Stare Civilă s-a făcut după naștere, iar responsabilitatea înregistrării, conform normele legale în vigoare, o au părinții.

În acest demers, orice părinte trebuie să-și amintească faptul că pruncul este persoană, are identitate proprie, iar numele este parte a identității sociale și spirituale. Tocmai din acest motiv, alegerea numelui trebuie să fie un act pe deplin responsabil.

Conform tradiției, trebuie consultați nașii, familia și preotul duhovnic, deoarece pruncul va purta acel nume întreaga viață, atât în fața oamenilor, cât și în fața lui Dumnezeu. Se întâmplă însă, uneori, ca părinții să opteze pentru nume care pot crea mai târziu disconfort social. Alegerea unor diminutive sau a unor nume inspirate din

producțiile cinematografice la modă pot aduce, de asemenea, starea de disconfort sau „stridențe” între numele de familie și cel de botez.

Aceste alegeri "interesante" pentru moment, pot fi total desuete într-un orizont de timp nu prea îndepărtat. Tocmai de aceea, părinții trupești, împreună cu părinții sufletești, nașii, trebuie să aleagă nume din bogăția onomastică a calendarului creștin-ortodox, nume românești, ori numele nașilor, dacă aceștia le poartă pe ale unor sfinți. Părinții au datoria morală de a da nume de sfinți copiilor pentru a-i așeza sub ocrotirea spirituală a acestora, sfinții respectivi devenind astfel protectorii lor în viața de aici, dar și în cea viitoare. De asemenea, frumoasa tradiție de a împrumuta numele unuia dintre nași creează o apropiere între acesta și fin.

A început în ultimii ani să renască practica conform căreia copiii primesc la Botez numele sfântului din ziua în care s-au născut ori un nume de sfânt mai însemnat din apropierea acestei zile, pe care să-l aibă ca model în viața lor duhovnicească.

Un alt aspect privitor la modul cum ne botezăm copiii face referire la numărul numelor. Este recomandabil ca pruncii să primească un singur nume la botez, aspect important și din punct de vedere practic, pentru faptul că, în realitate, nu este utilizat decât un singur apelativ. Sunt „deținătorul” a două nume, ambele cu rezonanță în istoria creștinismului, însă, în decursul existenței, doar pe unul dintre ele sunt strigat. Celălalt îl utilizez doar la completarea diverselor documente.

— „Cine poate să fie naș de botez și ce calități trebuie să îndeplinească acesta?”

— Nașul are un rol vital. Fără naș botezul nu poate avea loc, excepție făcând botezul de necesitate. Această instituție este amintită din perioada apostolică.

Nașul devine îndrumătorul spiritual și garantul finului, deci are un rol de mare responsabilitate în viața celui botezat.

Nu este ușor să garantezi pentru cineva, mai cu seamă în domeniul vieții spirituale. Sfânta Scriptură spune: "Dacă te pui garant, pregătește-te să și plătești" (Sirah 8, 13). Dacă cei ce fac garanții pentru alții în materie de bani își iau responsabilitatea pentru întreaga sumă, cei ce garantează în chestiuni duhovnicești și într-un domeniu care implică virtutea, trebuie să fie mult mai atenți. Trebuie să dovedească dragoste părintească, încurajând, sfătuind și îndreptând pe cei pentru care garantează. Să nu socotească deloc că ceea ce se petrece cu ei este un lucru cu puțină importanță, ci să-și dea seama că ei au totul de câștigat, dacă prin sfaturile lor aduc pe cei încredințați pe calea virtuților. Dimpotrivă, dacă finii devin neglijenți, nașii nu pot avea conștiința curată. În mod obișnuit, nașii sunt numiți "părinți spirituali", ca ei să înțeleagă câtă afecțiune datorează finilor.

Nașul este un mărturisitor al credinței în locul pruncului, iar pentru acest act al mărturiei devine părinte spiritual al acestuia.

Conform canoanelor, pentru ca cineva să fie naș, trebuie în primul rând să fie creștin-ortodox,

să-și dorească asumarea responsabilității, să fie conștient că această calitate este una permanentă, nu doar conjunkturală. Nașii trebuie să cunoască învățătura de credință, pentru a mărturisi în numele celui botezat și a fi îndrumători sufletești. Trebuie să fie persoane trecute de adolescență, cu maturitate, persoane deplin conștiente pentru actul pe care-l fac. Nu este indicat ca nașii să fie copii. Fără a constitui un impediment la validitatea Tainei Sfântului Botez, este de preferat ca nașul, care primește pruncul scos din cristelniță, să fie de același sex cu pruncul, iar fiecare să aibă o singură familie de nași, deși sunt zone unde tradiția a îndătinat să existe mai mulți nași.

— „Care sunt îndatoririle creștinești ale nașului de botez față de finul său și invers?”

— Întrebarea este foarte interesantă deoarece face referire la *îndatoririle creștinești*. Din nefericire, în unele cazuri, exact aceste îndatoriri sunt uitate, iar nașul nu-și asumă decât grija de a procura lumânarea, cât mai frumos ornată, de a cumpăra cât mai multe haine și de a face față cât mai rezonabil la petrecerea ce va urma. Bucuria botezului, desigur, presupune și o grijă pentru aspectul estetic, iar instituția nașiei are și aspect social, însă aceasta nu trebuie să umbrească sau să eclipseze valoarea spirituală a nașiei și mai cu seamă să o pună în antiteză cu aceasta, botezul devenind un stres financiar sau un moment de petrecere excesivă. Rolul nașului este al unui părinte spiritual care are datoria de a da mărturie pentru finul său, iar mărturia nu constă numai în rostirea Crezului și primirea în brațe a pruncului după întreita afundare,

ci în aceea de mărturisitor, educator, formator, părinte spiritual care veghează la creșterea spirituală a finului, însoțindu-l pe treptele vieții spirituale și, așa cum este tradiția, fiindu-i alături chiar la cununia religioasă de mai târziu. Legătura dintre naș și fin nu este una conjuncturală, este permanentă, iar rudenția spirituală instituită prin Sfânta Taină a Botezului este la fel de importantă ca aceea dintre părinții trupești și prunc, instituindu-se aceleași grade de rudenie și impedimente la căsătorie până la gradul al III-lea. Nașul are bucuria de a fi părinte spiritual, dar și responsabilitatea vegherii permanente la creșterea duhovnicească a pruncului. Acest efort al nașului trebuie să primească răspuns din partea finului prin respectul pe care trebuie să-l poarte întreaga viața și prin modul de a apela la sfatul nașului și a urma îndemnul spiritual al acestuia. În mod cert, nașul va juca un rol important în formarea morală a celui botezat.

Cât privește respectul finilor față de nașii lor, se înțelege de la sine, că dacă, aceștia le sunt părinți spirituali, ei au datoria să asculte ca și de părinții lor biologici.

Se spune că dacă botezăm cât mai mulți copii, ne iartă Dumnezeu păcatele. Este adevărat?

Să fii naș la botez este o datorie creștinească, dar și un privilegiu. Este onorant ca părinții trupești ai unui prunc să împartă dragostea părintească cu părinții sufletești, oferind acestora bucuria de a fi alături de copilul lor întreaga viață și acordându-le un rol atât de important. Legătură spirituală dintre naș și fin este considerată *mai mare decât legătura trupească*, după cum precizează

Canonul 53 Trulan. Așa cum evreii Vechiului Testament se bucurau de mulțimea mlădițelor de la masa lor, iar numărul copiilor era binecuvântarea casei pentru un creștin, numărul finilor și modul în care își asumă îndatoririle creștinești au un efect binecuvântat asupra vieții spirituale a nașilor, care nu vor avea numai un rol liturgic în timpul botezului, ci și unul activ, de educator creștin, ajutându-i pe fini să-și păzească neîntinată "haina botezului și logodirea duhului", haină comparată cu veșmintele lui Hristos de pe muntele Tabor.

Plecând de la acest aspect, de la trăirile spirituale aparte pe care le au cei care sunt nași de botez, de la dragostea cu care îi înconjoară pe fini, persoanele care devin nași de botez și au în jur fini de care se îngrijesc, sunt persoane deosebite, pe care Biserica, dar și societatea, le tratează cu respect. Cu toate acestea, pentru iertarea păcatelor, sfânta Biserică pune la dispoziția penitenților o altă sfântă taină - Sfânta Taină a Spovedaniei, în cadrul căreia duhovnicul poate să îndemne sau chiar să dea canon penitentului să devină părinte spiritual în cadrul Sfintei Taine a Botezului, acest act fiind unul dintre faptele milei creștine în conformitate cu cuvintele scripturistice, care spun: "Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniți binecuvântații Tatălui Meu, moșteniți împărăția cea pregătită vouă de la începutul lumii. Căci flămând am fost și Mi-ați dat să mănânc, însetat am fost și Mi-ați dat să beau; străin am fost și M-ați primit, gol am fost și M-ați îmbrăcat, bolnav am fost și M-ați cercetat; în temniță am fost și ați venit la Mine" (Matei 25, 34-36). "Adevăr zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintre

acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut" (Matei 25, 40).

Așadar, actul de a boteza și de veghere asupra vieții spirituale a creștinilor aduce nașilor o bucurie aparte și o trăire spirituală care amintește de cuvintele Sfântului Apostol Pavel: "Nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine" (Gal. 2, 20).

Răbdarea*

— *Părinte Paul, care credeți că este mesajul evangheliei în care se vorbește despre scaldătoarea Vitezda?*

— Răbdarea!

Folosim adesea acest cuvânt în momente diverse, însă i-am înțeles cu adevărat sensul? Citind pericopa evanghelică ce istorisește minunea petrecută la Scaldătoarea Vitezda, vom înțelege ce înseamnă cu adevărat să ai răbdare. Vom constata, de asemenea, că adevărata răbdare este întotdeauna răsplătită.

Personajul biblic ce ne dă un exemplu de răbdare este un slăbănog, un bolnav din vremea Mântuitorului, iar locul unde-și desăvârșea virtutea răbdării era Scaldătoarea Vitezda.

Vitezda sau scaldătoarea oilor era un sălaș al suferinței, în pridvoarele căruia zăceau învălmașiți bolnavi de tot felul: orbi, șchiopi și uscați. Apa era tămăduitoare, dar miracolul nu se producea decât atunci când un înger al Domnului se pogora în scaldătoare și mișca apa, dăruindu-i forțe tămăduitoare. Nefericiții bolnavi așteptau, deci, mișcarea apei. Dar așteptarea aceasta, aducea

* Interviu apărut în ziarul „Actualitatea Buzoiană”.

nelinește și sporea deznădejdea, căci nu se vindecau toți care intrau în apă după tulburarea adusă de înger, ci numai cel care intra primul. Așa încât beneficiau de această grabă cei care se mișcau mai ușor, cei ce puteau să stea de veghe, cei ce nu erau pironiți în patul suferinței. Dar nimeni nu-și pierdea răbdarea!

Era acolo, între acești nefericiți ai sorții și un slăbănog, ce zăcea paralizat în pat de 38 de ani. El spera în vindecare, dar n-avea cum s-o câștige, căci lui îi trebuia un om care să-l afunde în apa înviorată de înger. Și omul întârzia... Cine să vină la el? Când toți îl uitaseră! Numai o inimă plină de iubire ar putea să se apropie de o inimă copleșită de durere. Singur, Mântuitorul deslușise graiul neauzit al celor ce-L chemau fără să-L cunoască, singur El simțise gemetele celor care, fără să știe, credeau că-i poate ajuta și izbăvi din durere... Căci El coborâse în lume nu pentru cei sănătoși, care n-au nevoie de doctor, ci venise ca să-i cheme la pocăință și la vindecare pe cei bolnavi, trupește și sufletește. Pentru Iisus lumea întreagă era o Vitezda, dar textul evanghelic amintește chiar de Vitezda cea geografică. Iisus a mers la acest epicentru al suferinței, pentru a-l întâlni pe cel ce aștepta cu răbdare, de atâta amar de vreme. Slăbănogul își găsea în sfârșit, după 38 de ani, Omul. Era Însuși Fiul lui Dumnezeu, Care îi zise: „Ridică-te, ia-ți patul și umblă!” (Ioan 5, 8).

Fără să știe cine este Cel care l-a vindecat, bolnavul l-a urmat îndemnul. Luându-și patul său și umblând, el a fost interogat cu cinism despre cele întâmplătoare tocmai de contemporanii care ar fi trebuit să-l ajute.

Slăbănogul nu știa amănunte despre Cel care-L vindecase. Miracolul era total. Nici măcar numele Binefăcătorului său din acea sâmbătă a izbăvirii de suferință nu-l știa. Nu a putut să răspundă la întrebările rigorige, dar opace, ale celor ce nu căutau esența lucrurilor, ci forma lor. Era adevărat! Era sâmbătă! Dar după atâția ani de imobilitate actul vindecării era așteptat oricând. Deci nu a răspuns întrebărilor, căci cu adevărat nu știa! După ce a mers la Biserică L-a aflat pe Iisus și, întorcându-se, s-a dus să vestească pe iudei că „Iisus este cel ce m-a făcut sănătos“ (Ioan 5, 15).

Iar Iisus este adevărata minune a acestei lumi. Este Mesia cel mult dorit, Mântuitorul lumii, Care S-a născut în Betleemul Iudeii din Fecioara Maria și a crescut în Nazaretul Galileii. Persoana Lui posedă în măsură unică și fără egal toate calitățile: judecata dreaptă, cuvântul, iubirea și forța exemplului. În ființa Lui se contopesc armonios darurile și puterile într-o sublimă unitate de liniște, măreție și simplitate. Ca într-un buchet, în Fiul Omului stau strânse frumusețea firii, curățenia inimii și desăvârșirea divină. Iisus Hristos este darul cel mai prețios pe care Cerul lui Dumnezeu și Pământul Fecioarei l-au făcut nu unei epoci sau unui popor, ci omenirii întregi, în veșnicia destinului ei.

Cu Iisus Hristos, Fiul Omului, lucrurile s-au întâmplat altfel decât cu toate celelalte figuri mărețe din istoria umanității. Desființează limitările etnice și temporale. Pentru Iisus nu mai este nici iudeu, nici elin, nici vechi, nici modern. Este al tuturor, este în toți și în toate. „Iisus Hristos este același, ieri și azi și în veci“ (Evrei 13, 8). Iisus este veșnic. A grăit

anterior Întrupării Sale, prin vocea profeților, a întărit așteptarea lumii cu nădejdea mântuirii. În timpul Său, dar și în actualitate, face sfinți din oameni păcătoși. Mângâie în chip desăvârșit, vindecă și binecuvântează pe toți cei ce se lasă atinși de raza iubirii Sale.

Iisus Hristos este viitorul, căci, trecând prin suferință, a biruit moartea și a dat lumii garanția învierii și a vieții veșnice. Persoana Lui este cunoscută peste tot pământul și poartă pecetea veșniciei.

Iisus Hristos, Fiul Omului, nu depinde de nimeni: nici de mulțimile care Îl aclamă, nici de ucenici, nici de veacul în care a trăit, nici de ideile și de obiceiurile lumii în care S-a născut. Nimeni nu se va putea lăuda vreodată spunând că a fost învățătorul lui Hristos! El a crescut „cu vârsta și cu înțelepciunea“, a împlinit Legea, a dat lumii poruncă nouă, porunca iubirii, a adus viață lumii, și încă din belșug. A dat lumii pacea Lui. Lumina lui Hristos, luminează tuturor. El este un model desăvârșit de urmat în viață, este reazimul sufletului după moarte. La El vin toți să găsească o mângâiere, o putere și o speranță. El este „Calea, adevărul și viața“ (Ioan 14, 6). El S-a supus morții, ca să poată birui moartea prin Înviere.

Cu cuvinte puține și simple, Fiul Omului a rostit gânduri înalte, idei covârșitoare și adevăruri eterne. Când spune „Tatăl nostru care ești în ceruri“ (Matei 6, 7), El stabilește o lege: legea frăției universale, punând pe toți într-o sfântă egalitate. Fiecare cuvânt ce-i picură de pe buze, este un izvor de viață și nemărginită trăire. Din inima Lui

dumnezeiască se revarsă valuri de iubire și îndurare: „Veniți la mine toți cei osândiți și împovărați, și eu vă voi odihni!” (Matei 11, 28); „Dacă însetează cineva să vină la mine și să bea “ (Ioan 7, 37). Numai o inimă care îi iubește pe oameni cu puterea dăruirii, poate vorbi în felul aceasta. Însă Iisus nu i-a chemat pe oameni numai la ospățul bucuriei și al fericirii pămâtenene, ci le-a dat și mângâierea împlinirii: le-a vindecat bolnavii, le-a înviat morții, le-a deschis oamenilor orizonturi luminoase spre vaduri noi.

Având toată puterea „În cer și pe pământ”, Iisus, Fiul Omului, a biruit lumea. Mai modest decât oricare, El a biruit mulțimile înflăcărate care voiau să-L proclame rege. Tot prin puterea modestiei l-a biruit pe Satana, care, de pe sprânceana muntelui, îi oferea împărățiile pământului. Mai răbdător decât oricine, El a înțeles pe cei „nepricepuți și zăbăvnici”. Și tot prin răbdare a biruit viclenia și reaua credință a fariseilor și a cărturarilor. Mai îndurător decât oricare, Iisus a biruit ocările, palmele peste obraz, scuipările disprețuitoare și moartea pe cruce. Cu conștiința învingătorului, care spusese: „Îndrăzniți! Eu am biruit lumea !” (Ioan 16, 33), Iisus a rostit plin de voință, de curaj și demnitate, ultimul Său cuvânt: „ Iar eu, când mă voi înălța de pe pământ, pe toți îi voi trage la mine “ (Ioan 12, 32).

Acesta a fost un cuvânt profetic. Căci, deși murise între doi tâlhari, părăsit pe Crucea Golgotei, Iisus a putut totuși să-și împlinească profeția: a schimbat lumea, a revoluționat-o, i-a dat o nouă înfățișare, creând-o din nou în duhul iubirii, după chipul și după asemănarea Sa. Iisus a făcut aceasta cu puterea pe care El a dat-o celor doisprezece ucenici,

aleși de El din oameni simpli, și și-a împlinit astfel, de dincolo de mormânt, opera Lui măreață de izbăvire a lumii din păcat prin jertfa propriei Sale vieți. Prin toate acestea Iisus Hristos, Fiul Omului, S-a pus pe Sine piatră de hotar la răscrucea veacurilor. El este Cel care singur a spus: „Atât cât sunt în lume eu sunt lumina lumii!” (Ioan 9, 5). „Am venit în lume, pentru ca tot cel ce crede în mine să nu rămână în întuneric” (Ioan 12, 46).

Coborând din slava dumnezeirii Sale, Fiul lui Dumnezeu S-a făcut frate al oamenilor necăjiți, oropsiți și împovărați de păcate, cărora le-a adus pace, liniște și ușurare. În fiecare clipă El a fost „omul” cuiva: al vameșului Zaheu din Ierihon, în a cărui casă a adus mântuirea, al văduvei din Nain și al lui Iair, cărora le-a înviat copiii, al lui Lazăr din Betania, pe care l-a înviat din morți, a fost omul orbilor, al bolnavilor fără leac, al demonizaților furioși, pe care i-a vindecat, a fost omul miilor de oameni înfometăți, pe care i-a hrănit în pustie, al celor pe care i-a mângâiat cu dulceața cuvântului pe Muntele Fericilor. A fost omul ucenicilor Săi, pe care i-a ridicat deasupra slăbiciunilor lor omenеști: pe Petru l-a ajutat să nu-și piardă cinstea apostoliei, pe Iacob și pe Ioan i-a muștrat că „nu știi ce cer”, iar pe Toma nu l-a lăsat să se afunde în valul necredinței. A fost omul tâlharului de pe cruce, căruia i-a ușurat intrarea în Rai. A fost chiar și omul gloatei care-L ucidea pe Golgota, în timp ce El le oferea iertarea.

Este Omul slăbănogului de la scaldătoarea oilor, căruia, vindecându-l, i-a sporit credința și l-a făcut vestitor al Său între iudei: „IISUS ESTE CEL

CE M-A FĂCUT SĂNĂTOS!”. Și tot așa, veac după veac, și azi și până în vecii vecilor, Iisus a fost și va fi Omul tuturor celor ce cred în El, care-L iubesc și care Îl caută cu ardoare și-L așteaptă.

La miraculoasa scăldătoare a Vitezdei l-a găsit Mântuitorul pe slăbănogul căutat și l-a făcut sănătos, ușurându-l de greaua povară a așteptării pe care o purta de o viață întreagă. Minunea aceasta, rod al binefacerii divine și dar al milostivirii și iubirii de oameni, ne îndeamnă să stăruim cu nebiruită răbdare și încredere în ajutorul Dătătorului nostru de viață. Pecetea veacului de acum este nerăbdarea aducătoare de griji și disperare. Vrem toți ca, fără întârziere, din zori și până seara, să vedem cum se împlinesc nădejtile noastre, mai totdeauna nesocotite și neplăcute lui Dumnezeu. Suntem gata să facem gesturi nesăbuite sau să blamăm pe Dumnezeu dacă, fără zăbavă, nu izbândesc visurile și așteptările noastre.

Slăbănogul acesta din Evanghelie așteptase preț de-o viață și iată că de sus, pe neașteptate, i-a venit dezlegarea din neputință. Acum nu mai avea nevoie să intre în scăldătoare, căci mila lui Dumnezeu îi adusese iertare. El câștigase cununa răbdării și Milostivul Dumnezeu îl ridicase din patul îndelungatei lui suferințe. Acum îi rămânea o singură grijă: să-L vestească iudeilor pe Dumnezeu și să păzească porunca Sa: „Iată că te-ai făcut sănătos; de acum să nu mai greșești, ca să nu ți se întâmple ceva mai rău”(Ioan 5, 14).

Iertarea este darul lui Dumnezeu. Acest dar trebuie păstrat. Textul vindecării slăbănogului de la Vitezda oferă un exemplu de răbdare. Este, de

asemenea, un îndemn spre păstrarea definitivă a darului iertării amintindu-ne și nouă celor care beneficiem de clemență părintească din partea Tatălui Ceresc: să nu greșim, ca să nu ne fie nouă mai rău!

Fidelitatea*

— *Preacucernice părinte Paul Negoită, astăzi îl serbăm pe Sfântul Bretanion, Episcopul Tomisului. Ce puteți să ne spuneți despre viața acestui sfânt?*

— Proveniți din clase sociale diferite, din veacuri diferite, sfinții sunt modele concrete pentru toți creștinii și reprezintă un ghid actual pe calea către mântuire. Unul dintre aceștia este și Sfântul Bretanion, venerabil episcop tomitan, de origine capadociană. A ocupat Scaunul Episcopiei Tomisului, Constanța de astăzi, prin anul 360, dovedindu-se devotat păstor al turmei lui Hristos și aprig apărător al credinței niceene. A dus o viață ascetică de sfințenie și se împotriva cu dârzenie să nu pătrundă arianismul în eparhia sa, care se întindea între Dunăre și Marea Neagră.

Urmele vieții sale nu sunt multe, însă sunt adânci. Despre acest episcop a scris Sozomen, un vestit scriitor bisericesc. Acesta vorbește de vizita împăratului arian Valens (364 - 378) la Tomis, în anul 369, când se întorcea dintr-o expediție împotriva goșilor. Autorul spune în "Istoria bisericească" că împăratul a intrat în biserica episcopală și a cerut Sfântului Bretanion să intre în

* Interviu apărut în Ziarul „Lumina”, acodat domnișoarei Eugenia Golub

comuniune cu arienii pe care-i simpatiza împăratul și să slujească împreună cu ei. Sfântul a apărut dreapta credință și "a vorbit împăratului cu îndrăzneală despre hotărârile celor 318 părinți de la Niceea (325), împotriva lui Arie, pe care nu le putea călca". Apoi, bunul păstor s-a retras împreună cu credincioșii într-o altă biserică, lăsând pe împărat singur. Împăratul a încercat să-l exileze, însă a revenit asupra deciziei de teamă să nu se răscoale "sciții" din Dacia Pontică. Sozomen își încheie relatarea cu următoarele cuvinte: "Iată în ce chip a înfruntat Bretanion zelul împăratului, el fiind, de altfel, bărbat destoinic și renumit prin viața sa virtuoaasă, precum mărturisesc și sciții înșiși".

— *Ce învățături putem trage din viața Sfântului Bretanion?*

— Relatarea de mai sus pare doar o frumoasă amintire a unui ierarh care s-a opus unui împărat ce îmbrățișase o erezie demult apusă. Însă, Sfântul Bretanion, rezolvă o speță mereu actuală - ingerința puterii seculare în viața Bisericii. Sfântul dă mărturie cu viața lui despre modul în care trebuie interpretat textul biblic. "Dați deci Cezarului cele ce sunt ale Cezarului și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu." (Mt. 22, 21; Lc. 20, 25; Mc. 12, 17). A încălcat Sfântul principiul canonic al loialității față de stat și implicit față de conducătorul său? Poate fi acuzat că a uitat îndemnul Mântuitorului de a da Cezarului cele ce-i aparțin sau îndemnul biblic de a se supune înaltelor stăpâniri? Nu! Episcopul a rezolvat o speță pentru istorie, printr-un refuz ferm, reluat de Sfântul Vasile cel Mare într-un dialog cu același împărat, care se plângea, că nimeni până

atunci nu i-a vorbit în felul acesta, iar Sfântul Vasile i-a răspuns, că probabil, până atunci nu a vorbit cu un episcop.

Sfântul Bretanion nu încetează să-i dea cinste împăratului sau să-i fie loial, însă, cele ce le cerea, nu mai erau ale Cezarului, ci ale lui Dumnezeu, iar Împărăția lui Dumnezeu "nu este din lumea aceasta". Fără teama deportării, apărat de ai săi, Sfântul Bretanion nu a putut face compromis cu credința sa și a rămas canonic pentru interpretarea vie a modului în care trebuie aplicat textul biblic "Dați deci Cezarului cele ce sunt ale Cezarului și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu".

Comuniune*

— *Cum putem obține veșnicia? Ce rol are Biserica în acest sens?*

— Noi, oamenii, în viața aceasta, simțind-o trecătoare, încercăm să ne câștigăm veșnicia. Unii dintre noi încearcă să obțină o veșnicie aici, sau doar aici, în lume, legându-se de lucruri trecătoare, ce dau numai aparența veșniciei, alții caută ceva mai mult, îl caută pe Dumnezeu. Oriunde sunt, oriunde merg, sufletul lor simte ceea ce a simțit Fericitul Augustin și a exprimat în cuvintele: "M-ai făcut spre tine, Doamne, și neliniștit este sufletul meu până se va odihni întru tine". Sufletul, căutând adevărata veșnicie, o va afla. Căutările lui nu trebuie să fie pe căi lungi și îndepărtate, ci aproape de casă. Acest loc nu este altul decât Biserica, lăcașul în care s-a botezat, poate s-a cununat, dar, de care, din nefericire, de prea multe ori a uitat. În semn de dragoste, Biserica nu l-a uitat, ci îl așteaptă ca pe fiecare dintre fiii ei, chiar și în al doisprezecelea ceas. Odată deschisă ușa Bisericii, cel ce intră, conștient sau nu, a deschis ușa veșniciei, a intrat în antecamera veșniciei și aude aici cuvintele: "Căutați Împărăția Cerurilor și toate celelalte se vor adăuga vouă".

* Interviu acordat domnișoarei Eugenia Golub pentru "Ziarul Lumina".

Biserica te învață cum, îți arată calea, dar tu trebuie să vrei să o urmezi, căci Dumnezeu Însuși călătorește cu tine. Drumul spre marea Taină a unirii cu Hristos este scurt din punct de vedere spațial, de la pronaos la Sfântul Altar, însă din punct de vedere spiritual este lung și anevoios. Pasul peste pragul Bisericii este un început frumos, care dă speranțe, însă, este doar o linie de start spre ținte spirituale. Viteza spre linia de sosire este încetinită doar de propriile păcate. Cuviosul Paisie Aghioritul spune: "Pentru a veni cineva la lumina lui Hristos trebuie să vrea să iasă din întunericul păcatului". Cuviosul compară păcătosul cu cineva închis din greșeală într-un beci întunecat. De îndată ce vede o rază ce pătrunde printr-o crăpătură, caută să ajungă la lumină. Va încerca să iasă din bezna păcatului.

— *Cât de necesară este Sfânta Împărtășanie pentru a ne putea mântui?*

— Între pocăință, iertare și împărtășire există o strânsă legătură. O mare suferință a adevăratului creștin este îndepărtarea de Sfânta Împărtășanie. Această îndepărtare creează o tensiune interioară creștinilor, benefică procesului de întărire spirituală și curățire interioară. Nimeni nu poate fi primit la Sfânta Împărtășanie fără căință, fără să se întoarcă spre Dumnezeu, fără smerenie. Creștinul adevărat nu poate trăi fără Sfânta Euharistie, dar nici nu o poate lua nevrednic. Mântuitorul s-a jertfit pentru toți, însă nu toți sunt pregătiți pentru a primi cu cugete curate, jertfa divină. Viața omului de aici nu va găsi niciodată sens fără Hristos, pentru a primi trupul Lui și a gusta din izvorul cel fără de moarte, trebuie să fim mai întâi

conștienți de responsabilitatea pe care o avem, să ne căim și să respectăm sfatul duhovnicului. Firea omului ar fi cu totul schimbată dacă ar înțelege că în acel vârful de linguriță stă destinul vieții veșnice. Numai în curățenie, în dreptate, în pace sufletească și trupească putem rosti cuvintele: "Iată, vin la nemuritorul Împărat!"

Fraternitate*

O discuție despre ce unește și ce desparte cele două “biserici-surori” cu preoții ortodox Paul Negoită și catolic Sebastian Lucaci

“Hristos a Înviat!”, sintagma prin care creștinii din întreaga lume își mărturisesc credința în jertfa Mântuitorului, va răsună, sâmbătă noapte, din piepturile tuturor credincioșilor ortodocși, romano-catolicși greco-catolici. Aceasta pentru că, în acest an, precum în 2010, Sfintele Paști se sărbătoresc deodată, atât în bisericile creștine de rit latin, cât și în cele de rit bizantin. Acesta a fost pretextul discuției pe care am purtat-o în compania a doi slujitori ai altarului din Municipiul Buzău, preotul ortodox Paul Negoită și preotul romano-catolic Sebastian Lucaci, pe tema aspectelor care separă și, mai ales, care unesc cele două biserici. Drept pentru care le-am propus celor doi participanți la discuție să vorbească, fiecare în parte, despre cum vede diverse aspecte ale credinței biserica, ai cărei slujitori sunt. Lăsăm în seama cititorilor să judece cât din sintagma de “biserici-surori”, atribuită bisericilor Catolică și Ortodoxă, își regăsește suportul în cotidian. (C.B.)

* Dialog a fost moderat de Dl. Călin Bostan la postul de televiziune „Campus T.V” și a fost publicat ulterior în cotidianul „Opinia”.

— *Care este motivul sărbătoririi la date diferite a Paștelui?*

— Pr. Sebastian Lucaciu: „Biserica Catolică păstrează norma Conciliului de la Niceea, din anul 325, care este simplă: prima duminică cu lună plină după echinocțiul de primăvară, este Duminica Paștelui. Așa este de atunci până în ziua de azi, și cu Calendarul Iulian și cu Calendarul Gregorian. Punct!”

— Pr. Paul Negoită: „Aceași regulă o păstrează și Biserica Ortodoxă, de aceea se întâmplă, uneori, ca Paștele să pice în aceeași duminică. Diferența apare din faptul că Bisericile Ortodoxe merg, în calcularea datei Paștelui, pe Pascalia Veche, pe un calendar neîndreptat, pe un calendar vechi. Există și acum discuții în sânul Ortodoxiei referitoare la uniformizarea datei, a Paștelui, regula de la Niceea fiind foarte simplă: Paștele trebuie sărbătorit în prima duminică cu lună plină, după echinocțiul de primăvară. Dar, revenind la cuvintele frumoase ale părintelui Lucaciu, nu are importanță data la care se sărbătorește Paștele, ci spiritul și pregătirea pe care le ai și strădania și jertfa pe care le faci pentru întâmpinarea acestei sărbători”.

— *Care este modul în care se ține Postul Paștelui la ortodocși și la catolici?*

— Pr. Paul Negoită: „Postul este o abținere totală sau parțială de la anumite mâncăruri și băuturi pentru o perioadă de timp determinată, în conformitate cu calendarul creștin. Postul are origini străvechi și, pe lângă aspectul spiritual, pe lângă dorința de a-ți încerca voința, în cea mai simplă luptă – pentru că un creștin are și alte lupte de dat.

Postul este o cale de respectare a Poruncilor Divine - , postul este un mod de viață un mod de trăire a armoniei trupului cu duhul și, fără tăgadă, un mijloc de profilaxie medicală.

Sunt mai multe feluri de a posti, după durată și asprime. Sunt posturi de o zi. Sunt posturi de mai multe zile. În calendarul creștin-ortodox, sunt patru posturi mari.

Postul Sfințelor Paști este un post pe care-l denumim post prin excelență, datorită asprimii sale.

În conformitate cu sărbătoarea pentru care ne pregătim, este un post mai lung, are 48 de zile și regula acestui post este următoarea: în primele două zile, luni și marți, se ajunează desăvârșit, practic nu se mănâncă nimic, eventual seara, se consumă apă, legume, fără untdelemn, apoi, în fiecare zi, postul este la fel de aspru. După ora patru (după-amiază, n.r.) se consumă legume fierte, fără untdelemn și se bea apă. Postul Paștelui se înăsprește în ultima săptămână, în Săptămâna Patimilor. Luni, marți, miercuri și vineri sunt zile aspre de post. Există și dezlegări, la puțin vin și la puțin untdelemn, în zilele de sâmbătă și duminică. Sunt doar douădezlegări la pește: în ziua de Bunăvestire și de Florii.”

— Pr. Sebastian Lucaciu: „Aș face, pentru început, distincția între, pe de o parte, post și abstenență, și, pe de altă parte, o distincție în ceea ce privește postul din punct de vedere calendaristic, al timpului acordat. Cât privește prima distincție, Biserica Catolică face această deosebire între post, și anume a mânca numai una dintre cele trei mese zilnice pe săturate, și abstenență, adică abținere, de la carne, în mod obișnuit, în mod tradițional. Din acest

punct de vedere, postul latin este mult mai ușor decât cel bizantin. În ceea ce privește celălalt aspect, temporal, de pregătire în vederea unei sărbători, postul, în Biserica Latină, se desfășoară, gravitează, în jurul celor două mari sărbători legate de Mântuitorul, Nașterea și Învierea. Și avem Postul Adventului, Postul Crăciunului, de patru săptămâni, și Postul Mare, de șase săptămâni. În ceea ce privește aspectul acesta, de pregătire, Biserica insistă mult asupra pregătirii duhovnicești, pregătirii spirituale. „Sfășiați-vă inimile și nu hainele!”, spune Profetul Ioel. Postul care-I place Domnului, încă din Vechiul Testament, nu-i acela de jertfe, și profeții au cuvinte extrem de aspre la un cult adus lui Dumnezeu pur formal. Aceste două timpuri de pregătire, ale posturilor, sunt, în viziunea Bisericii, timpuri de pregătire duhovnicească, adică timp de rugăciune mai intensă, timp de spovadă mai deasă, timp de frecventare a Sfintei Scripturi, cu atenție, cu timp dăruit lecturii, cu o participare mai activă la Sfânta Liturghie, cu fapte bune, așa ne pregătim pentru a-L primi întru lumină pe Mântuitorul. Postul alimentar este recomandat, însă, în Biserica Latină a intervenit o nuanță, dat fiind că, în zilele noastre, carnea nu mai este un produs de lux la care cu adevărat se renunță – la noi în țară, poate mai puțin – dar se accentuează o renunțare care, într-adevăr, să atingă. Că degeaba renunți la carne, dacă înjuri ca birjarul. Renunți la nu-știu-ce, dar te-mbeți. La o adică, dacă este să renunți la ceva, renunți la ce te arde, la un pahar în plus, la un timp pierdut, iar timpul acela câștigat se cere a fi folosit în mod duhovnicesc, în mod spiritual”.

— *De ce ortodocșii și catolicii își fac diferit semnul crucii?*

— Pr. Sebastian Lucaciu: „Ordinea în care este trasat semnul Crucii reflectă sensul binecuvântării, al ordinii în care preotul binecuvântează de la altar. Și preotul, când binecuvântează poporul, așa face semnul Crucii, de la stânga la dreapta. Credincioșii din ritul latin copiază, așa spune, sensul dat de mâna preotului, de la stânga la dreapta, cu mâna întregă, dar nu este nicio semnificație în acest mod de a face semnul Crucii, cu mâna întregă”.

— Pr. Paul Negoiță: „Semnul Sfintei Cruci nu cred că ne deosebește foarte mult. Noi, ortodocșii, unim cele trei degete ale mâinii în mijlocul palmei și ne însemnăm trupul în formă de cruce cu ele, pentru că cinștim Sfânta Treime. Sigur, am găsit interpretări variate, care făceau referire la ordinea persoanelor Sfintei Treimi sau la impactul spiritual asupra trupului în funcție de modul în care ne facem cruce. Referirile respective urmăresc sublinierea anumitor diferențieri între ortodocși și catolici. Important este, însă, ceea ce ne apropie, nu ceea ce ne depărtează.

Important este să ne facem semnul Sfintei Cruci și să înțelegem că semnul Sfintei Cruci este un act exterior prin care ne identificăm cu Hristos cel Răstignit.

Semnul Sfintei Cruci ni-l facem când trecem pe lângă o biserică, atunci când îi trecem pragul sau când participăm la un serviciu religios sau ne rugăm acasă. Îl facem, aproape instinctual și când ...așa spune, mai puțin academic...”dam de bucluc.

Este o formă pompieristică de manifestare când îți amintești de Dumnezeu doar la necaz sau nevoie.

Purtarea Crucii este o stare de spirit și un act plin de demnitate. Îndemnul Mântuitorului nu este adresat ortodocșilor sau catolicilor, ci tuturor creștinilor. Aici nu ne deosebim. În profunzime suntem frați.

— De ce catolicii nu văd chipul preotului la spovedanie?

— Pr. Sebastian Lucaciu: „Motivul confesionalului este, evident, acela de a salvarda sentimentele penitentului care vine la spovadă, de a salvarda discreția și jena pe care o are fiecare în a-și mărturisi păcatele. Este un semn al acestei discreții și al acestei griji pentru celălalt, pe de o parte. Pe de altă parte, în confesional, unde în mod obișnuit, penitentul nu-l vede pe preot și viceversa, se are în vedere mai mult efectul povezii care lucrează în inima penitentului, putem spune că este, în mod subiectiv strict potențat tocmai de acest anonimat. Știe cel care intră la spovadă că lui Hristos I se spovedește, nu părintelui Popescu. Nu-l vede, nu-l cunoaște, nu este văzut, nu este cunoscut, doar Răstignitul, cel care este reprezentat în confesional, îl vede, îl aude, îl dezleagă. Totuși, mulți oameni vor să-l vadă pe cel căruia i se mărturisesc, și au apărut confesionale moderne, unde stai la masă și îl vezi pe preot. Și acest lucru este valabil, așa cum nu-ți este rușine să păcătuiești, tot așa trebuie să-l vezi pe preot. Sunt două modalități, rezultatul este același, iertarea păcatelor”.

— Pr. Paul Negoită: „Este foarte interesantă relația pe care trebuie să o aibă

penitentul cu duhovnicul. Și la noi sunt cazuri în care, deși nu suntem despărțiți de un perete, vin persoane pe care nu le cunoaștem. Unele evită relația cu preotul din parohie, considerând că este mai comod, mai simplu, să-și destăinuiască păcatele în altă parte. Atitudinea de acest fel este o eroare. Tocmai relația deschisă între preotul duhovnic și penitent poate să creeze un drum spre îndreptare. Preotul trebuie să fie asemenea unui medic, să cunoască cât a greșit penitentul și care a fost motivația și contextul săvârșirii păcatului, pentru a-i da un sfat util. Credinciosul nu trebuie să se teamă, în niciun caz, de faptul că preotul ar ține minte păcatul lui sau, Doamne-ferește că l-ar divulga. Secretul Spovedaniei este protejat de canoanele bisericești și de legislația civilă. Nu poți fi martor la un proces, în calitate de preot, destăinuind ceea ce ți-a mărturisit cineva. Nimeni nu trebuie să aibă temeri sau să găsească scuze. Este important să te spovedești cu sinceritate, căință și deplin conștient de actul pe care-l faci. Nimeni nu este obligat să se spovedească, nimeni nu este forțat de preot să o facă. Tocmai de aceea trebuie să accentuăm aspectul mărturisirii complete. Spovedanie făcută cu sinceritate este singura primită în fața Domnului. O spovedanie care nu este urmată de repetarea păcatelor își atinge ținta”.

— *Sunt familii mixte compuse din ortodocși și catolici în Buzău? Cum se manifestă în relația cu Biserica?*

— Pr. Paul Negoită: „Sunt familii mixte în parohia unde slujesc, formate din oameni extraordinari, care trăiesc în armonie. Unii merg o

duminică la Biserica Catolică, cealaltă vin la noi la biserică. Familiile respective sunt vizitate atât de mine cât și de părintele Pavel (pr. Pavel Butnariu, preotul paroh romano-catolic, n.r.). S-a întâmplat să fim împreună la diferite evenimente. Au fost coincidențe fericite. Familia respectivă primea, astfel, dublă binecuvântare. Sigur, au fost și momente oarecum delicate. Unul dintre membrii familiei ieșea din post, adică sărbătorea Paștele, celălalt ar fi trebuit să mai postească. Însă faptul că și-au păstrat credința și că au un respect comun, atât față de noi, cât și față de Biserica Catolică, este un semn de profundă trăire interioară. Este un motiv de bucurie pentru mine să-i văd trăind în bună-înțelegere. Sunt un model pentru mine, ca om și ca slujitor al Domnului. Sunt foarte apropiat de preoții Bisericii Catolice din Buzău. Sunt oameni special. Părintele Pavel este un model. Un gospodar, un om sincer, un om al armoniei și al dragostei frățești.

— Pr. Sebastian Lucaciu: „Legat de ce spunea părintele cu postul, eu am auzit o altă vorbă: „Da, e bine, mănânc de două ori cozonac!”

Adevărul*

— *Preacucernice părinte Paul Negoită, pornind de la Evanghelia despre vindecarea orbului din Ierihon, care s-a citit ieri în biserică, vă rog să ne spuneți dacă ne putem învinge "orbirea sufletească" punându-ne speranța și nădejdea în Hristos?*

— Pericopa evanghelică citită ieri este cutremurătoare. Istorisește drama unui om orb, care stătea uitat de timp lângă un zid ros de ani și cerșea, așteptând cu tristețe ziua în care va da din bezna umilitoare în care trăia, în cea a veșniciei de care erau pasibili toți cei născuți cu păcatul strămoșesc al înaintașului Adam. O dramă personală, desigur, o dramă pe care unii din vremea aceea o vedeau cu ochii trupului, iar alții o "treceau cu vederea", bucuroși că soarta le-a fost alta, și nu sunt "ca omul acesta". Probabil, cei sănătoși la trup au devenit, cu timpul, privitori inerți ai unei imagini ce făcea parte din „deficiența arhitecturală vie” a zonei. Pentru orbul din Scriptura, tristețea era profundă, fiind cauzată de lipsa culorii, luminii, bucuriei zilei, de incapacitatea de a vedea măreția creației lui

* Interviu apărut în Ziarul „Lumina”, acordat domnișoarei Eugenia Golub

Dumnezeu. Această stare a lucrurilor nu l-a împiedicat să creadă puternic în Dumnezeu.

A crezut și a fost izbăvit! Cele "două peruzele", așa cum numește poetul Tudor Arghezi cei doi ochi, s-au deschis la întâlnirea cu Mântuitorul Iisus Hristos. "Asemenea lucru spus în cuvinte nu are loc și nici nu încapă în minte", spunea poetul, și totuși minunea s-a făcut, iar omul a devenit complet, nu doar pentru că vedea cu ochii trupului "icoanele din afară", ci pentru că Bartimeu, orbul de până atunci, a dobândit "ochi curat, luminător al sufletului", "slăvind pe Dumnezeu" și urmându-l pe Hristos. Minunea istorisită în această Duminică nu a fost numai una a omului care primește capacitatea senzorială de a recepta exteriorul, ci a omului care a învins întunericul necredinței, "orbirea sufletească", orbirea păcatului. Erau în jurul aceluși nevăzător mulți alți "orbi văzători". Inconștienți de orbirea lor, nu l-au urmat pe Mântuitorul, așa cum a făcut orbul din Ierihon, iar bezna interioară îi făcea să creadă că nu-i mai apasă nici o povară, că nu au nici o răspundere sau îndatorire morală, că văd bine lucrurile, că fac totul desăvârșit, conducând la orbire și pe alții. Orbirea religioasă sau socială este frecventă în societate. Cred că romanul „Eseu despre orbire” al scriitorului portughez Saramago „dă detalii” plastice interesante despre orbirea socială și morală. Oricum drama orbirii trupești este cruntă, însă, ferească Dumnezeu de orbirea rațiunii.

— *Cât de importantă este credința în Hristos în viața fiecăruia?*

— Pericopa evanghelică nu are doar scopul de a reaminti cu duioșie grija Mântuitorului pentru cei bolnavi și întâlnirea miraculoasă a întunericului cu lumina. Este mai mult decât atât. Este un îndemn, un exemplu, adus în actualitate, pentru a păstra în viața noastră "luminarea" Botezului, prin temeinicia credinței. Credința este forța noastră lăuntrică ce ne arată calea iubirii și a adevărului în viață. Ea luminează lăuntrul nostru sufletesc și ne dă pace, bucurie și speranță. Rugăciunea orbului trebuie să fie și rugăciunea noastră, spunând: "Doamne, vrem să vedem!", iar Dumnezeu ne va bucura nu numai cu lumina din afară, ci și cu cea din sufletele noastre. La întâlnirea cu divinul, suflete noastre vor avea expresia sincerității, sclipirea înțelepciunii și semnul bunătații. Devenim "fii ai luminii", împlinindu-se cuvintele Mântuitorului: "Feriți-vă ochii voștri să nu vadă și urechile voastre să nu aud" (Mt. 13, 16)

Iubirea*

— *Părinte, cum trebuie să se raporteze corect un creștin la Maica Domnului?*

— Fecioara Maria este Maica lui Dumnezeu și ea va fi cinstită veșnic de către creștini. Sfântă prin credința ei, prin cinstea și hărnicia ei, dar mai ales prin răbdarea cu care a primit cea mai mare durere din câte poate întâmpina o mamă, răstignirea Fiului său, ea rămâne permanent mângâietoare a celor ce se află în nevoi și în primejdii. Este exemplu și rugătoare fierbinte către Dumnezeu pentru împlinirea dorințelor celor ce poartă în suflete floarea curată a credinței. Prin veacuri, sfinții și învățătorii Bisericii s-au înălțat atât de mult cu mintea scriind despre Fecioara Maria, încât i-au găsit cele mai alese comparații. A fost numită chiparos, crin cu parfum natural, de o strălucire imaculată sau izvor care adapă Biserica prin revărsările harului ceresc. Sfântul Ioan Evanghelistul în Apocalipsa lui o vede "îmbrăcată în soare, luna așternut picioarelor ei, iar fruntea încununată cu 12 stele" (3, 1).

Dar dintre toate aceste numiri, nici una nu este mai frumoasă, mai înălțătoare decât aceea pe

* Interviu apărut în Ziarul „Lumina”, acodat domnișoarei Eugenia Golub

care Duhul Sfânt a descoperit-o lui Solomon în Cântarea Cântărilor: "Cine este aceasta care se ivește ca zorile?" (6, 9). Zori în adevăr, zori aducătoare de lumină, de frumusețe, de nădejdi și mângâiere! Fecioara este înainte mergătoare soarelui, slavei, adiere răcoroasă a luminii dumnezeiești, vestitoare grațioasă a celei mai fericite zile, așa cum frumos glăsuia un predicator buzoian. Ea este împărăteasa Cerului, este mireasa Duhului, este mama Fiului lui Dumnezeu!... Cu ea se deschide capitolul mântuirii noastre, de la ea se pune capăt patimilor noastre. Însă, nici smerenia ei, nici cinstea, nici bunătatea n-au putut opri crunta durere ce i-a fost hărăzită, drumul spre Golgota al Fiului ei osândit la moarte. Răstignirea a trecut ca o sabie prin inima Sfintei Fecioare. Toate câte s-au întâmplat cu Maica Domnului au fost mai presus de mintea și înțelegerea omului. Doar moartea ei ne-o arată a fi fire omenească, dar și aici s-au descoperit puterile harului. Moartea Fecioarei, cum ne învață slova bisericească, a fost doar o alinare de somn, un popas în înlănțuirea veșniciei. Trupul ei a fost luat de heruvimi și purtat pe drumul de urcuș ce duce în slava Cerului.

— *În ce fel trebuie s-o cinstim pe Maica Domnului?*

— Maica Domnului dă definitiv sacralitate vieții și menirii feminine. Nimeni nu mai poate să nască a doua oară pe Domnul Iisus Hristos, dar orice femeie poate să-și împodobească sufletul cu aceleași virtuți care fac să strălucească chipul Sfintei Maici. Fecioara Maria a schimbat sensul înrobitor al patimilor sub care era privită femeia ca urmașă a

Evei. Primele care au înțeles mesajul au fost femeile care i-au fost alături Maicii Domnului și cele care l-au însoțit pe Iisus Hristos în călătoria Sa pe pământ.

În zilele noastre, femeile creștine o pot cinsti pe Fecioara Maria ducându-și copiii la Biserică, împărtășindu-i, învățându-i primele rugă, iar mai târziu, la maturitate, ducându-i, sub bolta Altarului sau păstrând amintire pioasă înaintașilor. Exemplul Maicii Domnului poate fi urmat prin blândețe, dreptate, milostenie și râvnă. Fără frumusețea iubirii, viața este silnică, schiloadă și stearpă.

Tradiția*

Pentru că mai sunt doar câteva zile până la Crăciun, l-am invitat pe preotul Paul Negoită de la Biserica „Sfântul Apostol Andrei” să ne vorbească despre tradițiile vechi și noi legate de una dintre cele mai importante sărbători ale românilor. Crăciunul se sărbătorește în fiecare an pe data de 25 decembrie. Însă cu 40 de zile înainte, creștinii respectă postul Crăciunului, care se încheie în seara de Crăciun. Tăierea porcului în ziua de Ignat (pe 20 decembrie) este un moment important ce anticipează Crăciunul. În folclor se spune că Fecioara Maria, când trebuia să îl nască pe fiul lui Dumnezeu, umbla însoțită de Iosif din casă în casă rugându-i pe oameni să-i ofere adăpost pentru a naște. Ajunge la casa unor bătrâni, Crăciun și Crăciunoaia, însă nici aceștia nu o primesc pentru a nu le spurca locul prin nașterea unui prunc zămislit din greșeală. Nemaiputând merge, Maria a intrat în ieslea vitelor, unde au apucat-o durerile nașterii.

Crăciunoaia, auzind-o, și știind ce înseamnă o naștere de copil, i s-a făcut milă de dânsa, și s-a dus la ea, îndeplinind rolul de moașă. Crăciun, când a aflat, s-a supărat și i-a tăiat soției sale mâinile, apoi a

* Articolele aparțin doamnei Daniela Șontică și au apărut inițial în „Jurnalul Național”.

plecat de acasă. Crăciunoaia a umplut, cum a putut, un ceaun cu apă, l-a încălzit, și l-a dus să scalde copilul. Maria i-a zis să încerce apa, și când a băgat cioturile mâinilor, acestea au crescut la loc, mai frumoase decât erau înainte.

Sărbătoarea Crăciunului este anunțată prin obiceiul copiilor de a merge cu Colindul și cu Steaua pentru a vesti Nașterea Mântuitorului. De asemenea, o veche tradiție este „mersul cu icoana”, un fel de colindat care se face de către preoții comunității locale, cu icoana Nașterii Domnului, binecuvântându-se casele și creștinii. Colindele de iarnă sunt texte rituale cântate, închinare Crăciunului și Anului Nou.

Colindele românești nu inventează dogme noi, dar reliefează adevărurile credinței creștine. Preotul Paul Negoită, inspector de Religie al Inspectoratului Școlar Județean Buzău, vorbește despre valoarea lor.

— *Jurnalul Național: Au colindele românești o semnificație creștină?*

— Preot Paul Negoită: Întrebarea este firească deoarece după 1990 textele colindelor românești au devenit subiecte de inspirație muzicală pentru autorii români, care au laicizat aceste vechi cântări. Eu, însă, vreau să vă vorbesc din duhul Bisericii și din cuvântul inspirator al unor teologi mai de mult sau de azi. Chiar am avut o sursă de inspirație recentă, un tânăr teolog buzoian pe care-l admir foarte mult, Cristian Dima, a grăit sublim

despre colindele românești la serbarea de Crăciun a elevilor Seminarului Teologic Buzău, unde suntem colegi de catedră. Am stat cu foaia și pixul în mână uimit de talentul și rafinamentul literar cu care a vorbit despre Colinde. Sunt bucuros că am avut o sursă de inspirație atât de frumoasă, pe care îmi permit să o folosesc pentru a o transmite cititorilor dumneavoastră.

În conținutul colindelor nu descoperim dogme noi, ci regăsim adevărurile de credință ale Bisericii, iar mesajul divin trece dincolo de zidurile bisericilor, în sufletul oamenilor. Obiceiul colindatului și textele colindelor ne amintesc încă o dată că religia este un mod de viață, nu o abstracțiune cu nuanțe filozofice care se adresează doar minții, fără a încălzi sufletul.

Colindele sunt o adevărată școală de îmbărbătare, nădejde și virtuți, de dragoste față de semenii, de facere de bine, ascultare, omenie, iubire. Colindele românești conțin teme biblice de notorietate, stilizate în metrul versului mioritic, sunt o "școală teologică", în care creștinul învață prin vers și prin cântec despre nașterea Mântuitorului Iisus Hristos.

— *Sunt colindătorii un fel de magi ai zilelor noastre?*

— Colindele au o veșnicie a lor fără să o mărturisească. Multe dintre colinde încep cu adverbul "astăzi", ca formă de exprimare a veșnicului prezent. În textul și în practica colindatului, doxologia îngerească se împletește cu glasurile crailor și vremurilor de atunci, cu cele ale preoților și colindătorilor vremurilor noastre. Prin intermediul

colindelor, fiecare creștin este un mag, care asemenea magilor biblici, îl caută pe Hristos. Îl caută în Biserică și în propriul suflet, iar odată regăsit, vrea să transmită această bucurie și către inima celorlalți. Colinda românească s-a individualizat încă din primele secole în Biserică, prin maniera unică de a împleti pastorala nescrisă a vlădicilor și a preoților timpului, cu pagini de istorie vie, care zugrăvesc profiluri sfinte, ale unor voievozi iubitori de neam și de istorie. Grupurile de creștini colindători sunt cete de "apostoli" plecați la propovăduire, iar cei care așteaptă și primesc colinda lor cu busuioc și cetină de brad sub icoana înnegrită de sub grindă, cu ștergar înroșit pe masa din odăile bune sunt asemenea sufletelor magilor care așteptau răspuns frământărilor lor. Colindele sunt aurul, smirna și tămâia zilelor noastre, așa cum frumos afirma tânărul profesor amintit mai sus, daruri accesibile pe care orice creștin le poate aduce Pruncului Iisus și aproapelui. În colindele lor, românii îl socotesc pe pruncul Iisus ca pe propriul lor copil, învăluindu-l cu o rară duiosie în dragostea lor părintească.

— *De unde și-au luat românii mesajul pentru a face textele acestor colinde dacă în vechime nu știau carte?*

— Sfânta Scriptură spune ca Dumnezeu a descoperit cele înțelepte pruncilor. Prunci cu sufletul, românii au primit și au păstrat mesajul divin și l-au transpus în colinde. Născute între cerdacul casei țărănești și pridvorul bisericii, colindele se constituie în veritabile acte ale creației populare. Prin colinde s-a creat îmbinarea, sub inspirația Duhului Sfânt, a puterii artistice și creative a

poporului nostru cu învățătura Bisericii propovăduită de slujitorii Altarului. Țăranul, omul simplu, devine creator al vieții religioase, iar cele ce lipseau au fost suplinite de Harul lui Dumnezeu, regăsind în colinde "naivitate savantă", de care amintește Geo Bogza. Ele reprezintă cântecul nostru strămoșesc și una dintre cele mai vechi forme de manifestare a folclorului religios românesc. Sunt născute în veacuri bătrâne, poate chiar atunci când steaua Bethleemului strălucea și peste plaiul traco-dac. În colinde divinul este alături de uman, parcă însuși Dumnezeu pornește să colinde împreună cu glasurile de argint ale copiilor colindători. Colindele sunt o sinteză superioară între eternitate și vremelnicie, între viziunea creștină a lumii și experiența ancestrală de viață a neamului care le-a zămislit. Ele pot fi asemănat și cu alte forme ale creației artistice - picturile. Imaginile vii din cântecele de colindă se aseamănă cu bogăția coloristică a icoanei românești, colindele fiind icoane vorbite, asemenea frescelor exterioare ale Voronețului sau Suceviței, unde scenele sunt văzute cu ochii țăranului, care-și aduce divinul mai aproape de sufletul său.

Crăciunul Mic este sărbătoarea populară sinonimă cu Anul Nou. Dorind să înlăture obiceiurile precreștine de la Calendele lui Ianuarie, Biserica a mutat la începutul Mileniului I Anul Nou de la 1 ianuarie la data de 25 decembrie, pe locul unde adusesese anterior și Nașterea Domnului de la 6

ianuarie. Mai mult de un mileniu creștinii au sărbătorit Anul Nou odată cu Nașterea Domnului, la 25 decembrie, la Roma până în secolul al XIII-lea, în Franța până în anul 1564, iar în Rusia până în vremea lui Petru cel Mare. Cum 1 ianuarie rămăsese fără sărbătoare oficială, Biserica a așezat ziua Sfântului Vasile cel Mare. După readucerea Anului Nou la 1 ianuarie, românii l-au numit în popor Crăciunul Mic sau Fratele Crăciunului.

Între obiceiurile petrecute la Anul Nou se numără: Sorcova, Capra, Turca sau Brezaia etc. "Sorcova este un obicei al copiilor, structurat după modelul colindelor, de invocare a divinității vegetației pentru sănătatea și belșugul persoanelor sorcovite în dimineața zilei de Anul Nou. Copiii, în vârstă de până la 10 ani, cu sorcova în mână, simbol al vegetației de primăvară, recită un text augural: „Sorcova, vesela,/ Să trăiți, să-mbătrâniți,/ Peste vară, primăvară,/ Ca un măr, ca un păr,/ Ca un fir de trandafir,/ Tare ca fierul,/ Iute ca oțelul,/ Tare ca piatra,/ Iute ca săgeata,/La anul și la mulți ani!”

Colindătorii sorcovesc mai întâi pe membrii familiei, apoi merg în grupe mici, de doi-trei, din casă în casă, în special la rude și vecini" (Ion Ghinoiu). La folcloristul Tudor Pamfile găsim descris obiceiul mersului cu Turca - un fel de cerb sau căprioară făcut din "două fâlcii de lemn încheiate în partea superioară printr-un cui, în jurul căruia se învâрте falca inferioară cu mare înlesnire, formează capul; pe falca superioară se văd niște arsuri care formează ochii și nările". Corpul țurcii este format dintr-un covor țesut, împodobit cu panglici și clopoței. Mascății sunt poftiți la masă unde li se dau

colaci și vin. "Cu capra se umblă până spre Bobotează, făcându-se capră un copil mic, ce îmbracă un cojoc pe dos, iar capul caprei îl ține într-o mânecă, pe care și behăiește", scrie autorul citat. În unele zone ale țării, în vechime exista obiceiul de a umbla în seara de Sfântul Vasile, la colindat cu "măscăricii", adică oameni mascați care jucau diferite roluri și făceau urări. Alaiul putea cuprinde "moșnegi", "baba", "doctor", "neamț", "fete" și "arnăut".

Capitolul II

Religie și „Actualitate„

Ajutor și motivare*

— *Este bine să dăm bani la cerșetori? Nu încurajăm astfel fenomenul cerșetoriei?*

— Problema bogăției și sărăciei este permanent actuală, preocupând deopotrivă sistemele sociale și religioase.

Mântuitorul a lăsat mai multe parabole despre această temă. "Parabola tânărului bogat", "Parabola bogatului căruia i-a rodit țarina", cea a "Bogatului nemilostiv și săracului Lazăr" sunt exemple concrete.

Și Sfinții Părinți vorbesc despre bogăție: "Bogăția fără măsură, spune Sfântul Ambrozie, cu orice titlu și prin orice mijloace a fost câștigată, are întotdeauna în ea un izvor de nedreptate", iar Sfântul Vasile cel Mare spunea: "De unde vin dușmăniile care înarmează pe frați contra frați? De unde vin calomniile, sperjururile? Bogăția le naște". Sfinții Părinți nu au numai o atitudine critică, ci dau și soluții, de a distribui bogăția prin milostenie. Chestiunea nu se rezolvă însă de la sine.

* Interviu acordat domnișoarei Eugenia Golub pentru Ziarul „Lumina”

Creștinul adevărat dăruiește cu inimă curată, după învățătura lui Hristos, însă trăiește uneori și teama că milostenia lui nu și-a atins ținta, munca sa asiduă nu a sprijinit un sărac, ci i-a dat pricină să persiste în starea lui de sărăcie printr-o atitudine inactivă. Creștinul, însă, poate fi împăcat cu sine. Darul său a fost dat cu dragoste și va fi răsplătit de Dumnezeu. S-a făcut ascultător cuvântului Scripturii care spune: "Deschide mâna ta fratelui tău, săracului tău și celui lipsit din pământul tău" (Deut. 15, 11) sau "Împarte pâinea ta cu cel flămând, adăpostește în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l și nu te ascunde de cel de un neam cu tine." (Isaia 58, 7).

Textele amintite ne orientează, totuși lucrurile nu sunt așa de simple. Este dificil să judeci fără subiectivism pe cel care cere, mai cu seamă când milostenia îmbracă forme ocazionale. Tendința este să judecăm și să aplicăm grila comună, uneori umbrită de stereotipuri comportamentale, sau, să avem regrete după actul făcut, din teama că am aruncat mărgăritare înaintea porcilor, așa cum spune Scriptura. Însă Dumnezeu ne răsplătește pentru curăția faptei noastre și nu după întrebuițarea de către „beneficiar” a darului primit.

— *Cum poate Biserica să-i ajute pe cei nevoiași?*

— Biserica poate ajuta societatea în ansamblu să-și îndrepte sprijinul către cei cu adevărat în nevoi. O poate ajuta în alegerea grupului sau persoanei, atunci milostenia îmbracă forme instituționale. Creștinul este bine să se sfătuiască și cu preotul. Prin vocație slujitorul Altarului trebuie să

fie cunoscător direct al vieții celor din parohia sa. De multe ori așa se întâmplă. Ajutorul trebuie să ajungă la cei care nu pot obține cu propriile lor forțe ce este necesar, nu la cei care pretind că nu pot muncii.

Didahia celor 12 Apostoli învață un lucru care probabil uimește: "Să asude milostenia în mâna ta, înainte de a-l alege pe cel căruia i-o dai". Nu este un îndemn la zgârcenie, ci la înțelepciune. Milostenia trebuie dată celui care are nevoie reală: celui neputincios, celui bolnav, celui părăsit, celui uitat, celui care fără ea ar suferi pentru că nu poate să-și agonisească cele de trebuință. Prin milostenie nu trebuie să încurajăm lenevia, viciul, indiferența, refuzul de a munci și comoditatea.

Așadar, milostenia este un act de voință prin care dovedim că nu suntem legați de cele materiale, fiind orbi la nevoile aproapelui. Este un act de dreptă judecată. Un semn de înțelepciune care ne dă posibilitatea să ne bucurăm că avem și că putem dăruia, fiind fericiți că "împrumutăm pe Hristos".

Mama surogat*

Este o realitate faptul că sunt familii care, din motive medicale, nu se pot bucura de nașterea pruncilor. Știința modernă a răspuns la această chestiune sensibilă. A găsit soluții noi pentru depășirea incapacității fizice existente în unele familii și a propus, printre altele, soluția mamei-surogat sau mamei – purtătoare celor care-și doresc copii.

Fenomenul "mamei-surogat" nu a dobândit numeric, însă excesul mediatic creat cu ocazia apelării unor vedete precum Sarah Jessica Parker și Ricky Martin la acest înlocuitor de mamă, a creat interes și dezbateri, producând fără îndoială un avantaj mediatic noului procedeu de procreare. Ce înseamnă acest concept? Mama-purtătoare sau mama-surogat este acea femeie care, prin intermediul unui contract, își dă acordul să poarte în pântece un copil care nu este al ei, ci al unui cuplu care nu poate avea copii în mod natural. Mamei-surogat sau purtătoare i se implantează embrionul obținut prin fertilizarea in vitro, iar ea acceptă doar să îl poarte, să îl nască, pentru ca mai apoi să-l redea părinților biologici. La noi în țară, legislația permite

* Interviu acordat domnișoarei Eugenia Golub, apărut în Ziarul „Lumina”

obținerea unui copil născut prin această procedură, doar prin metoda adopției. Apoi, trebuie parcurși niște pași destul de anevoioși: copilul este declarat ca fiind al mamei purtătoare cu tatăl biologic, se emite un certificat de naștere pe numele celor doi, mama purtătoare renunță la copil, apoi mama biologică adoptă copilul de la instituțiile acreditate, iar în final se emite un nou certificat de naștere pe numele părinților biologici.

În aparență, lucrurile sunt clare și frumoase, fiind un proces prin care doi oameni care își doresc nespun un copil, obțin unul. Abordând astfel lucrurile, părinții sunt absolviți de orice vină, deoarece își doresc din tot sufletul să audă în casa lor râsul cristalin al unui micuț, iar mama-surogat apare chiar ca un salvator, o persoană caritabilă care, dincolo de aspectul oneros al chestiunii, răspunde nevoii de afectivitate a unor oameni căsătoriți, dar incapabili de a avea copii. Și totuși, lucrurile nu stau chiar așa. Acest mod de procreare implică probleme morale și de conștiință deosebite, puțin vizibile poate pentru cei implicați în momentul respectiv, aspecte care se pot accentua cu trecerea timpului. Cele două mame vor avea cel mai mult de suferit. Este posibil ca mama-surogat să simtă durerea abandonului, căci legătura dintre copil și mamă în timpul celor nouă luni rămâne definitivă. În legislația română se instituie, inițial și o legătură legală.

De cealaltă parte, mama adoptivă poate simți că a luat copilul altei mame, chiar dacă medical poate fi numită "surogat". De asemenea, în cazul

unei evoluții degradante a sănătății fizice, mentale sau morale a copilului, va avea întotdeauna suferința actului său și reproșul că mama-surogat nu a avut suficientă grijă de prunc în timpul sarcinii sau a transmis anumite gene care vor afecta definitiv viața mamei adoptive. Așadar, ceea ce pare o binecuvântare inițial, poate deveni o tragedie în final.

În India, unde legislația este permisivă în astfel de cazuri, există o clinică specializată în așa ceva. Mii de indience devin mame-surogat pentru familii din Occident, care nu pot avea copii, contra sumei de 5.000 de euro. Alarmant este că și în România tot mai multe femei dau anunțuri pe diferite site-uri în care se oferă să devină astfel de mame contra unor sume de bani. Oare sărăcia să ascundă probleme atât de delicate de conștiință?

Oricât de nobil ar părea gestul, aici există o adevărată problemă de moralitate. Există atâția copii abandonati, care nu au cui să spună mamă, către care părinții infertili își pot îndrepta atenția. Cu siguranță, adoptarea unui orfan ar fi o faptă bună și netrecută cu vederea de Dumnezeu. Iar satisfacția ar fi pe măsură.

Despre fenomenul mamei-surogat ne-a oferit câteva lămuriri și pr. dr. Paul Negoită, slujitor la Biserica "Sfântul Apostol Andrei" din Buzău. "Din punct de vedere moral, acest procedeu este unul dăunător, indiferent de terminologia medicală "mamă-surogat", "mamă-purtătoare" și indiferent de contribuția unuia dintre soți sau a ambilor. Timpul îi poate afecta pe toți cei implicați, în funcție de scrupulozitatea sau laxitatea morală pe care o au.

Apăsări și suferințe morale pot apărea. Primele care vor fi afectate sunt cele două mame. Viața nu poate fi un troc, un schimb, o afacere între sentimentul furtului și cel al abandonului. Cele două mame pot trăi întreaga viață sentimente antagonice. În timp, reacția morală a conștiinței este greu de determinat. Lupta cu muștrările conștiinței și cu realitățile vizibile ale unui act care a urmărit cu orice preț obținerea rezultatului dorit se poate transforma într-o confruntare zilnică cu propria vinovăție și va afecta pe toți cei implicați. În cele din urmă afectându-l chiar pe subiectul acestui... să-i spunem troc, mai cu seamă când îmbracă forme pecuniare: copilul și evoluția lui psihosomatică normală. Chiar dacă medical termenii sunt precizați, mama-surogat va fi mama naturală întreaga viață. Legislația română, impunând procedura de adopție, certifică de fapt cine este mama reală a noului-născut. Surogat este actul cedării copilului, deoarece, este clar, sub aspect biologic, „mama surrogat” este mamă naturală. O judecată asemănătoare celei a regelui Solomon, care trebuia să împace două mame ce pretindeau că au același copil, poate duce la aceeași concluzie: legătura sângelui, legătura indestructibilă din perioada gravidității este definitivă. Nu poate fi înlăturată de nimic.

Fără însă a aduce în mod doar retoric această chestiune profund morală, nu numai fizică, în discuție, oamenii care-și doresc copii și nu au trebuie să aibă o soluție. Cred că înfierea este soluția cea mai bună. Oricum, copilul va reveni familiei care-l dorește tot pe această cale. Înfierea este o faptă cu adevărat morală, este o binecuvântare a lui

Dumnezeu. Sunt atâția prunci cărora nu are cine să le vadă jovialitatea și puritatea copilăriei în centrele de plasament. Au nevoie de părinți. Au nevoie de mame.

Înfierea nu este o acțiune facilă, însă nici utilizarea mamei-surogat nu este simplă. Din punct de vedere moral, înfierea este o șansă pentru o familie care nu are copii, dar și pentru un copil care nu are părinți și simte cumplit această însingurare, suferă dramatic din cauza statutului de orfan", a explicat pr. dr. Paul Negoită.

În documentarea pentru acest interviu cu părintele Paul Negoită am găsit nenumărate forumuri în care femeile dezbat subiectul. Iată un comentariu concludent de pe un astfel de forum: "Am trăit și eu o asemenea experiență. Am apelat la serviciile unor mame-purtătoare. Am încercat de două ori, cu persoane diferite. Am reușit a doua oară. Am un băiețel de 2 ani, frumos, deștept și sănătos. (...) Legea nu permite să-ți alegi copilul spre adopție. Am făcut greșeala să nu-l declar pe tatăl natural pe certificatul de naștere, de frica unui șantaj material al mamei-purtătoare. Șocul emoțional este cumplit de mare, pe lângă banii cheltuiți (eu am făcut credit în bancă), iar tratamentul premergător fertilizării in vitro este foarte agresiv pentru mama biologică. Eu m-am ales cu noduli la sâni, sunt foarte dureroși, și există riscul de a se maligniza în timp. Apoi există atât stresul adopției, cât și cel de după adopție. Pentru toți este un copil adoptat și inima îți sângerează când tu știi că este sânge din sângele tău".

Viitor și maturitate*

Dacă în copilărie ne doream să devenim medici, aviatori sau actori, când am crescut ne-am dat seama că n-a fost atât de ușor să ne îndeplinim visurile, unii dintre noi din cauza dorinței părinților, care doreau cu totul altceva de la noi.

De cele mai multe ori, încă din copilărie sau chiar de la naștere, părinții doresc să traseze viitorul profesional al copiilor lor. Aceștia încearcă să inducă fiului sau fiicei lor elemente care să conducă spre alegerea destinului profesional oferit de familie. Orientarea școlară, mediul, discuțiile în familie au rolul de a construi o vocație sau de a crea un apetit copilului pentru a merge într-o anumită direcție profesională.

Psihologul Taisia Trica, directorul Centrului de Asistență Psihopedagogică Buzău, ne-a vorbit despre implicațiile psihologice ale acestei importante decizii: "Alegerea carierei este un proces de durată, continuu și complex, care presupune cunoașterea unor aspecte legate de subiectul în cauză, de lumea profesiilor, de piața muncii. În alegerea carierei sunt implicați mai mulți factori: interesele, aptitudinile, trăsăturile temperamentale

* Interviu acordat domnișoarei Eugenia Golub, apărut în Ziarul „Lumina”

și de personalitate, valorile personale. Alegerea unei școli sau a unei profesii este o decizie importantă în viața oricărui om. Există copii care au aptitudini speciale, mult dezvoltate peste medie, chiar talent, în anumite cazuri. În această situație este necesară depistarea și susținerea acestora încă de foarte devreme și orientarea spre domeniul vocațional respectiv. Părinții ar trebui să-și îndrume și să-și înscrie copiii la școli vocaționale sau măcar să aibă grijă ca în timpul liber aceste aptitudini să fie exersate și dezvoltate. Dincolo de zona vocațională avem ceilalți copii, pentru care alegerea școlară și profesională este la fel de importantă. Alegerea unei grădinițe sau a unei școli este făcută de părinți și este normal, dar dincolo de acest nivel, lucrurile trebuie să se schimbe. Adolescentul are dreptul să aleagă ce liceu sau ce studii universitare să urmeze. Din punct de vedere psihopedagogic, nimic nu este mai greșit decât să ignorăm realitatea copilului și să alegem în locul lui. Adolescentul poate fi ascultat, sfătuit, sprijinit, informat, dar niciodată obligat. În practica mea de cabinet am avut părinți care nu au acceptat nici în ruptul capului că al lor copil nu poate sau nu vrea să urmeze un anumit traseu. Alegerea școlii sau a carierei este o decizie conștientă, bazată pe cunoaștere, pe posibilitățile fizice și psihice reale. Nu părinții vor învăța și vor practica respectiva meserie și, atunci este bine ca ei să lase libertatea de alegere copilului. Motivația pentru învățare și pentru a face ceva este eficientă dacă este intrinsecă, vine din interiorul meu și dacă este cognitivă. O școală sau o profesie care nu ne plac, pe termen lung ne vor obosi și pot apărea reacții dintre cele mai nedorite".

Ideal este ca în orice familie să existe discuții despre alegerea carierei de mai târziu a fiului, însă normal ar fi ca părinții să considere copilul un partener de discuție cu drepturi egale și să nu încerce să-și impună părerile despre ce ar trebui să facă acesta în viitor, ce liceu sau ce facultate să urmeze. Ei ar trebui să asculte punctul de vedere al tânărului și opțiunea sa profesională, și motivele care au dus la alegerea lui. Din nefericire, părinții aleg de foarte multe ori în locul copiilor, iar motivele care stau la baza acestei alegeri se structurează pe dorințele și așteptările lor și pe proiecțiile pe care le fac asupra copilului sau asupra anumitor licee și facultăți. În multe familii se ține cont și de anumite tradiții care trebuie urmate cu sfințenie. Dacă străbunicul, bunicul și tatăl au fost medici, neapărat copilul trebuie să urmeze aceeași profesie, în ciuda faptului că acesta nu are vocație spre medicină, ci poate spre domeniul artelor, ceea ce este de neconceput din punctul de vedere al familiei. Alți părinți au adunat frustrări personale, legate de neîmplinirea propriilor visuri și consideră că prin ceea ce va face copilul își vor atinge și ei propriile țeluri, ceva de genul "dacă eu nu am putut, prin el o să am și eu o bucurie".

În timpurile pe care le trăim, și aspectul economic nefavorabil poate împiedica un tânăr să-și aleagă profesia visată. De multe ori, lipsa locurilor de muncă sau tentația unor slujbe mai bine plătite decât cea pe care ne-o dorim ne face să alegem profesia pentru care nu am fost pregătiți și pe care nu ne imaginăm vreodată să o practicăm.

Important este să ne alegem singuri meseria, fără a fi influențați de cei din jur și să încercăm să practicăm profesia pentru care ne-am pregătit, chiar dacă aceasta poate nu ni se ivește de prima dată, de cum am terminat școala.

Despre acest subiect ne-a spus câteva cuvinte și pr. prof. Paul Negoită, slujitor la Biserica "Sfântul Apostol Andrei" și directorul Palatului Copiilor din Buzău: "Chestiunea relației dintre părinți și copii este abordată în Sfânta Scriptură și în lucrările lăsate de Sfinții Părinți și scriitorii bisericești. Datoriile mamei sau ale tatălui nu sunt doar procreția sau îngrijirea fizică a copiilor, ci și a preocupării din punct de vedere spiritual și educațional față de aceștia. Nu este ușor să educi un copil și mai ales să găsești calea cea mai potrivită pentru a-i da posibilitatea unei dezvoltări personale armonioase. Dificultatea provine și din provocările aduse de fiecare etapă a dezvoltării copilului. Este firesc să fie așa, însă datoria părinților este aceea de a asigura bagajul educațional și religios-moral al copiilor. Copiii trebuie să fie educați în libertate. Libertatea este cel mai de preț dar oferit de Dumnezeu omului. Este adevărat că pentru a alege trebuie să fii informat. Părinții trebuie să-i dea posibilitatea unei alegeri conștiente copilului și să-l îndrume să se informeze.

Desigur, este practic să urmezi o anumită profesie pe care o au înaintașii, deoarece există o experiență și chiar o bază materială care poate fi valorificată. Dar, dincolo de argumente, alegerea profesiei trebuie să fie un act liber. Este foarte adevărat că în societatea actuală, conform unor

studii, o persoană își schimbă profesia cel puțin de trei ori în viață. Există tot mai puține meserii-meserii misiuni pentru abordarea cărora se consideră că este nevoie de vocație. Într-o structură economică complexă omul devine un instrument, și doar atât! Deși, studii medicale și de antropologie arată cât de greu este să cari cu tine un bolovan zilnic. Efectele insatisfacției profesionale create de locul de muncă sau de profesie sunt dăunătoare asupra longevității sau calității vieții. Sunt studii care demonstrează statistic că persoanele care au satisfacții profesionale trăiesc mai mult. Chiar și copiii beneficiază de satisfacția profesională a părinților. Un părinte mulțumit de ceea ce face, chiar dacă va avea un program mai lung, va transmite copiilor o stare de confort psihic; atmosferă pe care nu o va putea aduce acasă un părinte permanent nemulțumit de tratamentul sau situația de la serviciu, chiar dacă va ajunge mai devreme acasă.

Fără îndoială, și aceste stări de lucruri pot determina părinții să se implice în alegerea de către copii a profesiei, sau să-i determine pe copii să facă o alegere sau alta.

Oricum, datoria părinților este de a le dezvolta copiilor capacitatea de a alege ceea ce-și doresc să facă mai târziu, de a le construi o educație adecvată și de a-i sprijini pentru descoperirea unei vocații sau căi profesionale. Impunerea unei rute profesionale, fără evaluarea corectă a posibilităților, aptitudinilor și dorințelor este o eroare educațională și o irosire a unui timp care va fi corijat mai târziu de copilul devenit matur, atunci când va putea acționa în deplină libertate.

Consecințele divorțului*

În societatea modernă, tot mai multe familii se destramă fie din cauza tentațiilor în care pot cădea partenerii, fie determinate de lipsurile materiale sau de plecarea unuia dintre soți la muncă în afara țării. În cele mai multe cazuri, copiii sunt cei care vor fi mai afectați de acest fapt, din punct de vedere emoțional. Un divorț poate fi traumatizant pentru cei mici, iar ceea ce trăiesc în anii copilăriei se va răsfrânge în viața adultului de mai târziu.

Conform unor studii realizate în Marea Britanie, copiii care provin din familii destrămate au șanse de cinci ori mai mari să sufere de tulburări psihice decât cei ai căror părinți rămân împreună. Aceleași cercetări relevă faptul că dacă cel mic sau adolescentul trăiește cu ambii părinți are mai puține șanse să aibă probleme emoționale și să manifeste comportamente antisociale. Alte studii, efectuate de psihologul Mavis Hetherington, au arătat că, la șase ani de la divorț, 75% dintre copii au depășit conflictele și tristețea din primii ani și funcționează normal. Însă restul de 25% se confruntă cu probleme majore, chiar și după mai mulți ani. Hetherington atrage însă atenția că divorțul este o

* Interviu acordat domnișoarei Eugenia Golub, apărut în Ziarul „Lumina”

situație care face rău copilului, mai ales prin faptul că el este prins la mijloc în cadrul animozităților dintre părinți, fiind pasat de la unul la altul și folosit ca o minge de ping-pong.

Despre ceea ce pot trăi copiii familiilor destrămate ne-a vorbit prof. psiholog Taisia Trica, directorul Centrului de Asistență Psihopedagogică Buzău: "Indiferent de vârsta copiilor, divorțul dintre părinți nu este o situație de dorit. Copiii o vor resimți ca o afectare a nevoilor lor de siguranță și apartenență. Scenariul propriu de viață al copilului va fi influențat, deoarece, din dorința de a-și păstra ambii părinți, va dezvolta sentimente de vină și își va construi o strategie pentru menținerea relației. Copilul va tinde să fie un "adaptat", deci nefericit, tocmai din dorința de a fi cu ambii părinți. Copilul acceptă cu greu că părinții, care simbolizează liniștea și siguranța psihologică, ar putea avea probleme. El manifestă dorința de a fi iubit, protejat, de a-i avea pe mama și pe tata împreună. Această dorință nu dispare nici măcar la vârsta adultă, ci se va cuibări în copilul din noi. Din păcate, mulți părinți care divorțează nu se mai ocupă de emoționalul copilului, considerând că problema este doar a lor. În alte cazuri, copiii ajung o monedă de schimb, situație în care copilului i se suspendă dreptul la autodeterminare. Indiferent ce se întâmplă între părinți, copilul va trebui să se simtă iubit în egală măsură de către cei doi și să aibă parte de stabilitate. Modificările majore în viața copilului îi afectează dezvoltarea. Să nu uităm că un copil trebuie pregătit pentru un astfel de eveniment, iar părinții ar putea să apeleze și la un ajutor specializat. Atât înainte de

divorț, cât și după finalizare, este important să i se acorde copilului toată atenția necesară dezvoltării, însă fără a-l răsfăța, ca o compensație la lipsa unuia dintre părinți. Lipsa de disciplină lasă copilul în derută, va trebui să își găsească propriile limite într-un moment în care simte că toată casa se dă peste cap. Destrămarea familiei nu este ușor suportată de către copii. Familiile reorganizate nu sunt nici ele facile nici pentru copii, nici pentru părinți. Dar familiile "intacte", în care părinții sunt nefericiți sau în conflict permanent, nu sunt nici ele mai bune, iar uneori sunt chiar mai rele. Adulții ale căror mariaje eșuează au obligația majoră de a-și proteja cât mai mult copiii, fie că asta înseamnă rezolvarea problemelor sau decizia de divorț".

Ceea ce ar trebui să știe cei care divorțează este că părintele care a părăsit domiciliul are o responsabilitate paralelă. Vizitele trebuie să fie clar stabilite și să fie respectate cu punctualitate și consecvență. Vizitele dese îl fac pe cel mic să nu se simtă părăsit, lucru de care acesta se teme cel mai mult. De asemenea, comportamentul dintre părinți în fața copilului trebuie să fie firesc și civilizat, orice urmă de animozitate dintre aceștia să nu fie simțită de către copil, deoarece acesta ar putea să creadă că el este cauza urii dintre părinți și chiar a divorțului. Cei mai mulți copii, din cauza traumei divorțului, regresează. De aceea, este nevoie de mult tact și înțelegere din partea părinților înainte și după depășirea momentelor critice. Părinții ar trebui să explice copilului că nu el este vinovat pentru ceea ce se întâmplă și că ei vor fi părinții lui toată viața,

indiferent de situație, și îi vor fi aproape, în egală măsură, în orice împrejurare.

Despre acest subiect ne-a vorbit și pr. prof. Paul Negoită, slujitor la Biserica "Sfântul Apostol Andrei" din Buzău: "Instituția care acordă cel mai mare sprijin dezideratului moral al familiei este, fără îndoială, Biserica. Încă de la oficierea Sfintei Taine a Cununii legătura de unire a soților este binecuvântată de Dumnezeu, iar preotul se roagă pentru tânăra familie să aibă "prunci buni", aceștia fiind cei care întăresc legătura de iubire dintre soți, care se multiplică și capătă profunzime prin apariția copiilor. Prezența copiilor în familie este o binecuvântare, dar și o responsabilitate. Numai prezența ambilor părinți poate asigura un echilibru firesc de dezvoltare. Neînțelegerile dintre părinți cauzează suferințe teribile copiilor, suferințe mărturisite sau nu. Actul cel mai dureros pentru copii este despărțirea părinților. Copiii sunt nevoiți să asiste la scene necuvenite. Sufletul lor este frânt pentru că trebuie să se împartă. Presiunea psihică exercitată de părinți pentru încredințarea copilului, uneori și din motive economice, marchează definitiv sufletul fraged al vâstarului unei familii care se divide. La toate acestea se adaugă denigrarea părinților între ei, atitudine ce afectează și mai mult dezvoltarea armonioasă a copilului, putând lăsa sechele pentru totdeauna, așa cum am constatat din discuțiile pe care le port la Biserică. Preotul are un rol fundamental în încercarea de împăcare a unei familii care se află în pragul divorțului. Referirea la haosul sufletesc în care sunt aruncați copiii trebuie să fie prezentă în discuții. Părinții trebuie să fie

sfătuiți asupra comportamentului pe care trebuie să-l adopte în relația cu copiii lor atunci când nu vor să înțeleagă necesitatea de a depăși acel moment dificil și de a continua împreună. Copiii, indiferent de actele mai puțin responsabile ale mamei și tatălui față de ei, rămân ai ambilor părinți, iar neadaptările lor la realitățile vieții sociale viitoare îi vor afecta în egală măsură".

Tabăra școlară*

Pentru orice copil, vara aduce cu sine bucuria vacanței mari și cu aceasta dorința de a pleca în tabere. Ca părinți, avem destule temeri: să ne lăsăm sau nu copilul în tabără? Dacă i se întâmplă ceva rău și nu suntem cu el? Dacă face vreo prostie pentru că nu este aproape de noi? Astfel de griji - îndreptățite până la un punct - se învârt în sufletul unui părinte.

Totuși, ar trebui să ne gândim că tabăra este un prilej de socializare a celui mic cu alți copii și de verificare a educației pe care i-am oferit-o de-a lungul timpului, în sensul că acesta va avea ocazia să aplice toate sfaturile și indicațiile pe care i le-am tot repetat.

Deși au trăit altfel de timpuri în perioada comunistă, părinții de azi, care erau copii pe atunci, ar trebui să-și amintească de sentimentul plăcut, de bucurie, la plecarea într-o tabără școlară. Înviorarea de dimineață, drumețiile organizate pe munte, vizitarea unor obiective turistice (cascade, peșteri, muzee), spectacolele organizate ad-hoc prin participarea tuturor copiilor, legarea unor prietenii noi cu fete și băieți din întreaga țară, toată

* Interviu acordat domnișoarei Eugenia Golub, apărut în Ziarul „Lumina”

corespondența aceea sinceră și copilăroasă pe care o întrețineau mult - sunt lucruri de care nimeni nu și-ar mai aminti cu drag dacă nu erau taberele. De ce să-l privăm pe copilul nostru de această experiență care poate fi minunată și poate avea un rol educativ? Plecatul în tabără îl va învăța să se descurce fără mama și tata, îl va face mai responsabil, va respecta un program, va trăi în colectivitate, va cunoaște alți copii și se va alege cu amintiri frumoase pentru toată viața.

Dacă este bine sau nu ca părinții să-și lase copiii în taberele școlare, ne-a spus directorul "Centrului de asistență psihopedagogică Buzău", prof. psiholog Taisia Trica: "Unde sunt vacanțele de altădată? Copiii mergeau la bunici, într-un spațiu mirific, în tabere, în excursii cu clasa... Astăzi, copiii visează la altceva și este normal așa. Copilul are dreptul la recreere, are nevoie de vacanță. Aceasta presupune și plecatul de acasă. Într-o excursie sau într-o tabără, copilul va vedea locuri noi, va învăța lucruri noi, se va dezvolta emoțional și social. Știu că unii părinți sunt reticenți față de ideea de a-i lăsa să plece, dar este cel mai mare cadou pe care îl pot oferi. Mai mult decât atât, copiii care nu sunt dispuși ei să plece, ar trebui încurajați de părinți. Vacanțele și plecările nu sunt un privilegiu, ci un drept. Preșcolarii pot pleca într-o excursie de o zi. Poate în cazuri speciale ar fi bine să fie însoțiți și de unul dintre părinți. Școlarul mic poate pleca în tabere organizate. Părintele are datoria să știe exact cine va însoți grupul, iar profesorul sau învățătorul trebuie să aibă experiență în astfel de situații. Tot părintele va trebui să se informeze asupra traseului și a

condițiilor din tabără. Păstrarea legăturii cu copilul este extrem de importantă. Copilul s-ar putea să se simtă stingher și poate să dorească să părăsească tabăra. Ar fi indicat ca părintele să nu alerge într-un suflet și să-și ia copilul, ci să se încerce o lămurire a situației. Cel mic va învăța astfel să se descurce singur, să facă față unor situații mai puțin confortabile. Dacă cererea copilului este absolut justificată, părinții vor răspunde și nu-i vor reproșa nimic acestuia la viitoarea plecare. Plecarea copilului pentru o săptămână este pentru părinți o eternitate. Mama și tata trebuie să știe că o îmbrățișare caldă la plecare face mai mult decât o mulțime de sfaturi. O serie lungă de sfaturi poate împovăra copilul și îi poate crea temeri pe care nu le avea. Păstrați grijile pentru voi dacă vreți să aveți un copil cu încredere în forțele proprii. O tabără sau o excursie va fi pentru copil o confruntare cu viața adevărată, un prilej de a socializa într-un mediu străin, diferit de școală sau casă. O ieșire îi oferă copilului posibilitatea de a-și face prieteni, de a-și antrena corpul și mintea, iar cel mai mare câștig este deprinderea responsabilității".

Așadar, tabăra școlară poate fi un prilej minunat de petrecere a unei părți de vacanță. Părinții nu ar trebui să-i priveze de această frumoasă experiență, care se dovedește a fi una chiar educativă și de neuitat pentru cei mici. Bineînțeles, nu orice tabără este potrivită pentru copil. Se poate să nu fie condițiile cele mai bune de cazare, să existe carențe în organizarea interioară a campusului, să fie mizerie ori paraziți de vreun fel. Adulții din jurul copilului, dar mai ales părinții lui, au responsabilitatea să-și trimită copiii în tabere bine organizate, care prezintă

siguranță, unde cei mici vor fi bine supravegheați, în locuri care prezintă interes, astfel încât cel mic să nu se plictisească. În plus, datorită tehnologiei moderne, părintele poate menține permanent legătura cu cel mic, astfel încât va fi informat dacă acesta se simte bine sau nu.

Preotul profesor Paul Negoită, slujitor la Biserica "Sfântul Apostol Andrei" din Buzău, ne-a spus: "Chestiunea relațiilor în familie este mereu actuală și de tipul acestor relații depind, în foarte multe cazuri, educația copiilor și adaptarea lor la societate. Deși s-a discutat foarte mult privitor la o alternativă educațională aproape de tip spartan sau la una în care autonomia copilului are prioritate, totuși societatea românească păstrează încă firescul. Relațiile dintre părinți și copii, în multe cazuri, sunt foarte apropiate, chiar cu tendințe de posesiune excesivă, uitându-se morala unui vechi proverb din Orientul Îndepărtat, care spune: "Dacă iubești pe cineva, trebuie să-i dai libertate". Problema despărțirii pentru perioade mai lungi sau mai scurte a copiilor de vârstă școlară de părinți, este reală. Sunt organizate tabere, precum și alte activități colective la care cei mici trebuie să participe. Apar atunci neliniști ale copiilor și îngrijorări ale părinților. Sunt normale. Orice despărțire provoacă suferințe mai mici sau mai mari. Pentru liniștea „ambelor părți” este bine să li se citească copiilor rugăciunea de călătorie. Această rugăciune invocă protecția lui Dumnezeu pentru micii călători și aduce confortul emoțional necesar părinților și copiilor. Sunt grupuri de elevi care vin la biserică pentru a li se citi această rugăciune înaintea unor

călătorii mai lungi. De asemenea, părinții trebuie să nu uite să-și sfătuiască copiii să se roage seara și înainte de masă, fără a se simți jenați prezența colegilor. Copiii devin astfel conștienți de faptul că nu sunt singuri, iar părinții știu că pe lângă protecția însoțitorilor, copiii sunt vegheați și de Dumnezeu. Asemenea călătorii sunt prima verificare a educației primite din familie. Sunt utile pentru încrederea părinților, pentru dezvoltarea autonomă a copiilor și pentru socializare. O educație religioasă solidă aduce încredere tuturor și este benefică copiilor, părinților și profesorilor".

Moartea înaintea vieții

În timpurile în care trăim, toată lumea a auzit de metodele de contracepție modernă, iar majoritatea femeilor tinere chiar au și apelat la ele. Astăzi, pastilele contraceptive, sunt la îndemâna oricui, însă consecințele folosirii acestor pilule pot fi de multe ori nefericite, dacă ne gândim la bolile care pot rezulta din cauza consumului acestor pastile, inclusiv sterilitate. Pe lângă toate acestea, se adaugă și faptul că nu se dă nici o șansă formării și dezvoltării unei vieți.

Pastilele contraceptive au la bază hormoni artificiali care împiedică formarea unei sarcini, oprind ovulația, chiar dacă bărbatul și femeia întrețin relații intime. Acțiunea anticoncepționalelor va înceta în momentul în care se întrerupe administrarea pilulelor. Conform statisticilor, aproximativ 85 milioane de femei din întreaga lume folosesc anticoncepționale orale. Pilulele și-au făcut apariția după cel de-al Doilea Război Mondial și din anul 1965 au început să fie utilizate pe scară largă, întâi în SUA și apoi în Anglia. În România, pastilele anticoncepționale au început să fie folosite din 1990, deoarece în timpul regimului comunist, mai ales în intervalul 1966-1989, când era în vigoare faimosul decret care interzicea întreruperea sarcinii, nu se

putea vorbi de așa ceva. Ilegal, în acea perioadă, cine avea rude sau posibilitatea de a călători în țările din blocul comunist, putea să obțină produse de contracepție din fosta URSS, Ungaria și Bulgaria. Aceste pastile nu sunt singurele care pot împiedica formarea unei sarcini. Femeile, și chiar bărbații, mai au la dispoziție și alte metode de contracepție, precum steriletul, spermicide, prezervativul, sterilizarea ambilor parteneri.

Observăm că această contracepție modernă a făcut posibil un anumit libertinaj sexual, în timpurile moderne, între sex și procreare existând clar o ruptură. Sexualitatea a devenit o plăcere care nu mai este asociată căsătoriei, găsindu-și loc și în afara cuplului conjugal. Ca o consecință a folosirii metodelor de contracepție putem găsi clar și începerea vieții sexuale încă din adolescență, de la vârsta de 15-16 ani. Acum, tinerii pot întreține relații intime oricând doresc, fără a sta cu teama unei sarcini nedorite. Conform statisticilor, tot mai multe adolescente folosesc pilule contraceptive, cu acordul părinților, care gândesc că e mai bine ca fiica lor să prevină o sarcină, decât să rămână gravidă la o vârstă fragedă. De altfel, sloganul anticoncepționalelor este "mai bine să previi, decât să avortezi". În mod sigur, avortul este cel mai crud lucru pe care îl poate face o femeie. Însă nici folosirea acestor pilule nu este un lucru tocmai etic și moral, pentru că aceasta nu face decât să împiedice formarea și dezvoltarea unei vieți care, dacă s-ar naște, ar aduce bucurii și satisfacții.

Jurnalele de știri prezintă periodic statistici care se efectuează pe tot globul pământesc, observând astfel că în țările moderne, capitaliste,

numărul nașterilor este din ce în ce mai mic, iar populația scade de la an la an. Și țara noastră se confruntă cu aceeași problemă încă din anii 1990. Așadar, o altă consecință negativă a folosirii metodelor de contracepție este scăderea masivă demografică în țările industrializate, care sunt formate dintr-o populație preponderent îmbătrânită. Cu toate acestea, știința caută noi metode de perfecționare a tuturor acestor metode contraceptive și nu putem să nu ne întrebăm ce se va întâmpla cu generațiile viitoare. Se poate spune că marea tragedie a secolului în care trăim este sărăcirea în vieți omenești, care ar fi trebuit să se nască, însă nu li s-a mai dat șansa. Femeile nu iau în calcul că folosirea contraceptivelor, pe termen lung, poate duce la boli serioase de circulație a sângelui, hemoragii cerebrale, tulburări psihice și chiar cancer și sterilitate. Multe femei care au folosit anticoncepționale nu au mai putut avea copii, apelând ulterior la tratamente de fertilizare chinuitoare și costisitoare și chiar la metoda fecundării in vitro, pentru a rămâne însărcinate. În multe cazuri, din păcate, aceste tratamente au fost în van.

În timpurile moderne s-a mai uitat că cea mai bună metodă contraceptivă, folosită și de strămoșii noștri, din cele mai vechi timpuri, este abstenența sexuală impusă de posturile și de sărbătorile religioase. Pr. Paul Negoită, de la Biserica "Sfântul Apostol Andrei" din Buzău, ne-a vorbit despre cum privește Biserica zilelor noastre această problemă: "Preocupările în domeniul bioeticii sunt din ce în ce mai prezente în scrierile teologilor

ortodocși. Aplecarea spre acest domeniu este firească. Societatea actuală are nevoie de răspunsuri, iar Biserica are datoria de a reafirma permanent fundamentele moralei creștine. Chestiunea anticoncepționalelor nu este una ușor de abordat. Evaluările medicale și morale creează dezbateri intense și opinii multiple, multe dintre ele antagonice. Cu tot darul înțelegerii pe care Biserica îl are, acceptarea sau respingerea unor fenomene de genul acesta naște controverse. Se poate vorbi aici de alegerea răului cel mai mic. Între avort și utilizarea anticoncepționalelor răul cel mai mic sunt, fără îndoială anticoncepționalele. Dar alegerea între două rele nu este identică cu alegerea binelui, a sănătății fizice și morale. Morala creștină propune forme etice și sănătoase de manifestare în cadrul relațiilor intime. Propunerile moralei creștine par greu de respectat într-un timp al „dezinhibării” sexuale, totuși, pentru moment, sunt cele mai sigure și nu au efectele adverse din prospectele medicamentelor. Dar, Biserica propune și nu impune. E bine însă să reafirmăm valorile morale pe care Biserica le consideră necesare funcționării societății actuale și sănătății publice și individuale. Normele de morală par desuete, dar sunt singure. Am experiență pastorală, dar și medicală. Cunosc efectele adverse ale multor forme de contracepție. Alegerea între bine, răul mai mic și rău aparține fiecăruia. E bine, însă, să cunoaștem părțile întunecate ale contracepției și apelul la moralitate, cumpătare și abținere al Bisericii.

Nașterea ușoară*

În timpurile în care trăim, tot mai multe femei tinere aleg să devină mame prin cezariană, și mai puțin pe cale naturală. Dacă nu este la recomandarea medicului, operația de cezariană nu ar trebui să fie luată în calcul de femeia tânără, care se află în perioada optimă de procreare, mai ales că există riscul ca la a doua sarcină, după cezariană, să nu mai poată naște natural, dacă dorește, ci va trebui să opteze tot pentru o intervenție chirurgicală. În plus, riscurile afectiv-emoționale pe care le simte pruncul după operația de cezariană sunt destul de mari.

Conform statisticilor, în 1970, operațiile de cezariană reprezentau 5% din numărul de nașteri din întreaga lume, însă, în 2002, procentul crescuse la 26. Un alt studiu efectuat în SUA relevă o rată a cezarienelor, pentru anul 2004, de 29,1%, iar în 2006, una din trei mame a adus pe lume copilul prin cezariană. România stă destul de prost la capitolul statistici oficiale. Totuși, se estimează că în perioada ianuarie-august 2005, una din cinci nașteri a fost prin operație de cezariană. Fără a consulta vreo statistică, dacă ne uităm în jurul nostru, ne putem da

* Interviu acordat domnișoarei Eugenia Golub, apărut în Ziarul „Lumina”

seama că numărul acestor intervenții chirurgicale a crescut în ultimii ani. Cele mai multe mămici ajung să opteze pentru operația de cezariană, deși nu au nici o problemă medicală pentru a naște natural. În aceste condiții, și medicii ginecologi din România tind să se specializeze în astfel de operații, în defavoarea nașterilor normale. Femeile care apelează la cezariană sunt, de cele mai multe ori, speriate de travaliul chinuitor al unei nașteri naturale, însă nu se gândesc la repercusiunile emoționale pe care le poate simți pruncul după o astfel de intervenție.

Despre efectele emoțional-afective ale pruncului adus pe lume prin operația de cezariană ne-a vorbit prof. psiholog Taisia Trica, directoarea Centrului de Asistență Psihopedagogică din Buzău: "Nașterea prin cezariană este o intervenție chirurgicală majoră, care ar trebui recomandată numai în cazuri de excepție, când viața mamei sau a bebelușului este în pericol. Pentru nou-născut, riscurile asociate nașterii prin cezariană sunt atât de natură fizică, cât și emoțională. Un bebeluș născut astfel (mai ales fără travaliu) se deosebește fiziologic de unul născut pe cale vaginală. Cezariana electivă (la cerere) se face cu o săptămână sau chiar mai mult înaintea datei probabile a nașterii, bebelușul putând fi forțat să vină pe lume astfel chiar cu o lună înainte de termenul la care el ar fi dat singur semnalul că este pregătit (prin declanșarea contracțiilor). De aici, și o vulnerabilitate mai mare de adaptare la noul mediu de după naștere. Este de netăgăduit, în lumina cunoștințelor psihologice și pediatrie de astăzi, că bebelușul experimentează la naștere o

multitudine de senzații ca durere, frig, foame, zgomote și lumini prea puternice, cădere în gol, manipulare tactilă grosieră și mai ales o angoasă teribilă în urma separării de mamă, pe care o percepe ca parte a corpului său și de care este despărțit în mod brutal și pentru mai mult timp în cazul operației de cezariană. Întârzierea sau lipsa contactului piele pe piele, după naștere, duce la creșterea nivelului hormonilor de stres, care au un efect inhibitor asupra sistemului imunitar, la reprize mai lungi de plâns și dificultăți de reglare a temperaturii. Unele cercetări psihologice fac legătura între creșterea ratei de cezariene și creșterea alarmantă a numărului de copii cu autism sau cu tulburări din spectrul autist. Cezariana programată presupune o decizie brutală, unilaterală a momentului nașterii copilului, iar autismul este văzut ca o reacție de protest și de refuz al copilului de a se integra și a accepta emoțional o lume care nu a ținut cont de nevoile lui, de gradul lui de pregătire în a face față tranziției nașterii. O altă direcție tulburătoare a posibilelor efecte ale intervenției prin cezariană și a separării mamă-bebeluș este alterarea capacității de a iubi pe sine și pe ceilalți. Oxitocina (hormonul iubirii) și prolactina (hormonul maternității și al altruismului) secretați de mamă în timpul nașterii naturale, al contactului piele pe piele și al alăptării au un nivel mult scăzut. Mai mult decât atât, studiile arată că numărul de depresii post-partum este mai mare în cazul mamelor care au născut prin cezariană".

Pe lângă depresia post-partum, studiile relevă faptul că mai multe femei care au născut prin

cezariană au avut nevoie de respitalizare după operație, față de cele care au născut natural. Cele mai frecvente cauze ale respitalizării au fost: complicații obstetricale, venoase și tromboembolie, infecții puerperale majore și chiar atac cerebral.

Pr. Paul Negoită, de la Biserica "Sfântul Apostol Andrei", ne-a vorbit despre cum privește Biserica problema nașterii prin cezariană și despre beneficiile aducerii pe lume a pruncilor pe cale naturală: "În timpurile moderne, tehnica și știința au evoluat, însă această evoluție a forțat uneori limitele moralei creștine. Uneori Biserica Ortodoxă a fost considerată prea conservatoare deoarece nu a îmbrățișat rapid anumite mode sociale sau inovații științifice. Timpul a demonstrat că această chibzuință a Bisericii în abordarea modernității nu este rea. Cred că Biserica nu are obligația să-și exprime un punct de vedere asupra tuturor interogațiilor.

Referitor la subiectul propus spre discuție, recunosc este unul delicat. Este un subiect care poate fi abordat din unghiuri de vedere diferite. Dacă îl abordăm din prisma medicului, desigur, acesta trebuie să fie corect cu pacienta și să-i recomande nașterea prin cezariană doar atunci când este cu adevărat nevoie. Aspectul pecuniar nu trebuie să fie cel în baza căruia se ia decizia. Este un truism să afirm că este imoral altfel. Dacă nu se impune cezariana, dar totuși, de teama durerilor sau a confortului pacienta optează pentru a naște prin această metodă, sunt convins că medicul îi va prezenta beneficiile fizice, emoționale, imunitare, etc. ale nașterii naturale.

Din punctul de vedere al mamei, cred că este important să se pregătească spiritual pentru acest moment. Sunt multe femei însărcinate care merg la Biserică, se spovedesc, se împărtășesc, deci se pregătesc pentru momentul nașterii. Sunt convins că pleacă spre maternitate cu o stare de spirit bună, cu credința în Dumnezeu și fără teamă.

Oricum, am constatat că în ultima vreme, tot mai multe femei nasc natural, mai cu seamă pentru că anestezia epidurală a scăzut suferințele mamei în timpul travaliului și al nașterii.

Deși am cunoaștință despre efectele benefice ale nașterii naturale, dobândite în anii de studiu de la Facultatea de Medicină și Farmacie nu aș vrea să insist asupra acestor aspecte. Un medic de specialitate sau un psiholog, o poate face în mod competent. Biserica trebuie să abordeze doar aspectele morale ale chestiunii și să dea încredere viitoarelor mame, asigurând-o că alături de personalul medical și, eventual, de tatăl copilului în sala de naștere, veghează bunul Dumnezeu. Ar fi o barbarie ca cineva să afirme că modul în care a fost născut Cezar ar fi o abatere de la morala creștină, deoarece femeia a fost blestemată de Dumnezeu să nască în chinuri. Dumnezeu ne iubește și nu vrea să suferim. De cele mai multe ori suferințele ni le cauzăm singuri. Descoperirile științifice sunt rodul inteligenței cu care omul a fost înzestrat de divinitate, deci, ușurarea reală a suferinței sau siguranța noastră fac parte din ajutorul dat de Dumnezeu fiecăruia dintre noi. Am fi ipocriți să nu recunoaștem că, fiecare, în funcție de suferințele sale, apelează la mijloacele terapeutice adecvate.

Suferă cineva o intervenție chirurgicală fără anestezie astăzi, pentru a îndura suferința urmașului lui Adam cel alungat din Rai!?

Discreția fizică*

Mulți oameni își petrec vacanța de vară la mare, pentru a se bucura de plajă, soare și apă, pentru a admira marea în sine, parte din frumusețile și măreția lui Dumnezeu. Unele persoane aleg să facă nudism, chiar și atunci când sunt însoțite de propriii copii. Ceea ce nu știu acești părinți este că un asemenea comportament îl poate marca din punct de vedere psihic pe copil.

Nu există persoană care să nu se fi plimbat pe plajă și să nu întâlnească oameni care își expuneau trupul gol la plajă. Dacă fiecare adult este liber să facă ce dorește, este conștient de faptele sale, fie că este ceva moral sau imoral, nu același lucru putem spune și în cazul în care sunt afectați copiii. Ce se întâmplă cu acei copii care își însoțesc părinții pe o plajă de nudiști? Este oare un lucru sănătos ca un minor de 5-6 ani să-și vadă mama sau tatăl complet dezbrăcați? Despre impactul psihologic pe care îl poate avea un asemenea comportament asupra copiilor ne-a vorbit psihologul Alina Maria Blăgoi din cadrul "Cabinetului Individual de Psihologie" din București: "La noi în țară nu există o cultură a nudismului așa cum este în Suedia sau

* Interviu acordat domnișoarei Eugenia Golub, apărut în Ziarul „Lumina”

Finlanda. În aceste țări, nudismul se practică fără nici o rețineră, nudiștii fiind considerați simbolul unui sentiment de libertate, al renunțării la convențiile sociale, având "open-mind" (minte deschisă). Însă nudismul se întâlnește și la noi și poate avea repercusiuni serioase în cazul minorilor. Adulții care impun copiilor să meargă la nudism nu conștientizează că acest lucru ar putea avea efecte negative asupra celor mici deoarece copilul poate compara trupul său cu cel al părinților și să se simtă "incomplet" (de exemplu, fetițele pentru că nu au sâni). În toate cazurile de abuz părintesc, fie că este voluntar sau neintenționat, pot apărea uneori tulburări severe în dezvoltarea psihologică a copilului, de neșters, iar la vârsta adultă, acestea vor deveni pregnante, accentuate pe viață. Având în vedere implicarea emoțional-afectivă în relațiile cu ceilalți, se pot dezvolta următoarele tulburări: anxietate și confuzie, lipsă de atenție și concentrare, pierdere de contact cu realitatea, întârziere sau regresie, schimbări în starea de spirit și retragere în sine".

De asemenea, doamna psiholog Blăgoi consideră că dacă în cazul adulților nudismul este o alegere conștientă și responsabilă, nu același lucru se întâmplă în cazul copiilor care nu au posibilitatea de a alege și sunt puși în situația de a face un lucru care le este practic impus. Deși, probabil, se dorește din partea părinților ca prin nudism să îi facă o oarecare educație sexuală copilului, o obișnuire a acestuia cu nuditatea și o reducere a curiozității sexuale, în multe cazuri, efectul nu va fi cel scontat, ci, din contră, cel mic va deveni extrem de curios de tot ce

înseamnă aspect sexual și va fi tentat de să-și înceapă viața intimă destul de devreme. "Unii oameni de știință au studiat impactul nudismului asupra copiilor și au ajuns la concluzia că aceștia trebuie să aibă libertatea de a alege dacă să urmeze sau nu părinții în practica lor. Pentru fiecare individ în parte, acceptarea sau nu a nudismului rămâne la latitudinea sa. Însă, în educarea copilului, este dorit ca intimitatea și confidențialitatea să fie puncte-cheie, să le înțeleagă rostul și să respecte regulile pe care adultul le face. Se știe că lipsa de cultură și civilizație, împreună cu provocări atât în spațiul familial, cât și extrafamilial pot conduce la o experimentare, și în cazul fetelor, dar și al băieților, a vieții sexuale, încă de la vârste fragede, de 11-12 ani", a mai spus psihologul Alina Maria Blăgoi.

Așadar, un asemenea comportament al părinților în fața copiilor, indiferent de vârstă, nu este firesc, iar aceste constatări nu sunt impuneri ale unei morale prea rigide, ci soluții pentru o educație și o relaționare sănătoase în familie, o siguranță că minorul nu va rămâne cu niște sechele care îl vor marca pe viață.

Păstrarea valorilor morale, educarea copiilor în spiritul bunului-simț și al normalității sunt acte și fapte care cad în sarcina părinților. Identificarea de beneficii "terapeutice" în asemenea situații, precum cea a nudismului, nu reprezintă altceva decât un mod de a găsi scuze și chiar o formă de ipocrizie. Despre cum ar trebui părinții să-și educe copiii, despre valorile morale în care aceștia ar trebui să crească ne-a vorbit pr. prof. Paul Negoită, de la Biserica "Sfântul Apostol Andrei" din Buzău:

"Chestiunea relațiilor dintre părinți și copii este dificil de trasat în câteva cuvinte." De tipul educației din familie atârnă în bună măsură sănătatea morală a unei comunități și a societății, în ansamblu. "Lejeritatea" comportamentală a unor părinți în fața copiilor afectează procesul educativ, creșterea psihosomatică a vlăstarelor familiei. Pericolul inducerii ideii unui comportament anormal în locul celui normal și al confuziei valorilor morale este evidentă în această situație.

Într-o societate în care pudoarea și onoarea sunt componente firești ale tipologiei umane și ar trebui să aibă valoare de tabu, asemenea abateri nu ar trebui să existe. Există totuși! De aceea Biserica trage un semnal de alarmă și amintește că sunt practici nefirești. Intimitatea fizică trebuie protejată, iar copiii nu trebuie împinși spre asemenea practici. Părinții trebuie să fie înțelepți și să respecte dreptul la intimitate al copiilor.

Educația este un act permanent. Ține cont de etapele de vârstă. Actul educativ nu se poate abate de la principii.

Copiii sunt asemenea unor bureți absorbanți care se îmbibă din mediul extern și se murdăresc de impuritățile acestuia atunci când intră cu sau fără voia lor în contact cu ele. De aceea, un asemenea tip de relaționare a părinților cu copiii lor aduce pagube nu numai fizice, așa cum spun specialiștii, ci se constituie într-o expunere a propriei nudități morale a părinților în fața copiilor. Un act educativ afectat de comportamente care nu mai pot fi "retractate" ulterior duce la reacții comportamentale nefirești. Respectul copiilor față

de părinți constă și în protejarea intimității corporale, iar Sfânta Scriptură amintește acest lucru, precum și efectele sale. Episodul istoriei lui Noe, a cărui goliciune a fost văzută de fiicele sale, este bine cunoscut. Deci, pentru binele familiei, pentru sănătatea morală a copiilor, pentru integritatea lor, pentru dezvoltarea unor atitudini morale puternice, acest fenomen al „neglijenței” fizice a părinților în fața copiilor nu trebuie să se petreacă.

Nudismul este o practică veche de secole. Spre exemplu, în Imperiul Roman și Grecia Antică, înotul și alte sporturi se practicau nud, iar acest lucru este demonstrat de frescele și sculpturile care amintesc de jocurile olimpice. În timpurile moderne, curentul "nudism" a luat amploare începând cu anii '60. Trecerea s-a făcut ușor, de la costumele de baie clasice la statul la soare topless (fără sutien), în cazul femeilor, și apoi renunțarea completă la orice obiect de îmbrăcăminte pe plajă. Și în România se practică nudismul, locurile dedicate acestei practici fiind situate pe litoralul Mării Negre, în majoritatea stațiunilor de vacanță. Cele mai cunoscute plaje de nudiști sunt la Costinești, Vama Veche, 2 Mai, Eforie Nord, Eforie Sud și Mamaia.

Omul și viețuitoarele*

— *Părinte, în ultimii ani, a crescut numărul persoanelor care își cumpără animale exotice (șerpi, șopârle, iguane, scorpioni, broaște țestoase) pe care le cresc în apartament. Este un păcat să facem acest lucru, putem vorbi aici de o dorință de a epata, de a ne diferenția de alții?*

— „Dumnezeu este creatorul întregii făpturi, iar omul reprezintă o împlinire a acestei creații. Atât de mare a fost încrederea lui Dumnezeu în omul creat, încât i-a acordat privilegiul să pună nume tuturor animalelor. Liniștea, pacea edenică erau desăvârșite și nu existau dușmăniile între om și celelalte viețuitoare din Rai. După căderea în păcat, ființa umană a trăit fenomenul de "sălbăticire", a ajuns rob al spinilor și pălămidei, iar animalele s-au înstrăinat și ele de om, i-au devenit potrivnice. Au fost însă și exemple de sfinți care binecuvântau fiarele și se linișteau. Nu sunt legende. Animalele, temătoare de atitudinea omului, erau "impresionate" de blândețea acestor sfinți.

Biserica integrează tot cosmosul, chiar și după căderea omului în păcat. Se fac slujbe speciale pentru binecuvântarea întregii creații. În zonele

* Interviu acordat domnișoarei Eugenia Golub, apărut în Ziarul „Lumina”

rurale, mersul preotului cu molifta nu vizează numai casa, cu încăperile ei, ci întreaga gospodărie, inclusiv animalele, ca sursă de trai a familiei respective. În copilăria și adolescența pe care le-am trăit în mediul rural, cât și în cei cinci ani în care am slujit în mediul rural, în parohia Gherăseni, din județul Buzău, am constat cât de legați erau oamenii de viețuitoarele pe care le aveau. Mergeam cu Botezul sau cu molifta posturilor și stropeam cu agheasmă fiecare locușor din gospodărie. În ziua de Bobotează reinstaurasem vechea tradiție de binecuvântare a cailor. Era o bucurie imensă pentru săteni...și sigur, exemplele pot continua. Săvârșeam, deci, slujba ierurgiilor.

Ierurgiile Bisericii au rolul de a binecuvânta microcosmosul personal al omului, ca parte a macrocosmosului. Rugăciunile Bisericii fac referire și la elementele naturii, la stihiiile ei.

Teribilismul unora și curiozitatea altora a dus la forme aberante de raportare la mediu în general, și la unele specii de animale, precum cele exotice, în special.

Sunt persoane care cumpără asemenea vietăți rupte din mediul lor natural. Condițiile de deținere sunt de multe de multe ori improprii. Nu cred că motivația ar putea fi de ordin afectiv, așa cum este cazul animalelor de companie. Mai degrabăe vorba de teribilism sau excentricitate.

Fiecare necuvântător are locul și rolul său și trebuie admirată în cadrul natural, nu chinuit, încarcerat printre grățiile cuștii de apartament, mai mici sau mai mari. Aceste animăluțe au soarta florilor tăiate care supraviețuiesc o vreme și dispar.

În trecut, oamenii doreau îndepărtarea de la casa sau grădina lor a anumitor viețuitoare. Nu le doreau în captivitate, ci solicitau ajutorul divin pentru reșezarea ordinii firești în natură. Molitfele Sfântului Trifon sunt un exemplu de rugăciune, fiind un blestem împotriva tuturor dăunătorilor pentru a proteja munca și râvna omului. Vietățile nu sunt blestemate pentru a muri, ci sunt trimise acolo unde le este locul, pentru a nu strica munca asiduă a gospodarului. Rugăciunile menționate sunt o dovadă a grijii pe care Dumnezeu o are față de păstrarea echilibrului firesc dintre om și toate celelalte viețuitoare, a lanțului trofic. De aceea, se poate constata că orice rupere de mediul natural a unei vietăți este o încălcare a echilibrului sădit de divinitate în lume, și nu un act de grijă, de caritate.

— *Este benefică achiziționarea unui astfel de animal în educarea copiilor?*

— Copiii zilelor noastre își doresc animăluțe pentru a le ține companie. Copilăria de astăzi nu mai are farmecul rural de altădată, cei mici nu mai "socializează" cu aceste vietăți în mediul natural. Copiii trebuie să fie educați să respecte traiul în libertate al celorlalte viețuitoare. Înțelegând cât de importantă este libertatea lor, vor trage concluzii fericite pentru propria viață. Atunci vor fi cu adevărat educați.

Vor înțelege că fiecare lucru, fiecare ființă are un sens, are o destinație, are un mediu adecvat în care trebuie să viețuiască.

— *Animalele de companie pot fi un antidot împotriva singurătății?*

— Deținerea unui animal de companie este o responsabilitate. Aceste animăluțe nu fac parte dintre cele exotice. Ele sunt destul de des întâlnite, chiar în apartamentele de bloc. Sigur, uneori sunt adorabile. Printr-o coabitare de acest gen trec și eu. Deși fără acordul meu, copiii au cumpărat un cățeluș. Am fost pus în fața faptului împlinit. Am acceptat ceea ce nu gândeam anterior. Acum îl găsesc foarte simpatic. Nu te lasă să fii trist sau abătut. Însă, pentru noi, nu este un antidot împotriva singurătății. Copiii și-au asumat o grijă și sunt responsabili. Atitudinea aceasta mă bucură. Cred că pentru o familie tânără, care nu are copii, înfierea unui pui de om este cea mai bună cale de alungare a singurătății”.

Turist sau pelerin*

— *Părinte, în zilele noastre este o virtute să fii pelerin? Este pelerinul un turist?*

— Pelerinajul, o virtute?! Sensul de virtute este diferit din punct de vedere teologic. Pelerinajul nu este o virtute în sine, însă în mod clar este un mod de cultivare a virtuților creștine. Fiecare persoană este condusă de credință pe căile sale de pelerin, are sufletul mișcat de dragoste și animat de nădejdea întâlnirii cu harul lui Dumnezeu, în acel loc binecuvântat. Pelerinajul este un act sacru și unul cultural în egală măsură, este o împlinire a căutărilor personale. Pelerinul este un om binecuvântat. Este o diferență fundamentală între turistul de ocazie și pelerin. Dotat cu aparatul de fotografiat pentru a se immortaliza ca personaj principal într-un spațiu, cu o atitudine lejeră, cu un aer uneori desacralizat, turistul nu simte bucuria pelerinului. Pelerinul face sacrificii, își exercită virtutea răbdării, se pregătește îndelung, practic știe de ce se află acolo. Pelerinajul nu e doar o încercare de a avea un peisaj cât mai divers într-o călătorie cu multe obiective și tentații. Pelerinul intră într-o frământare sufletească, într-un

* Interviu acordat domnișoarei Eugenia Golub, apărut în Ziarul „Lumina”.

freamăt al regăsirii de sine. Începe o căutare profundă. Să fii pelerin e un dar divin.

— *De ce sunt mulți credincioși dornici să facă pelerinaje, să meargă cât mai des la locuri cu moaște și icoane foarte cunoscute?*

— Este o binecuvântare a sufletului să ai dorința de a fi pelerin. Cei care își doresc să facă pelerinaje trebuie sprijiniți, iar Biserica dispune acum de mijloacele necesare pentru a-i informa și călăuzi. Setea lor trebuie hrănită. Sunt purtători de gânduri bune ai întregii comunități către locurile sfinte respective și aducători ai binecuvântării de acolo. Rugăciunea la locurile de pelerinaj nu este una limitată la propria persoană. În rugă se află apropiații și chiar comunitatea. Adesea aduc acatiste și pomelnice de la cei care nu pot merge în pelerinaj, dar și-ar fi dorit. Pelerinii sunt mesagerii lor, sunt rugători și pentru ei. De aceea trebuie cinstiți pentru dorința de a întreprinde călătorii sfinte, binecuvântate, călătorii în care sufletul își primește partea sa, mintea de asemenea, și ochiul se bucură, în egală măsură, de prilejul descoperirii minunilor naturale create de Dumnezeu sau a realizărilor sinergice, în cooperare, ale omului cu divinitatea.

Frecvența, repetabilitatea sunt firești. Pelerinul nu suferă de nevoia schimbării peisajului asemenea turistului. El devine de-al locului, sfinții îi devin gazde, prieteni dragi care-l așteaptă. Cine stă indiferent atunci când știe că prietenul îl așteaptă?!

Pelerinul se întâlnește cu privirea sfântului din icoană, cu sfințele sale moaște, îi cere sfatul, își spune păsul, îi cere ajutorul și mijlocirea în fața lui Dumnezeu. De aceea, repetabilitatea pelerinajului

este normală. Pelerinul nu are nevoie de reînnoiri peisagistice, ci de reînnoiri sufletești. El nu caută confortul unui hotel de lux, ci "confortul" interior, binecuvântat de întâlnirea cu scumpul său prieten, sfântul, cu Tatăl Ceresc, la El acasă.

Există o hartă a locurilor de pelerinaj. Opțiunea nu este canalizată de vreo campanie mediatică, așa cum se întâmplă în cazul activităților turistice. Trasarea opțiunilor ține de sensibilitatea interioară a pelerinului, de locul unde sufletul și căutările sale se regăsesc.

Eșec sau lecție*

Probabil mulți dintre noi am avut în viață măcar un eșec la un examen important. Pe lângă frustrarea, supărarea și rușinea suportate, de cele mai multe ori a trebuit să ne confruntăm și cu muștrările părinților. În unele situații, eșecul unui examen poate arunca adolescentul în pragul unei depresii care, dacă nu este observată la timp, poate conduce la situații nefericite.

În urmă cu o lună, toate televiziunile și ziarele prezentau rezultatele dezastruoase de anul acesta de la bacalaureat. În această situație, mulți adolescenți, pe lângă frustrarea de a nu fi trecut examenul, în loc să plece liniștiți în vacanță ori să se pregătească pentru admiterea la facultate, sunt acum în situația ingrată de a se pregăti din nou pentru bacalaureat. Această situație este însoțită și de muștrările părinților, care, de multe ori, în loc să-și încurajeze și să-și motiveze copiii pentru a învăța și a reuși la examenul din toamnă, îi descurajează, adresându-li-se cu expresii de genul: "Vezi, dacă învățai ca X, acum plecai la mare" sau "Cum să reușești să intri la facultate, când nici Bac-ul n-ai fost

* Interviu acordat domnișoarei Eugenia Golub și publicat în Ziarul „Lumina”,

în stare să-l iei?". Sigur, au dreptate, dar acești factori pot arunca adolescentul într-o stare de depresie care poate conduce la situații extrem de grave, precum suicidul. Se cunoaște cazul elevului din Craiova care, după ce a picat la bacalaureat, s-a sinucis cu arma de vânătoare a tatălui său, nesuportând nereușita.

Părinții și copilul trebuie să fie o echipă

Psihologul Alina Maria Blăgoi din cadrul "Cabinetului Individual de Psihologie" din București oferă câteva direcții de abordare a unei situații de acest gen și, mai ales, cum să se prevină deznodământul fatal: "În primul rând, depresia poate fi prevenită prin împărțirea materialului care este necesar studierii, astfel încât să nu se ajungă la momente de panică și îngrijorare că nu poate fi parcurs până la data examenului. În cazul unui eșec la examen, tânărul trebuie să fie susținut, încurajat, înconjurat cu afecțiune și căldură, înțeles, și nu muștrat, pedepsit, certat. Părinții trebuie să mențină o relație de apropiere cu adolescentul, să petreacă mai mult timp cu acesta, să discute deschis despre nevoile și trăirile lui, fără reproșuri. Pentru a depăși această perioadă critică ar trebui să se creeze o echipă între părinte și elev, să-l încurajeze pentru a depăși momentele de frustrare, anxietate și depresie". De asemenea, doamna psiholog Blăgoi sugerează ca părinții să știe în orice moment care este starea sufletească a copilului lor, astfel încât să nu îl lase singur pe acesta cu povara și grija examenului. "Pe lângă toate acestea, este necesar și un mod de viață sănătos, format dintr-o dietă corespunzătoare, o alimentație naturală, somn

suficient, activități sportive sau hobby-uri", mai spune psihologul amintit.

Izolarea este un semn de depresie

Dacă însă părinții observă că tânărul are tendința de a sta singur, de a se izola de prieteni, fiind apatic, fără poftă de viață, abătut, îngândurat, trist, obosit, iritat, înseamnă că s-a instalat depresia. De asemenea, alte semne ale acestei boli pot fi: accese de plâns foarte dese, incapacitatea de concentrare și de luare a unei hotărâri, stări de insomnie sau, din contră, un somn prelungit, lipsa poftei de mâncare și scăderea în greutate, ori un apetit exagerat și, automat, și creșterea în greutate.

Dacă depresia e severă, elevul trebuie să fie văzut de medic

"Este foarte important ca tânărul să învețe să-și exteriorizeze sentimentele, eliberându-se de cele care nu îi fac bine - furia, mâhnirea, frustrarea, pentru a merge înainte. Eșecul poate fi înțeles ca o lecție de viață din care să se învețe ceva și la care să nu se mai ajungă, să se identifice lacunele și să se umple golurile. Este necesar ca tânărul să-și fixeze obiective, ținte clare, scop precis pentru a merge mai departe. Întoarcerea în trecut nu mai are nici o valoare, așa că trebuie văzut viitorul. În jurul acestor tineri trebuie să existe persoane pline de viață, optimiste, care să le transmită speranță, încurajare, încredere în forțele proprii. Dacă depresia este severă, atunci este indicat să se apeleze la un specialist, iar acesta, în funcție de caz, va îndruma tânărul către consiliere sau psihoterapie de grup ori psihoterapie individuală. În acest caz, eu aș recomanda psihoterapia de grup pentru a-i arăta

adolescentului că nu este singurul în situația aceasta, că sunt în viață obstacole mult mai greu de trecut, că situația prin care trece nu este cea mai gravă și că dacă există persoane care au reușit să depășească situații mult mai dificile, cu siguranță va reuși și el", a mai spus psihologul Ana Maria Blăgoi.

În cazul nereușitei la un examen, fie el foarte important, cum este bacalaureatul, este indicat ca tânărul să privească partea pozitivă a lucrurilor și să se gândească că beneficiază și de o a doua șansă pentru a susține un examen și a reuși. Nu puține au fost cazurile în care oameni care au realizat lucruri deosebite pe plan profesional nu au reușit să ia din prima examenul de bacalaureat sau de admitere la universitate.

Rugăciunile din biserică sunt de un real folos

Încrederea în ajutorul lui Dumnezeu este foarte importantă și împlinește efortul personal al fiecărui elev. Copilul are nevoie de sprijin moral și de încredere, iar biserica, prin preoții ei, ajută întotdeauna la modul cel mai concret. Pr. dr. Paul Negoită, de la Biserica "Sfântul Apostol Andrei" din Buzău, ne sfătuiește cum să trecem peste eșecul unui examen: "Privind prin prisma unei grile comune, să nu reușești să iei un examen este un eșec, dar acest moment nu trebuie să marcheze profund, ci trebuie privit cu luciditate, pentru a analiza coerent unde sunt deficiențele, pentru a le corectea. Biserica are rugăciuni pentru binecuvântarea copiilor la fiecare început de an școlar sau atunci când copiii și părinții vin să se roage este invocat harul lui Dumnezeu. Eforturile personale și rugăciunea publică sau

personală a copilului și a părinților au un rol foarte important. Aceste rugăciuni nu trebuie rostite doar în contextul unor "încercări" școlare, ci permanent, deoarece copilul are nevoie de iluminare divină. Un alt lucru important este discuția cu preotul duhovnic. Părinții trebuie să fie sfătuiți pentru a înțelege că presiunea "materială" invocată nu poate ajuta sensibilitatea unui copil care trece prin momente dificile și frământări interioare. Copiii care știu să se roage înainte de examen, care știu că Dumnezeu nu-i va lăsa, au o capacitate de concentrare mai mare, iar atunci când nivelul de pregătire nu-i va ajuta să depășească cu succes un examen, vor înțelege cu modestie unde au greșit și vor dori îndreptarea lucrurilor, conștienți fiind că pe drumul lor viitor Dumnezeu nu-i va lăsa".

Zicale și proverbe*

Deseori auzim în jurul nostru expresii de genul: "Să faci ce spune popa, nu ce face el", "Până la Dumnezeu te mănâncă sfinții" sau "Cutare nu e ușă de biserică". Este oare corect să le folosim părinte Paul Negoită?

Nu putem spune că aceste expresii au vreo legătură cu Biserica doar pentru că au în componență termeni din sfera religioasă. Devenite zicale, fac parte din limbajul cotidian al oamenilor "neduși la biserică", pentru a folosi o contra-zicală. Este clar un abuz folosirea lor deoarece induc ideea că ar reflecta vreun adevăr testat de marea masă de oameni, în timp ce lucrurile nu stau deloc astfel.

Expresia "Să faci ce zice popa, nu ce face el" este prezentă atât în vocabularul persoanelor care nu frecventează biserica, cât și al unora care respectă valorile creștine. Desigur, această zicală este utilizată într-un context având o conotație de blamare pe nedrept, deoarece preoții cunosc mesajul Evangheliei, îl propovăduiesc și fac fapte de credință. Aceștia trebuie să fie un exemplu pentru toți oamenii, prin ceea ce spun, dar și prin ceea ce fac. Preotul este un pedagog și una dintre regulile de

* Interviu acordat domnișoarei Eugenia Golub, apărut în ziarul „Observatorul de Bacău”.

aur ale pedagogiei este aceea de a aplica în practică ceea ce susții prin vorbe. Plecând de la cazuri izolate de călcări pe alături, această expresie păcătuiește prin faptul că se dorește a exprima un adevăr, ceea ce este un neadevăr.

Expresia "Până la Dumnezeu te mănâncă sfinții" am auzit-o în contextul în care cineva își dorea să ajungă la o persoană care deținea o funcție importantă, dar cu greu se putea ajunge la acea persoană, deoarece subalternii acestuia îi puneau tot felul de piedici. Ea nu este însă una potrivită, ba chiar poate fi considerată o blasfemie. Despre locul pe care ar trebui să-l aibă această zicală în vocabularul nostru ne-a spus câteva cuvinte și pr. Paul Iulius Negoită, slujitor la Biserica "Sfântul Apostol Andrei" din Buzău: "Există un anumit tip de vulgaritate lingvistică accentuată de o precară cunoaștere a învățămintelor de credință. Zicala este total neadecvată din punct de vedere al preceptelor religioase, dar și al logicii cotidiene, deoarece sfinții sunt cei care au demonstrat faptul că modelul lui Hristos este accesibil pentru fiecare dintre noi. Mesajul sfinților este: Urmați-L pe Hristos, pentru că învățătura Sa nu este abstracțiune, ci viață reală. Fiind un om optimist, sper că această zicală apărută într-o situație cultural-religioasă incertă va dispărea odată cu creșterea nivelului de cultură religioasă.

— *De curând am auzit o persoană apropiată zicând că iartă pe cineva care i-a pricinuit nu știu ce rău, dar că nu poate uita prea curând. Ce părere aveți părinte?*

— „A ierta înseamnă a șterge cu buretele toate greșelile celui care a păcătuit față de

noi. Decidem să nu mai avem resentimente. Dacă iertăm, este necesar să și uităm. Iertarea neurmată de uitare nu valorează nimic, este doar vorbărie goală, amăgire și o mască sub care ascundem faptul că n-am uitat răul pe care ni l-a pricinuit aproapele nostru, deci nu am iertat. Oamenii nu trebuie să fie stăpâniți și conduși în viață de sentimente de ură, mânie și răzbunare. Ele nu fac altceva decât să ne otrăvească sufletul și să întrețină o stare nocivă de încordare și dușmănie. Sentimentele distrugătoare se înrădăcinează adânc în sufletul omenesc și cu greu se mai dezlipesc. Ele sunt blamate de învățătura creștină. Sunt patimi ce pun în pericol toate strădaniile de mântuire: postul, rugăciunea, pocăința și Sfânta Împărtășanie. Știm cu toții că uitarea e mai dificilă decât iertarea, nu încapе nici un dubiu. E grea, la fel cum ne este greu să respectăm toate poruncile Domnului, dar dacă suntem creștini adevărați trebuie să ne străduim să facem acest lucru.

— *Dar oare ce înseamnă să "nu fii ușă de biserică"?*

— Biserica este un spațiu sacru, iar pătrunderea în acest spațiu se face, așa cum este firesc, printr-o intrare. Ușile bisericii au un dublu rol, acela de a fi deschise pentru pătrunderea în sfântul lăcaș al credincioșilor, dar și acela de a opri intrarea în biserică a necredincioșilor. În trecut, la auzul îndemnului liturgic "Ușile, ușile, cu înțelepciune să luăm aminte!", intrarea în lăcașurile sfinte a celor care voiau să tulbure cultul divin era obstrucționată. Astfel, s-a dezvoltat și instituția ușierului. Așadar ușile bisericii sunt parte componentă a spațiului

sacru, având un rol important, atât din punct de vedere practic, cât și sacramental. Fără a fi adecvată, expresia dă mărturie despre faptul că Biserica, în ansamblul ei, e sfântă, iar cei care se abat de la normele religioase, morale și de conduită impuse de ea sunt puși în antiteză cu sfințenia ei.

— *"Domnul a dat, Domnul a luat"*? „Este aproape o expresie-proverb, destul de uzitată. Spre deosebire de celelalte, aceasta are sorginte biblică. Totuși oamenii o folosesc în diverse situații care nu au nimic în comun cu religia. Rădăcinile ei sunt în Cartea lui Iov, care s-a împăcat cu ceea ce i-a dat Dumnezeu, a răbdat încercările divine, așteptând ca Domnul să-și reverse peste el darurile Sale. Zicala poate avea și alt mesaj. Este un mod de a recunoaște că tot ce avem trebuie primit ca dar al lui Dumnezeu și niciodată nu trebuie să considerăm că doar efortul, îndemânarea, înțelepciunea și abilitățile noastre sunt cele care au determinat o anumită situație socială sau materială pe care o avem. Creștinul conștient de această realitate nu se va alipi în mod definitiv de bunurile trecătoare, asemenea bogatului care i-a rodit țarina, și nici nu va dispera în încercările vieții, luptând să recreeze totul ce este sau pare pentru moment distrus, asemenea mesajului din poezia "Dacă" a lui Rudyard Kipling.

Deși au intrat în limbajul popular, ar trebui să ne străduim să nu mai folosim anumite expresii. Trebuie să conștientizăm că săvârșim o greșală când folosim numele lui Dumnezeu și tot ceea ce are legătură cu Biserica în sens peiorativ. Dacă ne străduim, vom găsi alternative la aceste expresii, care

sunt mult mai potrivite situației pe care dorim s-o explicăm.

Dumnezeu și Natura*

— *Sunteți colaborator al Direcției Agricole Buzău în calitate de editor al ziarului Fermierul de Buzău. V-ați gândit și la includerea unei rubrici religioase în paginile ziarului?*

— Da. Desigur. Cred ca ar fi foarte utilă. Ar avea cititori, cu siguranță!

— *Ce teme de interes veți aborda?*

— Cosmologia ortodoxă este fundamentată pe o legătură sănătoasă între om și natură. Omul nu poate fi extras din natură fără riscul pierderii identității proprii. Calendarul, ierurgiile Bisericii, viața și învățătura unor sfinți, pildele Mântuitorului... toate fac referiri la această legătură. De aceea, tematica poate fi diversă și educativă.

— *Care considerați că este sfântul pe care trebuie să-l invoce cel mai des creștinii în rugile lor?*

— Trebuie să-i invoce pe toți sfinții, nu doar unul singur! Însă, există un sfânt cinstit în mod deosebit, mai ales de legumicultori și horticultori. Este Sfântul Trifon – ocrotitorul holdelor. Am descoperit câtă evlavie au creștinii la acest sfânt, în Buzău. Pe vremea când tatăl meu era preot la

** Interviu acordat domnului Pavel Istode și publicat în periodical „Fermierul de Buzău.”

Parohia Gârlași și slujea comunității de sârbi, de fapt bulgari veniți aici din Cadrilater, am copilărit acolo. Este o zonă aparte, care trebuie să nu dispară. Siguranța alimentară a buzoienilor este dată de păstrarea agriculturii tradiționale de aici. Tradiția agricolă se îmbină cu cea religioasă. Ziua de 1 februarie reprezintă un moment religios foarte important. Toți gospodarii din zonă vin la Biserică cu eșantioane din semințe pentru a fi stropite cu agheasmă. Se citesc moliftele Sfântului Trifon. Sunt o variantă „agrară” a moliftelor Sfântului Vasile cel Mare. Un fragment din rugăciunea Sfântului Trifon sună astfel: *„ Să nu stricați nici holda, via, nici grădina, nici orice pom roditor sau neroditor; nici frunza legumelor să nu o stricați din cuprinsul și locul robului lui Dumnezeu. Iar de nu mă veți asculta pe mine și veți călca blestemul cu care v-am blestemat, nu vă voi pedepsi eu smeritul și nevrednicul Trifon, ci Dumnezeuul lui Avraam și al lui Isaac și al lui Iacov, care va veni să judece viii și morții. Pentru aceasta precum v-am zis vouă: duceți-vă în munții cei pustii, în copacii ce neroditori... ieșiți din locurile acestea și vă duceți în locuri neumblate și fără de apă și neroditoare, cum mai înainte am zis vouă. Ieșiți din locul și cuprinsul robilor lui Dumnezeu, care pe mine mă cheamă în ajutor...”*

— Dar cine este, de fapt, Sfântul Trifon?

— Sfântul mucenic Trifon a trăit în secolul al III-lea, într-o localitate din provincia Frigia, situată în Turcia de astăzi, fiind martirizat în timpul împăratului roman Decius. Biserica îl pomenește la 1 februarie. Pentru creștinii agricultori din anumite regiuni ale Buzăului, și mai cu seamă legumicultorii

din Buzău, ziua de 1 februarie este așteptată deoarece în această zi se citesc rugăciunile de binecuvântare a holdelor și cele de alungare a tuturor dăunătorilor.

Cu toate că în producția agricolă actuală se folosesc substanțe chimice pentru protejarea plantelor de diferiți dăunători, agricultorii consideră că rugăciunile de la 1 februarie – Moliftele Sfântului Trifon – sunt aducătoare de rod bogat, efectul muncii gospodarului fiind sporit de harul și binecuvântarea lui Dumnezeu.

Creștinul și Revelionul*

Pentru unii, noaptea dintre ani este doar un alt prilej de distracție, iar pentru alții este o ocazie minunată pentru a se ruga la Biserică. Oricât de ciudat li s-ar părea unora, nu sunt deloc puțini oamenii care preferă să-și rupă din timpul lor câteva zeci de minute pentru a merge într-un lăcaș de cult la ora 0.00, de Revelion.

Pr. Prof. Dr. Paul Iulius Negoită a acordat un interviu în exclusivitate pentru DC News în care a explicat ce se întâmplă de Revelion la Biserică. De asemenea, ne-a vorbit și despre profețiile de început de an care - de obicei - vizează cutremure, inundații și alte catastrofe care nu au menirea decât de a speria populația.

— *DC News: Ce importanță dă Biserica Revelionului?*

— Paul Iulius Negoită: Biserica acordă importanță Anului Nou. Orice început este binecuvântat. Anul nou este moment de bilanț și de mulțumire. Este și un moment de reflecție și de proiectare a viitorului. De aceea, Anul Nou este întâmpinat cu o rugă către Tatăl Ceresc. Există o

* Interviul acordat domnișoarei Anca Murgoci de la DC News.

slujbă de mulțumire numită Te-Deum pe care preoții o oficiază cu acest prilej.

— *DC News: Care este programul la Biserică în noaptea dintre ani?*

— Paul Iulius Negoită: Există o reglementare oficială transmisă de Patriarhia Romană. A fost editată și o carte liturgică destinată acestui moment. Creștinii au posibilitatea să întâmpine noul an în rugăciune, aducând astfel mulțumire lui Dumnezeu. Această slujbă de la trecerea dintre ani nu a fost oficiată mereu. Eu sunt preot de aproape 18 ani. Prima dată s-a oficiat în anul 2000. Se făceau atunci speculații că va fi sfârșitul lumii. Și anul 1000 a fost întâmpinat cu teamă, însă anul 2000 a fost considerat, în goana după senzațional, anul apocaliptic. Nu a fost și nu avea cum să fie așa. Biblia spune că nimeni nu știe nici ziua nici ceasul în care Fiul Omului va veni.

Eshatologia creștină nu privește sfârșitul lumii ca o distrugere a ei, ci ca o recreare a lumii. Deci, slujba din anul 2000 a avut ca scop o rugăciune între milenii, dar și un mod de a-i scoate pe cei mai sensibili din angoasa indusă prin intermediul diferitelor mijloace de comunicare. Eram atunci preot în localitatea Gherăseni din Buzău. Biserica a fost plină. Oamenii nu au venit din spaimă. Nu aveau, însă, stilul urban de petrecere a Revelionului.

— *DC News: Care ar trebui să fie grija cea mai mare pentru un creștin la început de an?*

— Paul Iulius Negoită: Începutul de an, de zi, de lucru, de activitate este un moment frumos. Atunci când îi ceri lui Dumnezeu să te însoțească în

drumul tău ai certitudinea că nu ești singur. Rugăciunea este forma de convorbire cu Dumnezeu. Ai posibilitatea să-L rogi, să-i Ceri sfatul. Deci, trebuie să avem înțelepciunea și bucuria de a ne ruga la orice început.

— *DC News: Vi s-a părut ciudat atunci când ați devenit preot să vedeți că mai sunt oameni care vin la Biserică în noaptea dintre ani? Cum ați trăit primul Revelion la Biserică?*

— Paul Iulius Negoită: În general, petreceau Revelionul în față televizorului. Erau mai bine de 10 ani de la Revoluție și nici televizorul nu mai era atât de atractiv. A fost frumos. Ne-am îmbrățișat și s-au îmbrățișat la început de mileniu. A fost emoționat. Au participat și persoane care ne treceau prea des pragul Bisericii. A fost un moment unic. Întâmpinam anul 2000.

— *DC News: La fiecare început de an, apar tot felul de profeții mai mult sau mai puțin înfiorătoare (cutremure, inundații etc). Au românii de ce să se teamă? Ce sfat aveți pentru cei care cred în astfel de profeții?*

— Paul Iulius Negoită: Trăim spaime zilnice. Ne este frică de moarte, de boală, de accidente, de cutremure, de sfârșitul lumii. Uneori această frică este speculată comercial, alteori politic. Citeam cu ceva în urmă o lucrare a sociologului Frank Fuerdi intitulată "Politico of fear" în care se vorbește despre modul în care este speculată această slăbiciune firească a omului. E normal să ne temem. Suntem plăpânzi și trecători. Totuși 99% dintre temerile noastre nu au fundament și nu se întâmplă.

Să fim mai relaxați și cu credință în Dumnezeu. Nu ne va lăsa la greu. Să fim înțelepți și inteligenți pentru a nu deveni victimele manipulărilor de orice tip. Dumnezeu ne-a făcut din iubire și nu-și va lua ochii de la noi. Sa ne rugăm sau măcar să spunem un simplu "Doamne-ajută" și să privim cu încredere înainte.

Capitolul III

Dialoguri Inedite

Despre taina preoției și implicarea în viața cetății*

Preotul Paul Negoită, așa cum este mult mai cunoscut decât ca inspector școlar sau consilier municipal, s-a născut la Vintilă Vodă, într-o familie modestă, cu frica lui Dumnezeu, tatăl său fiind preot. Modest și mereu cu zâmbetul pe buze, acesta vorbește despre drumul parcurs între taina preoției, locul la catedră, postul de inspector de Religie și inspector general adjunct, precum și scaunul de consilier independent din CLM Buzău.

„Am crescut la Blăjani și am avut o copilărie interesantă și simplă. Copilăria în mediul rural este o șansă!”

“M-am născut la Vintilă Vodă, într-un spital de pe Valea Slănicului, acolo unde se nășteau toți copiii din zona aceea. Tatăl meu era preot la Beceni. Am crescut la Blăjani și am avut o copilărie interesantă și simplă. Copilăria în mediul rural este o șansă, în ziua de azi. Și astăzi avem casa bătrânească, am renovat-o puțin, doar atât cât să nu-i modificăm structura pentru că suntem legați sufletește de ea.

* Interviu acordat domnului Laurențiu Marinov, apărut în cotidianul „Adevărul de Seară”

“Doctoratul l-am dat pe o temă interesantă,
Relația dintre Biserică și Stat”

“M-am școlit atât cât am putut și am avut timp. Am absolvit clasele primare la Școala nr. 1, Seminarul Teologic Buzău, apoi am urmat facultăți, adică Teologia, apoi Drept și Farmacie. Doctoratul l-am susținut la drept canonic, pe o temă interesantă, Relația dintre Biserică și Stat. Având experiența interdisciplinară a dreptului și teologiei am abordat sub aspect juridic această temă. Am absolvit, anterior doctoratului, un ciclu de studii aprofundate la secția practică a Facultății de Teologie și, apoi, încă două masterate la Școala Națională de Studii Politice și Administrative: Management Educațional, Administrație Publică. Mai târziu am absolvit Colegiul Național de Afaceri Interne la Academia de Poliție, asta pentru că voiam o altă deschidere. Mi-am dorit să merg pe domeniul juridic, dar în interiorul Bisericii. De aceea m-am pregătit, mai ales în ceea ce privește dreptul canonic. N-am simțit de la început nevoia să intru în învățământ. Am ocolit această posibilitate, de a fi profesor”.

“Pentru mine, contactul cu oamenii este o adevărată plăcere”

“Am devenit preot în anul 1997, la parohia Gherăseni. Dragostea pentru preoție este din familie. Tatăl meu este preot. Mi-a plăcut foarte mult să lucrez cu oamenii. Pentru mine contactul cu oamenii este o bucurie. Mersul cu molifta prin cartier mă hrănește spiritual. Întâlnirile de duminică sunt mai mult decât sărbători liturgice. Motivul!? Oamenii! Asta am simțit, mi-a plăcut preoția și am

avut o pasiune pentru personalitatea Sfântului Apostol Pavel. Preoția este frumoasă, dar să nu devii dependent de ea. Este confortabil să nu fii dependent financiar. Permanent am fost implicat în diverse activități, astfel partea financiară a fost asigurată și apoi am putut ajuta oamenii, prin prisma preoției. Prima parohie am avut-o la Gherăseni, o biserică foarte frumoasă, chiar în centrul satului. Acum sunt la Biserica Sf. Andrei din Micro 14, o biserică de care ne-am ocupat și arată foarte bine. A fost prima Biserică terminată după 1990”.

“Dacă ai un talant și-l înmulțești ești mai valoros decât atunci când ai 10 talanți și-i îngropi”

“Eram deja inspector general adjunct, am fost 2 ani, dar inspector sunt de 8 ani. Eu am avut întotdeauna aplecare spre zona politico-socială. Chiar și o parte dintre lucrările pe care le-am scris au vizat relația Biserică - Stat. În al doilea rând, când ești preot, ai experiență administrativă, deoarece conduci o parohie și lucrezi cu bani , hai să nu zicem publici, le spunem comuni, pentru că sunt banii comunității.

În 2008 a fost o hotărâre a Sfântului Sinod care a permis și chiar a recomandat ca fiind utilă prezența preoților în Consiliile locale, mai ales în mediul rural. În acest context, am candidat și am reușit să obțin primul mandat, cu un număr important de voturi. Anterior numele meu apăruse în dreptul unor instituții precum Direcția Județeană de Cultură și Culte sau Secretariatul de Stat pentru Culte. Dar activitatea de consilier este, în fapt, prima funcție politică. Nu pot să spun că nu este o activitate interesantă, păcat că sunt obișnuit să fiu în

poziții de decizie și e foarte greu atunci când n-ai putere de decizie, ci doar deliberativă, să votezi, fiind membru al unei organizații care doar hotărăște. Este frustrant să știi că nu poți să-ți îndeplinești ceea ce ai gândit și ai putea. Dar cum am alte pârghii acum, după cum se vede Palatul Copiilor, pot arăta dacă pot să fac ceva bun pentru Buzău. Este ca și în Biblie, dacă poți să faci pentru casa ta, poți să faci și pentru comunitate, este ca-n pilda talanților: dacă ai un talant și-l înmulțești ești mai valoros decât atunci când ai 10 talanți și-i îngropi”.

“M-am căsătorit cu 15 ani în urmă și avem doi copii”

“M-am căsătorit de mulți ani cu Mirela, care este medic stomatolog, anul viitor împlinim 15 ani. Ne-am cunoscut dintr-o întâmplare, eu eram la seminar, ea era la liceu, la Hasdeu, și avem doi copii, Matei de 11 ani, Andrei de 7 ani. Nu știu dacă vreunul îmi va moșteni dragostea pentru preoție, eu m-aș bucura să ducă tradiția mai departe, dar având o gamă variată de profesii în casă, au de unde alege”.

A ajuns doctor în drept și inspector școlar, chiar dacă inițial nu a dorit să se implice în viața de la catedră. Totodată, este singurul independent din Consiliul Municipal Buzău.

Paul Negoită a devenit preot în anul 1997, în parohia din localitatea Gherăseni. A îmbrăcat straietele preoțești urmând astfel exemplul tatălui său, care îi este un model în viață. Din aproape în aproape a ajuns să completeze viața parohială cu o viață socială deosebit de activă și să fie implicat în activitățile administrative ale județului.

Vorbind cu Paul Negoită este oarecum dificil să găsești modul cel mai bun de adresare: părinte, domnule profesor, domnule inspector sau domnule consilier municipal.

Nici unul dintre apelative nu este greșit pentru că Paul Negoită le cumulează pe toate. Nu are însă pretenția să i se spună într-un fel sau altul.

Modest și mereu cu zâmbetul pe buze, nu își arogă merite mai mari decât socotește că ar fi de cuviință și povestește cum a ajuns tânărul preot de țară profesor, apoi inspector de Religie și inspector general adjunct și singurul independent din Consiliul Local Municipal Buzău.

A studiat și, după absolvirea Facultății de Teologie, a urmat Dreptul, apoi doctoratul în Teologie. A ajuns în fine, să cunoască perfect administrația și să îi placă ceea ce face.

De la dreptul canonic la problemele administrative

„Mi-am dorit să merg pe partea juridică, mai ales în ceea ce privește dreptul canonic. În Biserica Ortodoxă este disciplina care reglementează relațiile instituționale, relațiile Bisericii cu statul. N-am simțit de la început nevoia să intru în învățământ. Am ocolit posibilitatea, de a fi profesor. La Gherăseni, unde am fost preot, nu mi-am dorit să fiu profesor. Am ajuns însă la Seminar, unde Înaltpreasfințitul m-a chemat și m-a rugat să predau dreptul canonic. Am ajuns astfel să intru în problemele didactice. Predând dreptul canonic, am început să am contact cu actele, cu legislația, cu tot ceea ce presupune munca administrativă. Cred că partea administrativă îți ocupă mult timp, dar îți dă

și posibilitatea să faci mult pentru cei din jur", susține Paul Negoită.

Bucuriile din viața de parohie le-a descoperit mai târziu. „Nu pot să spun că am avut vreo vocație de inspirație divină de la început care m-a făcut să aleg această cale, mă bucur însă că am ales-o, mă simt bine în postura de preot și zic eu că mă și străduiesc să corespund", susține Paul Negoită.

Consideră că nu are un program foarte încărcat, din moment ce mai are timp să mai și scrie câte ceva. Totdeauna a vrut să se implice în problemele sociale și a reușit să o facă, dar la un mod extrem de discret.

Întrebări și răspunsuri:

— *Aveți o relație bună cu enoriașii?*

— Pot să spun că am o relație de prietenie cu enoriașii. Și la Gherăseni, în cei cinci ani cât am stat acolo, dar și aici la Buzău. Sigur, nu pot să îi cunosc pe toți. Viața urbană depersonalizează cumva relațiile dintre oameni. Este foarte dificil să îl știi pe fiecare în parte, mai ales că mobilitatea într-un cartier cum este Micro XIV e foarte mare.

— *Ce anume ați dori să faceți și nu ați avut timp?*

— Mi-aș dori să citesc mai mult și să scriu mai mult. Aș vrea să îmi petrec mai mult timp cu familia, cu copiii. Aceasta este una dintre suferințe și unul dintre reproșurile pe care mi le-am făcut adesea.

— *Ce-i place?*

— Sunt un îndrăgostit de oameni, iubesc oamenii și simt nevoia să relaționez cu ei. N-aș putea fi supărat vreodată pe cineva, indiferent de poziția

pe care o ocupă și de adversitatea de moment. Nu am pasiuni care să îi eclipseze pe ceilalți. Îmi plac lucrurile simple, în general .

— *Ce nu-i place?*

— Nu-mi place excesul de formalism. Detest gâlceava, fie și a celor care se cred mai înțelepți. Nu-mi place să văd oameni care au probleme. În activitatea mea de preot particip cu mare drag la oficierea cununiiilor, de exemplu, dar intru și în casele unor oameni bolnavi, unor muribunzi, și sigur că lucrul acesta îmi aduce un disconfort.

Doar dracul fuge de icoane și de tămâie*

Nu există o lege care să interzică afișarea icoanelor și simbolurilor religioase în locuri publice. Dreptul la libertatea de conștiință religioasă contra dreptului la aceeași libertate. Când intră la oră, Emil Moise le spune elevilor: "Dacă nu dați icoana asta jos de pe perete, nu vă țin ora!". Știm acest lucru de la Paul Negoită, inspectorul școlar pe probleme de religie de la Buzău, căruia i s-au plâns atât profesorii de religie și diriginții, cât și copiii care sunt astfel intimidați de profesorul amintit.

Emil Moise predă filosofia la un liceu cu profil agricol din Buzău și are acest ideal: vrea să dispară toate icoanele de pe pereții claselor în care intră. Și orice desen cu tentă religioasă, ori cruce sau altceva care amintește de Dumnezeu. Dacă le vede pe holurile școlii, se enervează și mai tare. Nu se mai simte liber în conștiința sa religioasă. Susține că nici copiii nu sunt liberi dacă văd icoanele acolo. S-a hotărât de aceea să ceară scoaterea acestora din spațiile de învățământ. A intentat două procese Inspectoratului Școlar Județean Buzău. *Inspectorul*

* Material realizat de doamna Daniela Șontică, publicat în „Jurnalul Național”

Negoiță: "Au fost două acuzații: prima - că fiica dânsului ar fi lezată în drepturile sale de prezența simbolurilor religioase, iar a doua - legată de ceilalți copii care, crede dânsul, ar fi și ei lezați în drepturile lor. Instanța a respins cererile sale, întâi pentru că nu avea baza legală, iar apoi, solicitarea venea din partea unui părinte ortodox, copilul dânsului mergea la orele de religie, iar el, ca părinte, nu a făcut cerere pentru ca fiica sa să nu meargă la această oră, conform legii. A fost respins și al doilea cap de cerere: nu s-a putut constata care erau drepturile încălcate ale celorlalți copii, întrucât nu a fost nici o cerere din partea părinților lor. Și nici la Inspectoratul Școlar Județean Buzău nu exista vreo plângere sau reclamație de acest gen". Emil Moise nu numai că nu vrea icoanele pe pereții claselor de curs, dar și ora de religie în sine îl deranjează. "Deși spune că nu are nimic cu ora de religie, a depus numeroase memorii pentru ca să nu mai existe titularizare pentru această oră", spune inspectorul Negoiță. "Nu se încalcă nici un drept al nimănui în școlile de la Buzău. Este normal ca elevii, cu dirigintele lor, la începutul anului școlar, când primesc sala de curs, să o înfrumusețeze cum vor. Și dacă ei vor să pună o icoană, nu îi oprește nimeni, după cum nimeni nu îi obligă să o facă", mai spune pr. prof. dr. Paul Negoiță.

Petiția formulată de Emil Moise "privind retragerea simbolurilor religioase din unitățile publice de învățământ" și înaintată Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) la data de 12 august 2006, susținută de câteva nume sonore, s-a soldat cu o "recomandare" din partea CNCD către Ministerul Educației și

Cercetării de a afișa aceste simboluri doar în cabinetele de religie și numai în instituțiile cu profil religios. Asociația Civic Media și reprezentanții societății civile au semnat și adresat recent, la rândul lor, o petiție aceluiași CNCD, în care se arată că Emil Moise și cei împreună semnatari cu el jignesc și lezează 18.806.428 de creștini ortodocși din această țară și că nu există o lege care să interzică prezența simbolurilor religioase în spațiul public din România, după cum nici în Uniunea Europeană nu există. În încheierea petiției se arată: "Atâta vreme cât în România este promovat respectul față de simbolurile altor religii în contra libertății de exprimare, cum a fost în cazul caricaturilor profetului Mahomed, apreciem ca discriminatorie față de cei 18.806.428 de creștini ortodocși, ca și față de cei peste 2.000.000 de creștini de alte confesiuni o eventuală decizie de eliminare a simbolurilor creștine din școlile publice".

Iar dacă societatea civilă și Biserica au luat poziție astfel, și un reprezentant al Bisericii Armene din România se arată indignat de reacția profesorului buzoian: "Domnul Emil Moise se dorește a fi un vajnic apărător al drepturilor copiilor atei, dar însuși conceptul de ateu nu-i susține teza. Ateul este indiferent, neutru, în ceea ce privește simbolurile divine, el îl neagă pe Dumnezeu, nu îl combate. Doar dracul fuge de icoane și, eventual, de tămâie, fiind potrivnic lui Dumnezeu", spune pr. Paul Bogdan, vicar eparhial al Arhiepiscopiei Armene din România.

Cum poate fi evitat eșecul școlar*

Prof. Dr. Paul Iulius Negoită arată cum poate fi evitat eșecul școlar. El vorbește despre necesitatea combinării programei școlare cu activități "nonformale" care să îi atragă pe elevi.

În acest sens, Paul Iulius Negoită dă exemplu "Școala altfel" când, timp de o săptămână, cei mici iau parte la activități demne să le stimuleze interesul.

"Educația nonformală și extrașcolară are un rol fundamental în dezvoltarea abilităților elevilor. Odată cu implementarea acestui tip de program, educația nonformală va contribui tot mai mult la șlefuirea unor personalități complexe, capabile de socializare și adaptabile la mediul extern. Elevii își vor îmbogăți experiența școlară cu aceste forme de educație complementară.

Învățământul românesc are nevoie de îmbinarea unei metodologii clasice cu una de tip nonformal, pentru a evita anumite forme de eșec școlar. Sistemul de evaluare împarte uneori, categoric, elevii în „buni” și „răi”, iar școala poate

* Material apărut în DC News. Autor Anca Murgoci

deveni, așa cum scria Mircea Eliade, în „Romanul adolescentului miop” (una dintre scrierile foarte îndrăgite de elevi), un loc „al umilințelor”. Orice idee are valoarea ei, orice inițiativă are importanța ei, iar pe aceasta se poate „zidi” mai mult. Elevii nu mai sunt „buni” sau „răi”, ci diferiți, cu capacități și abilități diferite”, scrie Prof. Dr. Paul Iulius Negoită în cartea „40 de rânduri”.

Despre orele de religie în școli*

Scandalul religiei din școli a luat amploare. Profesorii amenință cu sute de procese împotriva Ministerului Educației. Dascălii se tem că își vor pierde locurile de muncă din cauza faptului că nu își vor mai completa norma de predare. Participarea elevilor la ora de religie se va face doar dacă părinții vor solicita acest lucru, printr-o cerere care trebuie depusă până pe 6 martie.

Lucrurile sunt mult mai delicate decât ar putea părea la prima vedere și discuția nu se poartă doar în termeni ce privesc locurile de muncă ale profesorilor. Scopul orei de religie este de a-i familiariza pe elevi cu elementele fundamentale ale propriei credințe religioase, de a le oferi o introducere în studiul celorlalte mari religii ale lumii, precum și de a-i ajuta să înțeleagă dimensiunea istorică, culturală și morală a fenomenului religios.

Pr. Prof. Dr. Paul Iulius Negoită a vorbit despre necesitatea orelor de religie în școli:

* Material apărut în DC News. Autor Anca Murgoci

"De o vreme observ ca societatea este marcata de o noua provocare: statutul orei de religie in școlile publice. Desigur, poate fi un subiect! **Cred însa ca este o țintă falsa.** E drept, Curtea Constituționala a luat o decizie a-constituțională. Nu a ținut cont de constituția ființei umane, de nevoia noastră de armonie si de complexitatea firii noastre. A ignorat, cu buna-știința sau poate fără știința, faptul ca nimeni nu-mi poate impune o procedura administrativa pentru a-mi exercita un drept, cum este dreptul la exprimarea convingerilor religioase în spațiul public sau privat; nimeni nu-mi poate amputa dreptul la educație - iar educația este totala, nu este instrucție sau dresaj. Așadar, decizia este una nefericita. Câtă cultura sau oportunitate decizionala propaga Curtea nu este greu de aflat. Probabil exista, însă, nu o putem vedea din cauza îmbibării politicului in faldurile Curții.

Decizia privitoare la ora de religie induce o **încurcătura administrativa.** Nimic mai mult. In rest nu s-a schimbat ceva! Iar noua, romanilor, ne cam place sa ne încurcăm unii pe alții! Nu ni s-au schimbat valorile, nu ni s-a schimbat perspectiva individuala si comunitara. Același statut avea ora de religie si pana acum. Este o oferta a scolii. Daca mi-o doresc, daca înțeleg rolul ei in formarea completa a copilului meu achiesez la ea. Nimeni, niciodată, nu a fost forțat sa intre la ora de religie. Excepțiile stau mărturie.

Eu cred ca avem nevoie de maturitate sociala, de normalitate instituționala. Trecem prin criza valorilor. Nu este timpul luptelor de gherila prin cancelarii intre profesorii de religie si cei de alte

specialități. E drept ca omul este lup pentru om, dar lupii nu fac educație. Lupta de clasa s-a încheiat. Educatorii adevărați prin structura sunt altruști. Dăruiesc și se dăruiesc. Nu amputează spiritual generații. Sigur ca sunt și profesori de religie mai puțin potriviți, sigur ca a existat o clipă de ațipire atunci când decizia a trecut prin instanțe. Dar ce au toate aceste cu interesul educațional pe care îl manifest eu, ca părinte, fata de copilul meu?! Nu au! Nu mi vreau un copil amputat spiritual și cultural! Îmi doresc o educație completa! O educație care să înobileze sufletul, să "dezghețe" mintea și să dezvolte armonios trupul. De când sunt în învățământ am iubit și susținut toate disciplinele. Fără una dintre ele copilul și viitorul pierde ceva valoros. Oferta scolii unde vreau să studieze copilul meu trebuie să fie completa. Trebuie să aibă Religie.

Mai cred că scăderile unora sau altora, fie profesori fie oameni ai Bisericii, nu mă pot împiedica să-mi urmăresc interesul educațional al copiilor mei, negând importanța educației religioase. Este o pierdere pentru cei care au o consistență spirituală precară și o cultură universală șubredă. Trăim intens fenomenul interculturalității. Trebuie să ne știm originile spirituale, să avem controlul prezentului și perspectiva viitorului. Spiritul ne însoțește și însuflețește trupul întreaga viață. Urmele micilor "toceli" se duc, aptitudinile se aplatizează; dar cultura profundă rămâne. De aceea, ora de religie este o investiție în viitor. Își are locul între celelalte discipline în trunchiul comun. Iar, dacă sunt profesori de religie nedemni vor dispărea. Așa este normal.

Am întâlnit și eu și am găsit "soluții" pentru ei. E drept, unii încă mai sunt. Însă nu ei, cei puțini, pot defini interesele noastre educaționale. Ei sunt trecători prin viața școlilor. Obiectivele noastre sunt date de valorile profunde în care credem, iar eu cred, ca ce se întâmplă acum, prin această obstrucție administrativă, nu va dura. Probabil, dacă cele zece porunci treceau pe la Curtea Constituțională apăreau câteva mii în locul lor. Cred că înțelepciunea va birui. Noi suntem de partea lui Dumnezeu și nu se poate altfel!", a transmis profesorul Paul Iulius Negoită.

Paul Negoită, mărturisiri despre Ion Diaconescu*

Ion Diaconescu, fostul președinte al PNTCD și fost președinte al Camerei Deputaților, a murit în octombrie 2011. Alături de Corneliu Coposu, Ion Diaconescu s-a identificat practic cu istoria modernă a Partidului Național Țărănesc, al cărui membru a fost încă din 1936.

În perioada regimului comunist, s-a numărat printre sutele de luptători anticomuniști condamnați la ani grei de închisoare.

Despre cum era Ion Diaconescu a scris și Pr. Prof. Dr. Paul Iulius Negoită în cartea sa "40 de rânduri". Profesorul îl descrie drept un om cu demnitate, bun simț și un om care merită să nu fie uitat de poporul român.

Iată ce scrie Paul Iulius Negoită în cartea "40 de rânduri"

"În urmă cu vreo 15 ani, l-am zărit, în trecut, pe Ion Diaconescu. Mergea - cu un pas egal, puțin mișcat, cu o mapă neagră și un costum simplu, în culorile toamnei care era pe la jumătate, - pe lângă Biserica „Sfântul Spiridon Nou” din București și urca

* Material publicat în DC News. Autor Anca Murgoci

pe Dealul Patriarhiei, unde-și avea sediul Camera Deputaților. Era președintele Camerei inferioare a Parlamentului României. Avea o demnitate în atitudine, dar una măsurată, o demnitate cotidiană, de bun simț. Singur, fără alaiul altora din vremea sa și mai ales de mai târziu, gânditor, dar prezent, mergea firesc spre locul său de muncă, probabil la fel de firesc cum mersese în momentele „de bine” din viața sa, aflată atunci spre apus, dar și în cele mohorâte, destule înainte de '90, dar, cu siguranță și după aceea. A fost ultima dată când l-am întâlnit „pe viu”.

L-am urmărit, adesea, la televizor. Avea un limbaj mai mult tehnic, curat, fără alunecări spre trivialitate sau bombastic. Avea un simț sănătos al măsurii! A trecut la cele veșnice la o vârstă patriarhală. Momentul a fost „sesizat” cu destulă discreție de public, încă ațintit cu privirea la gâlceava cotidiană de pe marginea „șanțului național”. În ultimii ani, a trăit aproape în anonim, ca și propriul partid, adus în această stare de o parte dintre liderii locali sau naționali ai „noii generații țărăniște”, scrie Paul Iuliu Negoiță.

Ion Diaconescu, un simbol

"Deși inactiv politic în ultimii ani, trecerea la cele veșnice a fostului președinte de onoare al PNCȚD este o pierdere a societății în ansamblu. Fără a avea „imaginea demiurgică” a unui lider charismatic și pe deplin eficient în „managementul politic” postrevoluționar - care presupune reușită indiferent de context - Ion Diaconescu, cel care era ultimul supraviețuitor al închisorii de la Râmnicu Sărat, rămâne un simbol, tocmai prin acest simț al

măsurii. Contrastantă până la antiteză atitudinea sa politică cu cea a multor politicieni care nu au găsit simțul măsurii proprii, golind demnitatea publică pe care o ocupă de conținut", mai scrie Paul Iulius Negoită.

Interviu realizat cu Părintele Paul Negoită – Inspector Școlar de Religie în cadrul I.S.J Buzău*

— Rep.! Părinte Paul Negoită vă invităm din nou la o apariție în paginile revistei noastre, deoarece revista *Lacrima* vrea să-și continue activitatea editorială.

— P.N! Mă onorează invitația și mă bucur că doriți să continuați editarea celei mai cunoscute reviste pe care au inițiat-o elevii seminariști după 1989. Colegii voștri mai mari, coordonați de Ciprian Mega au avut curajul apreciabil de a o iniția și au reușit să o susțină timp de doi ani, cu apariții aproape lunare. E drept că acest efort a fost a susținut cu sume importante de bani de P.S. Epifanie, care a dorit să le dea aripi inițiatorilor și să sprijine fenomenul cultural născut în jurul revistei.

— Rep.! *Credeți că vom reuși să păstrăm încă doi ani tradiția editorială a acestei reviste?*

* Rânduri consemnate de elevul George Oprea în anul 2005.

— P.N.! Sunt sigur că veți reuși, deoarece faceți parte dintr-un colectiv unit. Faptul că-l aveți pe P.C.Pr. Prof. Dr. Mihail Milea diriginte îmi oferă încă o certitudine a reușitei voastre. Părintele a avut cele mai frumoase realizări cu clasele pe care le-a îndrumat, mai cu seamă în activitățile extrașcolare.

— *Rep.! Credeți că munca pe care o depunem la editarea revistei ne poate îndepărta de obiectivele pe care le avem noi de îndeplinit în calitate de elevi?*

— P.N.! Nu. Din contră, consider că vă deschide un orizont extraordinar. Felul în care știm să prezentăm cea ce facem este important. Mulți dintre voi veți deveni preoți sau profesori de religie și veți edita asemenea materiale pe hârtie sau electronic. Munca pastorală sau didactică pe care o veți desfășura va trebui să fie minuțios programată și va fi nevoie să realizați o bună comunicare cu cei cărora vă adresați.

— *Rep.! Aminteați de educație. Ce ne-ați putea spune despre modul în care se predă religia în școlile buzoiene?*

— P.N.! Rezultatele predării religiei la Buzău sunt progresive. Nivelul pregătirii pedagogice a profesorilor a crescut în mod îmbucurător. Profesorii de religie reușesc să fie din ce în ce mai prezenți în viața școlii. Se implică tot mai mult în actul de consiliere școlară și în activitățile extrașcolare.

— *Rep.! Ce considerați că mai trebuie făcut pentru ridicarea nivelului de educație religioasă-școlară a elevilor?*

— P.N.! Este vitală colaborarea profesorilor cu comunitatea parohială și a preoților cu reprezentanții școlilor din jurisdicția parohiei. Beneficiile studierii religiei trebuie să se răsfrângă dincolo de zidurile școlii, în viața socială și parohială. Simpla înmagazinare a cunoștințelor este insuficientă.

— Rep.! Vă mulțumim pentru amabilitatea de a ne acorda acest interviu.

— P.N.! Și eu vă mulțumesc și vă doresc mult succes în activitatea editorială.

Paul Negoită, o persoană care are în toate momentele câte un sfat potrivit:*

Liniștea, întâlnirea din familie și pacea cu cei din jur pot fi soluții pentru reușita Sărbătorilor!

Are zâmbetul la purtător, câte un sfat către orice persoană și se implică fel de fel de evenimente și acțiuni, cu multă ambiție, încât atunci când îl cunoști te întrebi dacă mai are timp să respire sau dacă ajunge acasă să pună capul pe pernă. Este preot înainte de toate, director al Palatului Copiilor, tată a doi băieți frumoși și în afară de aceste job-uri permanente, reușește să ajute pe oricine îi solicită implicarea, măcar cu un sfat. Despre planurile sale de Crăciun, ce-și dorește de la Moș, ce muzică îl relaxează[†] și ce alte pasiuni mai are Paul Negoită, aflați citind interviul săptămânalului Scurtpe2.

— *Silvia Bunică: Ce înseamnă această perioadă pentru dv. ca preot?*

— P.N.: Sărbătorile sunt popasuri importante în viața fiecăruia dintre noi. Fără aceste

* Interviul acordat doamnei Silvia Bunică, pentru ziarul Scurt pe 2.

momente cursul vieții este fad, fără miez. Pentru un preot perioada sărbătorilor este aparte, atât din punct de vedere social, cât și sufletesc. Ritmul întâlnirilor cu cei din jur, cu oamenii este diferit. Întâlnirile acestea sunt emoționante. Simți o bucurie extraordinară să-i regăsești pe ceilalți, să le întâlnești zâmbetul, iar acum la Crăciun și la finele, dar și la debutul unui an să le cunoști și să le împărtășești așteptările. Nașterea Domnului este un moment de meditație. Gândul la antiteza în care trăia lumea de atunci, este un prilej de cugetare. Era o lume a Cezarului August, puternic peste toate și a lui Irod speriat de pierderea tronului în favoarea unui prunc nevinovat, motiv pentru care a căzut în delirul pruncuciderii și alta a pruncului Iisus, care se naștea smerit, într-un staul. Și totuși cei puternici sau dovedit slabi iar Iisus pruncul a schimbat definitiv fața omenirii...

— S.B.: *Dar pentru directorul Palatului Copiilor? Și ca tată, cap de familie?*

— P.N.: De ceva ani buni trăiesc și administrativ sărbătorile, mai cu seamă Crăciunul. La Palatul Copiilor gândul că nu este simplă funcționăreală, mă bucură nespus. Anul acesta activitatea didactică a avut o dinamică mai bună. Numărul copiilor înscriși este foarte mare, ceea ce presupune inventarea de soluții pentru a satisface o cerință educațională ce depășește vizibil spațiul pe care-l avem și numărul de norme didactice. Spectacolul de Crăciun a avut consistență. A fost, probabil, ce mai mare activitate școlară, numeric vorbind. Au urcat pe scenă copii de la vârsta de trei ani până la vârsta majoratului, copii care au fost

binecuvântați de Dumnezeu cu talent și deplină sănătate fizică, dar și copii cu deficiențe de vedere, care au demonstrat că Dumnezeu compensează. Poate nu e **managerial** să mărturisesc, dar i-am privit cu ochii în lacrimi, mai ales pe cei mici. Bucuria părinților care trăiau fiecare clipă, tensiunea lor în momentul urcării pe scenă a fost impresionantă. I-am simțit pe cei din jur mulțumiți, chiar fericiți și am fost și eu. La Palat, însă trăiesc și o oarecare tensiune. După îndelungi insistențe și argumentări am reușit, spre sfârșitul anului să intrăm în posesia a ceva fonduri. M-am bucurat. Am făcut eforturi mari să trecem clădirea din strada Bălcescu, clădire unde a funcționat Inspectoratul Școlar, în patrimoniul Palatului Copiilor. A fost o relansare a instituției. Nu știu cum a funcționat anterior. Este incredibil în ce mizerie și degradare se afla. Clădirea preluată era mai bună, mai bine poziționată, dar necesita investiții. De aceea a fost înlocuit sistemul vechi de încălzire. Era rudimentar, cu sobe de teracotă. Am recuperat demisolul clădirii de la ISU și l-am amenajat parțial. Am eliminat orice zonă insalubră din instituție prin amenajarea unui parc și am refăcut clădirea. Am amenajat o intrare superbă. Clădirea a devenit Palat. De asemenea, Clubul Pogoanele este în reabilitare. La Berca am început reamenajarea clubului rămas în paragină ca și cel de la Pogoanele. Încercăm să lămurim și aspectele privitoare la dreptul de proprietate, racordul individual de furnizare a energiei... și altele. S-au strâns destule de făcut la sfârșit de an... ca în fiecare instituție. Cat privește programul activităților casnice, acestea au fost jenant de puține în ultima

vreme. Am încercat, însă, să-i fac părtași la diferite activități pe cei doi copii ai noștri, Matei și Andrei, mai cu seamă că și Mirela, soția mea, este asaltată de pacienți la sfârșit de an, unii veniți în vacanță pentru a-și revedea familia, dar și pentru a-și rezolva problemele medicale.

— S.B.: *Ce ar trebui să facă în aceste zile de sărbătoare? Numiți trei lucruri!*

— P.N.: Să simtă bucuria sărbătorilor și să aibă ca regulă de viață frumosul îndemn al colindului: *Române să fii bun!* Motive de sfadă găsim permanent, de la prima oră a zilei. Dar ce rost are să anulăm șansa unei zile fericite!? Probleme, crize, necazuri, neajunsuri sunt mereu. Dacă le luăm în seamă prea mult le dublăm efectul. E normal să avem griji, dar să nu ne îngrijorăm. Iar dacă avem conflicte e bine să trecem la armistițiu. Liniștea, întâlnirea din familie și pacea cu semenii pot fi soluții pentru reușita sărbătorilor. Eu nu dau rețete, dar cred că merită încercate cumulativ cele trei stări sufletești.

— S.B.: *Cât timp alocați muncii și cât familiei, într-o săptămână?*

— P.N.: Aici m-ați prins! Destul de mult muncii! E o deficiență mai veche. Cu ceva ani în urmă, pe vremea când fiul meu cel mare, Matei, depășise stadiul învățării alfabetului, a trebuit să răspund pentru un cotidian la o întrebare asemănătoare. A găsit întâmplător ziarul. Mi-a citit confesiunea și mea spus: *recunoști că ar trebui să te joci mai mult cu mine!?* Am încercat o corecție de program. Din păcate am fost luat iarăși de val.

— S.B.: *Ce mâncăruri preferate aveți? Gătiți vreodată?*

— P.N.: Cu ceva ani în urmă mi-am autoimpus a atitudine culinară care exclude un aliment destul de poftit, în general. În rest... nu am pasiuni culinare. Îmi plac mâncărurile tradiționale simple, cât mai simple. Despre priceperile mele în arta gătitului nu am prea am ce declara, cu toate că ele sunt vitale. Unul dintre cercurile pe care îmi doresc să le înființez la Palatul Copiilor îmi doresc să aibă ca subiect gastronomia. Copiilor și mai apoi adulților trebuie să le creăm deprinderi de viață independentă, iar gătitul este un aspect important. Eu nu sunt prea destoinic în arta gătitului și nu-i plăcut, este frustrant. Este o activitate foarte importantă, comparativ cu mai toate celelalte activități pe care le desfășoară un copil. Chiar dacă în copilărie părinții își scutesc copiii de asemenea corvezi, nu este bine. Vorbesc din proprie experiență. Eu am crescut la bunici, bunica era casnică, deci nu a fost nevoie să experimentez. Mai târziu am fost destul de implicat în multe activități și nu am mai avut când să mă perfecționez. Așa că nici prin cap nu mi-a trecut să mai fiu și pretențios. Nu am un cult al mâncării și nici nu am înțeles prea bine expresia *aici se mănâncă bine*.

— S.B.: *Aveți vreun regret până în acest moment?*

— P.N.: Din motive diferite față de refrenul *Je ne regrette rien* al cântăreței Edith Piaf, fiindcă tot veni vorba de muzică nici eu nu am prea mari regrete. Sunt împăcat cu trecutul. Am, însă, melancolii. Una dintre ele este ca timpul trece prea

repede. Realizez în fiecare zi când îmi văd copiii cât de mult au crescut. De asemenea, nu-s fericit că nu am ajutat mai mult decât am făcut-o. Mi-as fi dorit să fac mai mult! Nu am reușit! În rest, anumite frământări post decizionale sigur că am. Am fost de foarte tânăr pus în situația de a lua decizii pentru cei din jur. Nu e ușor. Nu ne putem juca cu viața nimănui. Este unică! Fiecare este unic. Poate statistic procentul favorabil este mult mai mare. Dar nu mă satisface statistica. Nu-s mulțumit că am fost de folos unei părți din mulțime. Nu mă interesează să ajut pe cine mă ajută, sau pe cine mă gratulează. Mi-am ajutat, la nevoie și opozanții. Nu știu dacă voi fi în stare să o fac mereu, deși biblic așa ar fi normal. Sper că nu este doar o generozitate a tinereții.

În rest, privitor la deciziile majore pe care le-am luat pentru mine, singur sau împreună cu familia mea, nu regret nimic.

— S.B.: *Care a fost cea mai fericită zi din viața dumneavoastră? Describeți-o!*

— P.N.: Nu am făcut niciodată o asemenea ierarhizare. Fiecare zi are fericirea ei, iar eu nu sunt un nefericit. Iau, instinctiv aproape, partea bună din fiecare lucru. Chiar dacă pare de negăsit o caut până o aflu. Unii se mai îngrijorau de fericirea mea, atunci când, circumstanțial a trebui să părăsesc o anumită poziție. Paradoxal, nu am fost nefericit. Am căutat tâlcul întâmplării. Tot răul a fost spre bine. Nu întâmplător se spune că atunci când cineva îți închide o ușă, Dumnezeu îți deschide două. Nu am privit cu durere la ușa trântită, ci am încercat să fiu fericit pentru că era clar, aveam oportunitatea unei noi perspective.

Am avut prea multe motive de fericire în viață să nu mă declar fericit. Am fost invitat la o emisiune la Trinitas Tv să vorbesc, împreună cu un renumit psiholog despre fericire. Glumind puțin pot spune că au găsit în mine invitatul potrivit. Chiar sunt fericit! Slavă Domnului pentru toate

Soția, primele zâmbete ale copiilor, părinții, bucuria de a fi făcut un bine cuiva sunt doar câteva motive de fericire. Ne-am obișnuit să considerăm fericirea o stare excepțională, pe care trebuie să o căutăm îndelung. Ei bine, e lângă noi! Nu-i departe. Să o lăsam să ne cuprindă sufletul!

— S.B.: *Mai aveți de gând să candidați pentru o funcție publică?*

— P.N.: Să candidezi și să fii ales este măgulitor, dar încrederea oamenilor îți dă frisoane. Este o mare responsabilitate. Nu-i poți dezamăgi pe oameni. Nu este ușor, mai ales că dezinformarea și așteptările iluzorii pot distruge o relație frumoasă de încredere. E drept că majoritatea aleșilor se bazează pe memoria scurtă a electoratului. Nu am scopuri politice care să încalce regulile bunului simț sau binelui comun. Politica pentru mine nu este un scop în sine. De aceea, totul depinde de dorința celorlalți. Dacă ei consideră că sunt util binelui public, atunci mă voi implica. Oricum am fost un privilegiat. Beneficiez de foarte multă încredere. Datorită oamenilor am dobândit experiență și sunt dispus să dau înapoi ceea ce societatea mi-a dat. Har Domnului pentru că am avut așa oportunitate!

— S.B.: *Cu ce gânduri vă începeți ziua?*

— P.N.: Sunt foarte matinal. Zorii unei noi zile mă inundă de bucurie. Am prins adesea răsăritul

Soarelui. E minunat! Am o stare de bună-dispoziție dimineața greu de descris în cuvinte! Sunt momentele mele de liniște, de scris, de citit și de planificare a activității. Îmi încep ziua cu hotărârea fermă de a face cel puțin un bine! Dea Domnul permanență acestui gând!

— S.B.: *Ce vă place să faceți cel mai mult când sunteți cu familia?*

— P.N.: Să vorbim, să povestim....

— S.B.: Va duce unul dintre cei doi copii vocația dumneavoastră și a tatălui dumneavoastră mai departe?

— P.N.: Vocația înseamnă chemare. Dacă vor avea chemare, da! Eu nu le impun să ne urmeze. În familie au o varietatea profesională din care pot alege. Nici mie nu mi s-a impus nimic. Am fost educat cu sentimentul libertății. Copiii trebuie educați în libere. Nu am construit drumuri profesionale prestabilite și nici *țeluri precise*, așa cum scria Rudyard Kipling în poezia *If*. Deci au libere deplină. Au modele profesionale, iar dacă vor urma tradiția profesională a familiei voi fi cu atât mai fericit. Ei pot deveni preoți, medici, farmaciști, profesori...sau altceva. Sigur că suntem legați sufletește de Biserica Sfântul Apostol Andrei și ar fi o continuare a activității mele și a tatălui meu. Sufletul și munca noastră este acolo. Dar nu depinde de noi alegerea lor. Să facă ceea ce simt că le place. Important este să facă bine ceea ce vor face și să fie de folos semenilor. Noi îi vom susține indiferent de opțiuni.

— S.B.: *Ce așteaptă Paul Negoită de la Moș anul acesta?*

— P.N. Sănătate! Nimic mai mult!. Nici când eram copil nu am fost prea răsfățat. Am avut o singură întâlnire cu Moșul în copilărie. Este drept era un surogat. Era conjuncturalul Moș Gerilă. L-am întâlnit de mare nevoie la grădiniță. Era mai mult o sperietoare decât o ființă omenească. Copiii stăteau sfioși sau încremeniți. Dacă nu ar fi avut prin sac jucării ar fi fost un plânset general. Mi-a venit rândul, l-am privit. Eu eram speriat de el, el era speriat să nu-mi greșească cadoul. De atunci nu mi-am mai dorit să-l văd. L-am întâlnit mai târziu pe adevăratul Moș, atunci când a venit la copiii mei Matei și Andrei dar și la toți finuții noștri, care ne fac anual bucuria de a ne trece pragul în ajun. Prezența lor și a colindătorilor ne umple casa de viață și de speranță. Cu ani în urmă, când eram profesor la Seminarul Teologic veneau să ne colinde casa elevii mei de acolo, apoi, au venit elevii de la Liceul de Artă, unde am predat. Sper ca anul acest să vină cei de la Palatul Copiilor. În așa atmosferă minunată sigur va apărea și Moșul cu daruri. Poate își păstrează obiceiul ultimilor ani, când a fost foarte generos! Am fost și eu cuminte, deci am motive să aștept. Vă rog să-i transmiteți dumneavoastră dacă-l vedeți că m-aș supăra dacă mi-ar lăsa ceva!

— S.B.: Vă mulțumim pentru aceste gânduri și vă dorim să aveți bucurii!

— P.N.: Va mulțumesc din inimă!
Sărbători binecuvântate să vă dea Domnul!

Preotul Paul Negoită, consilier municipal independent: “Câteodată, Consiliul Local pare o fanfară a primarului”

Fie că vor avea loc în iunie, fie că se vor desfășura în octombrie sau noiembrie, odată cu alegerile parlamentare, alegerile locale bat, practic, la ușă, iar campania electorală a fost declanșată demult de către principalele partide de pe eșichierul politic buzoian. Aleșii noștri, fie ei locali sau județeni, vor fi puși, curând, în situația de a da seamă în fața celor care i-au trimis pe funcțiile respective și care vor decide, la anul, dacă aceștia vor rămâne pe locurile pe care le ocupă în prezent sau îi vor trimite acasă.

Ziarul “Opinia” își propune să dea posibilitatea aleșilor locali să facă publică munca pe care au desfășurat-o în cei mai bine de trei ani care s-au scurs din prezentul mandat, să se laude sau să explice de ce nu au făcut mai mult, conform așteptărilor buzoienilor.

Astăzi, vă prezentăm prima parte a unui interviu pe care l-am realizat cu preotul Paul Negoită, consilier municipal independent – singurul

ales local aflat în această postură -, președinte al Comisiei pentru învățământ, sănătate, activități social-culturale, culte, familie și protecție copii, “o comisie în care s-au adunat toate celelalte lucruri cu care nu-și pierde timpul celelalte comisii, practic, o comisie interesantă, cu oameni deosebiți, însă este o comisie, un pic fără portofoliu”, după cum mărturisește el însuși.

Preotul Paul Negoită spune, cu privire la un eventual raport de activitate pe care un consilier ar trebui să-l prezinte alegătorilor, că, în primul rând, acesta trebuie să fie unul în fața propriei conștiințe: „În primul rând, este vorba despre un raport de activitate în fața propriei conștiințe, să nu greșești cu intenție și să nu gârbovești și mai tare un buget sau o situație oricum precară a unei comunități, și lucrul acesta l-am avut, în primul rând, în atenție. După aceea, statutul de independent este unul privilegiat, pot să spun, pentru că ai posibilitatea să votezi sau să nu votezi un anumit lucru sau o anumită propunere”.

„Nu avem o strategie pe termen lung, și la Buzău se poate vedea lucrul acesta”

Consilierul Paul Negoită ne-a explicat apoi motivul pentru care consideră comisia pe care o conduce ca fiind „un pic fără portofoliu”: „Conform unei cutume pe care eu, la un moment dat, am contestat-o într-o ședință de Consiliu, fondurile sunt, practic, împărțite de către o altă comisie decât a noastră. Ceea ce crează o frustrare și, în același timp, o imposibilitate de a analiza și de a lucra efectiv. Pentru că, atât timp cât nu ai posibilitatea să decizi asupra banilor, nu poți face o

strategie. Neputând să faci o strategie, automat, tot ce ți-ai dori să faci este ilogic, pentru că noi suferim, în ultima vreme, de lucrul acesta ilogic: nu avem o strategie pe termen lung, și la Buzău se poate vedea lucrul acesta”.

„Creditele pentru asfalt, precum cele cu buletinul”

De unde ar tăia consilierul Paul Negoită fonduri? Răspunsul său se referă la investițiile din ultima perioadă ale Primăriei, pe care le asemuiește unor credite de consum: „Mie mi se par foarte multe investiții un fel de credite de consum. Mi se par astfel investițiile într-un anumit fel de infrastructură pe care o cam spală ploaia, și într-un anumit tip de organizare a spațiilor dendrologice – să le spun așa, într-un mod diplomatic -, mi se pare frumos, dar cred că sunt soluții și mai ieftine și mai bune. Trebuie văzut, trebuie analizat foarte clar ce se încadrează în categoria creditelor de consum – ajungem, la un moment dat, să facem comparație cu creditul cu buletinul, cu aragazul – pentru că, sigur, o comunitate se poate împrumuta, și toate comunitățile au datorii, dar problema este că, la un moment dat, datoriile trebuie plătite. Și datoriile pot fi plătite în măsura în care colectezi mai mulți bani. Și, la un moment dat, creditorul s-ar putea să vină să spună <Ți-am dat banii, acum este rândul tău să mi-i dai înapoi. Că doar asfaltul nu l-am pus la noi în bancă, ci la voi în stradă. Că s-a învechit, că s-a stricat, că a plouat anul acesta mai mult decât în anii trecuți, este problema ta, tu trebuie să plătești!>. Și cu creditul cu buletinul, dacă s-a stricat aragazul, și dacă a mai avut și condiții proaste de garanție, că s-a

grăbit omul atunci, că a avut nu știu ce bonus, nu prea va avea șansa să-l înțeleagă creditorul”.

„Nu poți fi un Gică-Contra al Consiliului”

Este comodă poziția de consilier independent?, este o altă întrebare la care Paul Negoită are niște răspunsuri din care se pot trage concluzii neașteptate: „Un alt aspect legat de activitatea de Consiliu este acela că nu este de ajuns să ai un vot pe care poți să-l exprimi negativ, nu poți să fii un negativist tot timpul, nu poți să fii un Gică-Contra al Consiliului. Dar, câteodată, Consiliul pare o fanfară a edilului și nu e bine. Șansa unui conducător de instituție este să aibă opoziție, altfel pierde contactul cu realitatea.

Invitație la terapie prin cultură*

Buzoianaca Oana Șerban lansează vineri, la Târgul Internațional Gaudeamus, un volum de editoriale, apărute în diverse publicații, sugestiv intitulat *Actualități urbane. Odiseea spectacolului fără cuvinte*.

Îi sunt alături, le eveniment, actuali profesori, de la Facultatea de Filozofie din București, unde este masterand, foști dascăli de la Colegiul B.P.Hasdeu din Buzău și pr. Prof. Paul Negoită, directorul Școlii Postliceale Sanitare din Buzău, împreună cu care dezvoltă în această perioadă o serie de proiecte.

Această carte, născută dintr-o izbândă editorială, adună toate fâgduielile jurnalistice ale unui precupeț de idei.(...) De la morala unei polemici, purtate de cele mai multe ori de oameni fără chip, la mirajul dintre teatru și seducția politică, în care de puține ori România Intelectuală și-a ținut partea...

Raluca Nestor Oancea, care semnează prefața volumului, spune că: Oana Șerban este

* Material apărut în cotidianul *Sănătatea buzoiană*.

exponenta unei noi generații, aflate la o distanță de cinci decenii de momentul 1968. Între timp moartea omului și a artei a fost îndelung experimentată. Ironia începe la rândul său să fie ironizată – au fost voci care se întrebă dacă a meritat tot efortul și rafinamentul duchaupian depus pentru erodarea frumosului. Toate astea doar pentru a pune în loc o transparentă ironie? Se întrezărește, chiar dacă timidă, o nouă nevoie de frumusețe și de plăcere esterică autentică.

Referitor la acest eveniment directorul Școlii Posliceale Sanitare, Paul Negoită, cel care a asigurat mecenariatul proiectului, ne-a declarat următoarele: *Oana este copilul teribil care reușește, fără efort, să facă o adevărată terapie prin cultură. Cursanții școlii noastre, chiar dacă fac studii aplicate, nu trebuie să ajungă la absolvire fără un bagaj cultural care să le permită o abordare de nivel în relația cu pacienții. De aceea, împreună cu Oana desfășurăm mai multe proiecte culturale. Acesta este proiectul nostru de vârf și ne bucurăm că volumul va fi lansat la Târgul Internațional de Carte București. Este un privilegiu această colaborare, mai cu seamă pentru că Oana a debutat cu volumul de lirică modernă Camelii fără puls, în anul 2007 la Editura Omega, editură pe care am înființat-o și o conduc din anul 2004.*

Paul Negoită, 50 de editoriale în volumul „40 de rânduri”*

Librăria „Alexandria” a găzduit lansarea volumului „40 de rânduri”, semnat Paul Iulius Negoită. Candidatul independent la Primăria municipiului a profitat astfel de ultimele zile de campanie electorală pentru a face încă o dată publice ideile sale despre societatea buzoiană.

Cartea reunește 50 de articole de fond semnate de Paul Negoită în perioada în care a fost unul dintre editorialiștii cotidianului OPINIA. „Acest volum este un semn de generozitate din partea cuiva care vrea să lase ceva în urmă. Preocuparea pentru fenomenul social și politic am avut-o mereu. Nu pot trăi într-o stare de perplexitate sau indiferență, străin de tot ceea ce se întâmplă în jur. Încercarea însă, de a pune pe hârtie analize personale, s-a născut în urmă cu un an, când mi s-a propus să fac parte din grupul de editorialiști ai cotidianului OPINIA”, a declarat Paul Negoită.

* Aceste rânduri au fost consemnate în „Informația buzoiană”.

Școala unde elevii vor să învețe religia. Ce spune preotul IULIAN NEGOIȚĂ*

Studierea religiei în școală a ajuns să fie un subiect amplu dezbătut în societatea românească. Unii părinți susțin necesitatea orelor de religie în școli. Alții se opun și zic că mai bine ar fi ca elevii să învețe alte lucruri cum ar fi... educația sexuală sau financiară. Și exemplele continuă.

Cu toate acestea, preoții atrag atenția că ora de religie are rolul său de necontestat. Contactat de **DC News**, părintele Iulian Negoită din Buzău a vorbit despre necesitatea orelor de religie în școală. De asemenea, ne-a spus că la școala gimnazială "Sfântul Apostol Andrei" din Buzău sunt foarte mulți copii care vor să studieze religia în continuare.

"Este mare nevoie de orele de religie în școală. Religia nu te învață decât de bine. Din fericire, în Buzău, de exemplu la școala Sfântul Apostol Andrei, sunt niște profesori foarte buni și de

* Material apărut în DC News. Autor Anca Murgoci

aceea copiii vor să facă religie. Depinde foarte mult și de modul în care dascălii predau această materie. De asemenea, sunt mulți părinți care susțin religia în școli. Noi facem serbări foarte frumoase cu elevii de la școala Sfântul Apostol Andrei. Vin toți copiii, împodobesc brăduțul și spun poezii. Dacă nu ar fi religia în școală, ce-ar mai face copiii? Trebuie să avem grijă și de sufletul lor. Religia în școli este necesară", a spus părintele Iulian Negoiță pentru **DC News**.

"Este rău că profesorii de religie îi învață pe copii să nu fure și să nu mintă? Este rău că îi învață să facă lucruri bune și îi învață ce este respectul? La mine au venit foarte mulți părinți să îmi spună că susțin ora de religie în școli și mi-au spus să luptăm în acest sens", a mai spus preotul.

Părinții care optează pentru studiul religiei la școală de către copii, în perioada rămasă din actualul an de studiu, trebuie să depună o solicitare până pe data de 6 martie.

Biserica Sfântul Andrei, 25 de ani. Părintele Iulian Negoiță, cuvinte emoționante*

*Anul acesta, biserica Sfântul Apostol
Andrei din Buzău împlinește un sfert de secol.*

În august 1990, Parohia Sfântul Andrei a început să funcționeze. Ulterior, Consiliul Eparhial și-a exprimat acordul pentru funcționarea noii comunități parohiale ce urma să aibă în mijlocul ei o biserică.

Parohia nou-înființată a început să primească forme instituționale locale încă de la data de 19 august 1990, când Preasfințitul Părinte Episcop EPIFANIE, însoțit de un sobor de preoți și diaconi în frunte cu Pc. Pr. Mihai Pascu, atunci – protoiereu de Buzău, a pus piatra de temelie a noii biserici, după oficierea Sfintei Liturghii în biserică având hramul Cuvioasa Parascheva – parohia-mamă din care s-a desprins, apoi, Parohia Sfântul Andrei.

* Material apărut în DC News. Autor Anca Murgoci

Întrebat de publicația **DC News** ce înseamnă un sfert de secol de la începerea construcției bisericii, preotul Iulian Negoită a spus: "Pentru mine înseamnă o unitate între biserică și popor. Înseamnă un punct de reper spiritual și o utilitate pentru toți credincioșii care locuiau în cartierul Micro XIV. Noi am reușit să facem multe lucruri bune pentru buzoieni. Am reușit să facem un cimitir, dar și o cantină pentru oamenii care au necazuri. Am reușit să atragem foarte mulți oameni la biserică, lucru care ne dă putere să mergem mai departe. Mai sunt foarte multe lucruri de făcut, dar drumul spre perfecțiune este greu și dacă încerci să faci ceva... există șansa să rezolvi problemele oamenilor".

Cuprins

Dialoguri	5
Capitolul I.....	10
Filantropia	12
Credința	17
Răbdarea	28
Fidelitatea	36
Comuniune	39
Fraternitate.....	42
Adevărul	50
Iubirea.....	53
Tradiția.....	56
Capitolul II	64
Ajutor și motivare	66
Mama surrogat	69
Viitor și maturitate.....	75
Consecințele divorțului	81
Tabăra școlară.....	86
Moartea înaintea vieții.....	91
Nașterea ușoară	95
Discreția fizică.....	101
Omul și viețuitoarele	106
Turist sau pelerin	110

Eșec sau lecție	113
Zicale și proverbe	118
Dumnezeu și Natura	123
Creștinul și Revelionul.....	126
Capitolul III.....	131
Despre taina preoției și implicarea în viața cetății.....	133
Doar dracul fuge de icoane și de tămâie	140
Cum poate fi evitat eșecul școlar	143
Despre orele de religie în școli .	145
Paul Negoită, mărturisiri despre Ion Diaconescu	149
Interviu realizat cu Părintele Paul Negoită – Inspector Școlar de Religie în cadrul I.S.J Buzău.....	152
Paul Negoită, o persoană care are în toate momentele câte un sfat potrivit:	155
Preotul Paul Negoită, consilier municipal independent: “Câteodată, Consiliul Local pare o fanfară a primarului”	164
Invitație la terapie prin cultură.....	168
Paul Negoită, 50 de editoriale în volumul „40 de rânduri”	170
Școala unde elevii vor să învețe religia. Ce spune preotul IULIAN NEGOIȚĂ.....	171

Biserica Sfântul Andrei, 25 de ani.
Părintele Iulian Negoită, cuvinte emoționante 173

www.coletti.ro

Tehnoredactare: Valentin Mircea

Bun de tipar: ianuarie 2016. Aparut 2016 Editura Omega, Str.
Principala, Sat Focșănei, Comuna Vadu-Pășii, Jud. Buzău.

Tipar executat la SC. Print Cart & Pack S.R.L
Str. Principala, Sat Focsanei, Comuna Vadu-Pasii, Jud. Buzau.
Tel 0238717259
E-mail: office@coletti.ro

Contravaloarea timbrului literar se depune in contul Uniunii Scriitorilor
din România
Nr. RO44RNCB510100001710001BCR UNIREA